

ÖMER SEYFEDDİN'İN DEĞİŞ(TİRİL)EN ANDI*

Fundagül APAK**

ÖZET

And; Türk edebiyatında “modern öykücülüğün babası” kabul edilen Ömer Seyfeddin’in (1884-1920) yazdığı öykülerden birinin adıdır. Bu öykünün, yazarın ölümünden sonraki baskıları incelendiğinde, kurgunun, yapı ve anlam açısından bozulduğu ve birbirinden oldukça farklı metinlere dönüştüğü görülür. Kaynak metin; yabancı bir kültürün diline çevrilmişçesine, biçim ve içerik açısından pek çok darbe almıştır.

20. yüz yılda, James Holmes (1924-1986) tarafından *salt* ve *uygulamalı* olmak üzere ikiye ayrılıp kendi içinde dallanıp budaklanan çeviribilimde, *salt* alandaki ürün-süreç-işlev odaklı *betimleyici* çalışmaların yanı sıra, içinde hem *genel* hem de araç-alan-düzyer-metin türü-zaman-sorun ile sınırlandırılmış *bölütlü* çalışmaların bulunduğu *kuramsal* aşamalar yer alır. Çevirmen eğitimi, çeviri destekleri ve çeviri eleştirisi ise çeviribilimin *uygulamalı* kolunu oluşturur. Hans Vermeer ve Katharina Reiss’in geliştirdiği *Skopos* (amaç) kuramındaysa bir kaynak metni erek kültürde yeniden biçimlendirirken belirlenen amacın *çevrilen kültüre* ya da *çevirmenin* (kişi, topluluk, kurum...) tutumuna bağlı olduğu öne sürülür. Bu yaklaşıma göre, gerek o diliçine gerekse başka bir dile yapılan çevirilerde *yeterlilik* ve *kabul edilebilirlik* düzeyinde belirleyici olan; amacı, çeviri yapılan kültürün dinamiklerine bakılarak ve çeviri etkinliğinden önce belirlenen *süreç*dir. Bu bağlamda, çeviri sürecini, öncesini ve de sonrasını içeren amaç; kaynak metnin, çeviri süreci sonunda, çevrildiği dilde neye (aktarma, özet, sözcük/anlam odaklı çeviri, uyarlama...) dönüştüğünün de göstergesidir.

Dolayısıyla bu araştırmada, *And*’ın, yazarının ölümünden sonraki baskılarında yapı ve anlam açısından ne gibi değişimlere uğra(tıl)dığı irdelenip bu değişimlerin, Holmes’ün belirlediği haritanın hangi bölümünde oluştuğu incelenerek, Vermeer ve Reiss’in öne sürdüğü kurama göre, çeviri sürecinde kaynak metnin yeniden biçimlenmesinde etkin olan karar verme organ(lar)ının betimlenmesine çalışılacak; böylece, cumhuriyetin kuruluşundan günümüze kadar geçen dönemde, Türk yazınındaki patronaj ve ideolojilerin, bir yazınsal ürünün yeniden biçimlendirilmesindeki işlevi açısından pilot bir uygulama ortaya koyulacaktır.

Anahtar Kelimeler: *And*, Çeviribilim, Ömer Seyfeddin, *Skopos*, Türk öykücülüğü

* Bu makale Crosscheck sistemi tarafından taranmış ve bu sistem sonuçlarına göre orijinal bir makale olduğu tespit edilmiştir.

** Yrd. Doç. Dr., E-mail: heatherrose13@gmail.com

THE MANIPULATED AND OF ÖMER SEYFEDDİN

ABSTRACT

And is the name of one of the stories of Ömer Seyfeddin (1884-1920) who is considered to be “the founding father of modern storytelling” in Turkish literature. Analyzing the editions of this story published after the death of its author, one can observe that these have largely been spoiled in terms of fiction, structure and meaning and that they have turned out to be quite different texts. The source text seems to have suffered a number of serious impacts with regards to both form and content, as if it has been translated into the language of a completely foreign culture.

Translation studies divided into two main branches as *pure* and *applied* by James Holmes (1924-1986) in the 20th century have branched out further in themselves to include *theoretical* stages consisting of both *general* and *partial* studies restricted to the subdivisions of medium-area-rank-text type-time and problem, in addition to the product-process-function oriented *descriptive* studies falling under *the pure* division. Translator training, translation aids and translation criticism on the other hand, constitute *the applied* branch of translation studies. Whereas according to the *Skopos* (purpose) theory developed by Hans Vermeer and Katharina Reiss, it is suggested that while reshaping –translating– a source text into a target culture, the objective set depends on *the target culture* or the attitude of *the translator* (being a person, a community, an institution...). According to this approach, that which is determinant in terms of degrees of *competence* and *acceptability* in translations both into that language and into other languages, i.e. the purpose, is the process that is determined upon consideration of the dynamics of the target culture prior to the translation activity in question. In this respect, the purpose; including the process of translation, its pre and post phases, is at the same time an indicator of what the source text is transformed into (a copy, a summary, an adaptation, word/meaning oriented translation...) in the target culture as a result of the act of translation.

Therefore this research intends to examine what kind of changes in terms of structure and meaning *And* has undergone and/or been exposed to, in its editions published after the passing away of its author and in which part of the map developed by Holmes these changes have originated from. According to the theory suggested by Vermeer and Reiss, decision making bodies effective in reshaping the source text during the process of translation, will be tried to be described. Thus covering the period from the establishment of the Republic until today, a pilot study, in terms of the functions of patronage and ideologies in Turkish literature influencing the reshaping of a literary product will be presented.

Key Words: *And*, translation studies, Ömer Seyfeddin, Skopos theory, Turkish storytelling

Turkish Studies

International Periodical For the Languages, Literature and History of Turkish or Turkic
Volume 8/4 Spring 2013

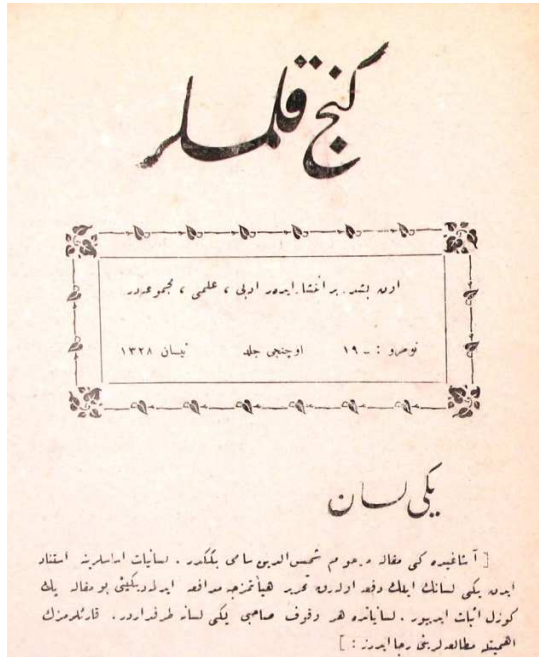

“Yakutlarda en korkunç and Kartal adıyla içilen anddır;
Kartal adıyla yalan yere and içenlerin ocağı söner.
Manas destanında alplar, taş ve su üzerine and içerler;
yalan yere and içerlerse taş yarılr, su kurur.”¹

Gerek Türk öykücülüğüne verdiği ulusal yön gerekse Türk halkını, ulus olma sürecinde, ana diline yönelme konusundaki bilinçlendiriciliğiyle Ömer Seyfeddin; 1911 yılından başlayarak ortaya koyduğu yapıtlarda, Türk dilindeki sözcüklerin, atasözü ve deyimlerin kullanımına büyük önem vermiş, tarihe yön veren aydınlardan biri olmanın sorumluluğu içinde, yazı dilini büyük bir özenle biçimlendirmiştir. Bununla birlikte, Ömer Seyfeddin'in ölümünden sonra, çeşitli yayımevi ve basımevlerince ortaya koyulan öykülerinde, sestem tümceye kadar, hem yapısal hem biçimsel hem de anlam ve söylem düzeyinde pek çok değişiklik yapıldığını, sonuçta, basılıp yayımlanan bu öykülerin Ömer Seyfeddin'in yazdıklarından çok farklı olduğunu görüyoruz.

And öyküsü de bu değişime uğra(tıl)mıştır.

And'ın ilk basımı; Ömer Seyfeddin yaşarken ve 11 Nisan 1911'de “Yeni Lisan”ı yayımladığı *Genç Kalemler* dergisinde, Nisan 1328'de yapılmıştır. Bu çalışmada, kaynak metin

olarak belirlenen Ömer Seyfeddin'in *And* adlı öyküsü, *Genç Kalemler* dergisinin 3. cildinde ve 19. sayısında yer almaktadır. Bu sayının tarihi, rumî olarak Nisan 1328'dir ve miladî karşılığı da Nisan 1912'dir. Bu öyküyü karşılaştırdığımız 31 erek metnin beşinde (M.1974, N.1995, Ü.1998c, B.1999, A.2005a) kaynak metnin ilk yayım organı *Genç Kalemler* dergisi ve ilk yayımlanma yılı 1912 olarak yazılmışsa da hiçbirinde, hangi ay olduğu bilgisi yer almamış, derginin sayısı da 11 olarak, yanlış verilmiştir. Bu 31 çeviri içinde, Yapı Kredi yayınlarınca 2011'de ve yalnızca Nazım Hikmet Polat tarafından kaynak metne dayandırılarak hazırlanıp yayımlanan erek metindeki (Y.2011b) kaynak metne ait künye bilgisi, hem ay ve yıl hem cilt hem de sayı olarak doğru verilmiştir; geriye kalan 26 çeviride, erek metinlerin dayandırıldığı kaynak metnin künyesi hakkında, bilgi verilmemiştir. Dolayısıyla, Ömer Seyfeddin'in *And*'ı ilk olarak, *Genç Kalemler* dergisinin 3. cildindeki 19. sayıda ve miladî olarak, Nisan 1912'de yayımlanmıştır.

Bu çalışmada yararlandığımız ve kaynak metinle (G.1912) karşılaştırdığımız 31 erek metnin ikisi, birden fazla baskısı yapıldığı hâlde, sonraki baskıda düzeltmeye gidilmediği için Cemre yayıncılıktan (C.1991b ve C.1994); diğer iki erek metin de sonraki baskıda düzeltme yapıldığı için Yapı Kredi yayınlarından (Y.2010 ve Y.2011b) seçilmiştir. Ele alınan erek metinler, 1974 yılından 2011 yılına kadar, yaklaşık 40 yıllık süreçte yapılan ve ulaşabildiğimiz çevirilerdir. *And* öyküsünün kaynak metninden seçtiğimiz ilk 10 tümceyle karşılaştırıldığında, erek metinlerde, sestem tümceye kadar saptanabilen her türlü değişiklik, hem birebir tümce

¹ Orhan Şaik Gökyay, hazırlayan, *Dedem Kurkudun Kitabı: Kitab-ı Dedem Korkut âlâ Lisan-ı Taife-i Oğuzan*, Kabalcı Yayınevi, İstanbul 2007, s. 1033

karşılaştırmalarıyla hem her çeviride 10 tümcelik bütün bozulmadan hem de gerek sözcüklerde gerek sıfır biçimlerde gerekse boşluklardaki değişimleri incelemek üzere oluşturulan 10 çizelgeyle gösterilmiştir. Kaynak metinle karşılaştırdığımız çevirilerin, hangi kurum ya da tüzel kişilik tarafından, nerede ve ne zaman yayımlandığının bilgisinin yanı sıra, bu çeviriler için kullanılan kısaltmalar; kronolojik olarak şöyledir:

M.1974	Millî Eğitim Basımevi, İstanbul, 1974
T.1975	Türk Dil Kurumu Yayınları, Ankara, Temmuz 1975
Ç.1976	Çağdaş Yayınevi, İstanbul, 1976
Ö.1983	Öztürk Basımevi, İstanbul, 1983
T.1985	Türk Dil Kurumu Yayınları, Ankara, Nisan 1985
U.1988	Uzun Yayınları, Trabzon, 1988
B.1990a	Bilgiler Yayınları, İstanbul, 1990
E.1990b	Erdem Yayınları, İstanbul, 1990
O.1991a	Oda Yayınları, İstanbul, 1991
C.1991b	Cemre Yayıncılık, İstanbul, 1991
B.1993	Bilim ve Kültür Yayınları, Ankara, 1993
C.1994	Cemre Yayıncılık, İstanbul, 1994
N.1995	Nurdan Yayınları, İstanbul, 1995
Y.1996	Yuva Yayınları, İstanbul, 1996
B.1997a	Boğaziçi Yayınları, İstanbul, 1997
Ö.1997b	Özgün Yayıncılık, İstanbul, 1997
E.1998a	Erdem Yayınları, İstanbul, 1998
İ.1998b	İnkılâp Kitabevi, İstanbul, 1998
Ü.1998c	Ünsal Yayınları, Ankara, 1998
B.1999	Bilgi Yayınları, Ankara, 1999
K.2000	Kocaoluk Basım ve Yayınevi, İstanbul, 2000
A.2005a	Altın Kitaplar Yayın Evi, İstanbul, 2005
İ.2005b	İlya İzmir Yayınevi, İstanbul, 2005
Ü.2005c	Üç Harf Yayınları, İstanbul, 2005
S.2006	Sakarya Valiliği Kültür Yayınları, Sakarya, 2006
N.2007	Nilüfer Yayıncılık, Ankara, 2007
F.2008	Fide Yayınları, İstanbul, 2008
D.2009	Damla Yayınları, İstanbul, 2009
Y.2010	Yapı Kredi Yayınları, İstanbul, 2010
T.2011a	Timaş Yayınları, İstanbul, 2011
Y.2011b	Yapı Kredi Yayınları, İstanbul, 2011

20. yüz yılın başında, çeviriyazıyla (transcription) Osmanlı Türkçesi'nden Türkiye Türkçesi'ne çevrilen *And* öyküsü; yazarın ölümünden sonraki baskılarına bakıldığında diliçine yapılan bir çeviriden daha çok, diller arası bir çeviri görünümündedir: Sesler ve sözcükler yanlış yazılmış; kimi sözcük, sözcük öbeği ve tümceler yazılmamış; tümcelerin hem yapısı hem de uzunluğuyla oynanmış; bazı bağlaçlar ısrarla görmezden gelinmiş ve kimisi değiştirilmiş; ilgeçlerin bir kısmı kullanılmamış; noktalama imleri, yazarın seçimi önemsenmeyip değiştirilmiş; olmayan noktalama imi, ses ve biçim birimlerin eklenmesiyle uzun, olanların atılmasıyla da kısa çeviriler ortaya çıkmıştır.

Çeviri etkinliği üzerinde düşünen Walter Benjamin, bir yazısını şu soru üzerine kurar: “Kaynak metni anlamayan ve(ya) bilmeyen okurlar için çeviri, bir anlam taşır mı?”² Doğal olarak, bir metne bakıp onun bir yazar elinden mi yoksa çevirmen elinden mi çıktığını anlamak; o metnin alıcısının bilgi düzeyine bağlıdır. Bu bağlamda, çalışma sürecinde ele aldığımız 31 erek metne bakınca, yazarın ölümünden sonra basılan *And* öyküsünün Ömer Seyfeddin'in yazdığı yapıt olduğunu söylemek; hem Ömer Seyfeddin'le hem bu işi bilen bilimkışileriyle hem de yazara önem veren Türk halkıyla alay etmek olur.

And'ı Latin harfleriyle yayımlayanların ve(ya) bu kurum ya da tüzel kişilikleri yönlendiren güç odaklarının isteğine ya da bakış açısına “göre” ve yeniden biçimlendirilip onca yanlışa doldurulmuş olan bu öyküyü okurken bir bilimkışisi, Ömer Seyfeddin'i değil ama, dili tutarsız olan “başka yazar(lar)”ı okuduğunu düşünür. Peki ya bu eğitimi almamış olan halk, yani ki diğer bilimkışileri, düşünürler, aydınlar, araştırmacılar, öğretmenler, öğrenciler... bu “sözde” Ömer Seyfeddin öykülerini okuyunca, nasıl eleştirebilirler Ömer Seyfeddin'i ve de yapıtlarını; onun ve yapıtlarının değerini nasıl biçebilirler; onlara hangi yargılarla ve nasıl yaklaşabilirler; yaşadığı dönemi, toplumsal ve bireysel düzeyde ele alanlar, onun farkını, nesnel ve(ya) öznel olarak ne(reye) kadar açıklayabilirler? Üstelik, kaynak metin olarak algıladıkları erek metinlerdeki onca yanlışa bakıp “Ömer Seyfeddin de bu muymuş? Yazık!” diye söylenmezler mi?

And öyküsünden seçilen ve yalnızca 10 tümceden oluşan giriş paragrafının günümüze kadarki 31 baskısı üzerinde yapılan birebir ses, biçim birim, sıfır biçim ve anlam karşılaştırmaları sonucu ortaya çıkan değişiklik sayısı, ürperticidir³: 75..

Ancak unutulmamalıdır ki bu saptalamalar, *And*'ın girişindeki ilk 10 tümceye dayanılarak yapılmıştır. Öykünün bütünü incelendiğinde, bu sıralama değişebilir. Bununla birlikte, *And* adlı öykünün, diliçine yapılan çeviriler sonucu büyük değişime uğra(tıl)dığı gerçeği değişmez.

And'ın *Genç Kalemler*'in 19. sayısında yayımlanan kaynak metnine (G.1912) bakıldığında, incelediğimiz tümcelerin, bir sayfanın yarısını kapladığı görülür. Yarım sayfada 75 yerinden yara alan toplam 6 sayfalık öyküde acaba, 6. sayfanın sonundaki yara sayısı kaç olabilir? İyimser bir öngörüyle 200 diyebilir miyiz? Acaba, günümüz yazarlarından hangisi, yapıtının böylece yok edilmesine sessiz kalabilirdi? Yapıtları değişikliğe uğratılan ediplerden yalnızca biridir Ömer Seyfeddin; şu işe bakınız ki Türk ulusunun ve dilinin kurtuluşu sürecinde en büyük savaşımı verenlerdendir üstelik. O ve onun gibi ediplerin yapıtlarına, ister istemez bunlar yapılırsa...

And'ın (G.1912) 1974'ten günümüze kadar yapılan 31 çevirisinde yer alan, 10 tümcelik alanda saptadığımız değişikliklerin erek metinlere göre dağılımı, şöyledir:

² Walter Benjamin, “The Task of the Translator”, *Theories of Translation*, The University of Chicago Press, Chicago and London 1992, p. 71

³ Bkz. bu çalışma s. 142, *Genç Kalemler* 1912

G.1912	: 75
M.1974	: 17
T.1975	: 14
Ç.1976	: 8 (ve 5 eksik tümce)
Ö.1983	: 14
T.1985	: 16
U.1988	: 18
B.1990a	: 21
E.1990b	: 15
O.1991a	: 33 (ve 1 eksik tümce)
C.1991b	: 24
B.1993	: 18
C.1994	: 24
N.1995	: 15
Y.1996	: 35
B.1997a	: 14
Ö.1997b	: 33
E.1998a	: 19
İ.1998b	: 9 (ve 5 eksik tümce)
Ü.1998c	: 17
B.1999	: 14
K.2000	: 13
A.2005a	: 36
İ.2005b	: 27
Ü.2005c	: 15
S.2006	: 32
N.2007	: 31
F.2008	: 32
D.2009	: 22
Y.2010	: 9
T.2011a	: 37
Y.2011b	: 7

Bundan 100 yıl önce, *And* öyküsünde kullanılan dil; günümüzde, Türkiye Cumhuriyeti'nde konuşulup yazılan Türk diline çok ama çok yakındır; üstelik, günümüzde Osmanlı Türkçesi özlemiyle yanıp tutuşan bazılarının bugün kullandığı Türk dilinden kat kat durudur. Bu noktada, Balkan savaşlarının sürdüğü ve Türklerin ölüm-kalım savaşımı içinde olduğu o yıllarda, Ömer Seyfeddin'in Osmanlı Türkçesi ile Türkiye Türkçesi arasındaki farkı "çeviri" bağlamında nasıl irdelediğini anımsayalım.

1914 yılına ait bir yazısında Ömer Seyfeddin, Nedim'den verdiği "(Kavâfil-i beşeriyet), şikeste-sâk-ı tuvân) / Yürür sükût ile (feyfâ-yı zindegânîde) / Çölün hayâtı gibi hep kurur kalır sûzân / (Hayâ-ı kâfile) bir (ahker-i nihânîde)" dizeleriyle başlayan örnekteki Divan edebiyatı terkiplerinin Türk diline çevrilebileceğini, o nedenle, bu örnekte kullanılan dilin, Türk dili sayılamayacağını şöyle anlatır: "İki yüz sene evvel Nedim Efendi nasıl sevkitabîsiyle cehitsiz Türkçe yazıvermiş ise bugünkü şair bilâkis Türkçe yazmamağa, Türk sarfını bırakıp Arap ve Acem sarfını ve edasını kullanmağa cehdetmiş... Bu şiir pekâlâ Türkçeye tercüme edilebilir. Çünkü Türkçe değildir. Türkçe olsa tercüme olunamazdı. Biraz insafı olana soruyorum. Hiç Almancadan Almancaya, Macarcadan Macarcaya, Bulgarcadan Bulgarcaya bir parçayı tercüme

etmek mümkün müdür? Meselâ Almanca birçok şiirler, hikâyeler alınız. Bunların mânâları, fikirleri, mündercatları ne kadar başka başka olsa lisanları, kelimeleri birdir. Hâlbuki eski edebiyat lisanıyla hakikî Türkçe birbirinden son derece ayrı... Kelimeleri, edaları ayrı... Meselâ şu mısraya bakınız: Bir (âşiyân-ı müzehher) ki (pür-tüyûr u zılâl)

Türkçe tercümesi: 'Gölgeler ve kuşlarla dolu çiçekli bir yuva...'

Hangisi güzel? Bu mısranın aslı olan terkipler mi yoksa tercümesi mi?"⁴

Bir diğer yazısında Süleyman Nazif'ten verdiği örnek üzerinde dururken bu duruma yine değinir Ömer Seyfeddin: "[(Muhteviyât-ı mutantana-ı kadîmesinin) (enkâzı ve izlâmı) üzerine asırlarca gizli gizli yıkılarak nihâyet kabristanlarla virâneler arasında kaybolan sürünüzün dâhili, (ebnâ-yı Âdem'den) iki yüz bin (mahlûk mudur ki) (penâh-ı muâşeret) olduğu zamanlarda Şattü'l-Arap ile Akdeniz arasındaki mesâfe daha uzun, güneşi daha kızgın, hava ile toprak (emrâz-ı müstevliyenin) (vesâit-i sirâyetini) daha az hâmil, tabiat daha az bî-aman değildi.] Bu lisan İstanbul Türkçesi değildir. Eski edebiyat lisanıdır ki yazarların hepsi yanlış yazdığı gibi anlayan da yoktur. Bir kere Türk lisanındaki lâmî ve beyanî izafet mânâları kaybediliyor. Sonra Türkçenin edası bu kadar uzun cümleleri kabul edemez. Bu lisan konuşulan Türkçeye tercüme edilebilir. Mademki Türkçeye tercüme edilebilir, o hâlde aslı Türkçe değil, başka bir lisanıdır."⁵

Bu bağlamda, Ömer Seyfeddin tarafından yazılan *And*'ın bugünkü Türkçe'ye kazandırılmasına, hangi terimle karşılık bulmamız gerektiği de tartışılmalıdır.

Eğer Ömer Seyfeddin'in bu öyküde kullandığı dil, bugünkü kuşağın anlayabileceği nitelikte değilse (!) durulaştırma (tasfiye) yoluna mı gidilmelidir; gidilecekse bu nasıl yapılmalıdır; yazarın bu öyküde kullandığı dili durulaştırmaya kim karar verebilir; yetkili bir karar organı varsa durulaştırmadaki ölçütler nasıl belirlenebilir; Türkçülere göre mi, Tasfiyecilere göre mi?...

Biliyoruz ki Ömer Seyfeddin öykülerinde kullanılan dil, bugün için bile son derece durudur; daha da önemlisi, döneminin dil özelliklerini yansıtması açısından araştırmacılar için çok değerli bir veri tabanı oluşturur. O hâlde, dili yabancı sözcük ve tamlamalardan arındırılmış ve günümüzdeki anlaşılabilirliği %100'e çok yakın olan bir kaynak metnin Osmanlı abecesinden günümüzde kullanılan Latin abecesine aktarılmasına neden "aktarma" demeyelim? Ya da kaynak metin, bu aktarımlar sonucunda çok değişmişse bu metne, neden "uyarlama" demeyelim? Kimileri de "yeniden yazma" diyebilir? Yoksa "çeviri" mi denmeli? Belki de Türk dilindeki "evirmek, döndürmek" sözcüklerini ya da Arap dilindeki "ahiz (taking), beyan (stating), hülasa (summary), idhal (importing), iktibas (borrowing), imtisal (modelling), nakil (conveying), nazire/tanzir (emulation), şerh (commenting), tahvil (conversion), teceddüd (innovation), taklid (imitation), tasnif (arrangement, compilation), tefsir (exegesis), terceme/tercüme (translation)"⁶ gibi eski terimlerden birini düşünmeliyiz; Türk kültürüne, Batı dillerinden giren "metafor"u da unutmamalıyız. Bunların yanı sıra, bu uygulama Türk dili içine yapıldığından adına "diliçi çeviri" de denebilir. O zaman "diliçi aktarma" ya da "diliçi uyarlama" karşılığı da gündeme gelecektir. Bu durumda, bir dilden bir başka dile yapılan adı geçen eylemlerin başına da "diller arası" terimini mi getirmeliyiz? Öyleyse bugüne kadar yapılan bütün çeviri, uyarlama, aktarma ve diğerlerinin başına "diliçi" ve(ya) "diller arası" terimi koyulmadığı için yanlış ve tutarsız bir yol mu izlenmiştir?... Görüldüğü gibi sorular artıyor ve "Hangi terim?" sorusuna yanıt vermek, gittikçe güçleşiyor.

⁴ Ömer Seyfeddin, *Bütün Eserleri: Makaleler 1*, hazırlayan: Hülya Argunşah, Dergah Yayınları, İstanbul 2001a, s. 264
⁵ a.g.e., s. 269

⁶ Bkz. Cemal Demircioğlu, *From Discourse to Practice: "Translation" (Terceme) and Related Practices of Text Production in the Late Ottoman Literary Tradition*, Yayınlanmamış Doktora Tezi, Boğaziçi Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul 2005

“Ömer Seyfettin dilde sadeleştirme akımına o kadar bağlı idi ki, hikâyelerini ve diğer yazılarını sade bir dille yazıyor ve bundan da derin bir kıvanç duyuyordu. Eserleri bugün bile sadeleştirilmeye tabi tutulmayan yegâne yazarımızdır dersek yerinde olur kanaatındayım.”⁷ söyleminden yola çıkıp *And* öyküsünün Latin harfleriyle 1974’ten günümüze kadar yapılan baskılarını incelediğimizde, Türk halkı tarafından bugün hiç zorlanmadan okunabilecek olan öykünün yapısal, biçimsel ve anlamsal açıdan değiştirilerek dilinin, “duru”laştırılmak şöyle dursun, tam tersine, tutarsız ve yanlış yaklaşımlarla bozulduğunu görüyoruz.

Bu durumun bilincinde olan Alangu, 1957 yılında yayımlanan bir yazısında şunu söyler: “Ömer Seyfettin’in bugün elimizde olan ve bozuk düzen basılmış, yer yer sansür edilmiş veya dili değiştirilmiş külliyyatı içinde en çok hoşça giden, birbiri peşinden gelen nesillerin Ömer Seyfettin’in adı ile birlikte derhal hatırladıkları hikâyeler, Birinci Dünya Savaşı sıralarında *Millî Mecmua*’da yayınladığı tarihî hikâyelerdir.”⁸

Enginün de Alangu’nun bu saptamasından 40 yıl sonra, 1997’de, bu konuya bir daha dikkat çekmiş ve şu uyarıda bulunmuştur: “Bu hikâyeler üzerinde, benim temenni ettiğim iki çalışmanın yapılması lâzımdır. Az önce çeşitli yayınevlerinin bu hikâyeleri tekrar tekrar basmakta olduklarını söyledim. Fakat, bu hikâyelerin tamamının asıllarına uygun olarak mutlaka yeniden yayınlanması lâzım. Ömer Seyfettin bu hikâyeleri ilk defa yazdığında hangi kelimeleri kullanmıştır, bilmeliyiz. Çünkü bir sanatçı sakalıyla, boyuyla posuyla önemli değildir. Bir yazarı asıl canlı kılan, diri kılan onun kullandığı dildir, üslûptur. Eğer bir yazarı gerçekten seviyorsak, onun, bizim için uzak olan kelimelerini de öğrenmek zahmetine katlanmamız lâzım. Bunun için Ömer Seyfettin’in o eserlerinin hiç değişmeden, güvenilir ellerle bir baskısının yapılması gerektiğine inanıyorum [...] Hikâyelerini okuyoruz, seviyoruz, anyoruz ama Ömer Seyfettin gibi bir yazarı hâlâ çok ciddi incelemelere konu yaptığımızı, bu türden eserler ortada olmadığına göre, söylememiz acaba doğru olur mu?”⁹

Zülfikar’ın düşüncesi de farklı değildir: “Türkçesi varken Arap ve Fars dillerinin kelimelerini o dillerin kurallarıyla yapılmış kalıpları kullanmak elbette kabul edilir bir durum değildir. Öte yandan unutmamak gerekir ki yerine Türkçesini bulamadığımız yabancı kökenli bir kelimeyi metinlerden silmek veya aynı kavramı karşılamayan bir kelimeyle değiştirmek dilcilikle bağdaşmaz. Bir metindeki kelimeyi bir başka kelimeyle değiştirmek ancak yazarının hakkıdır. Aksi halde kaybolan nüanslardan yazarını sorumlu tutamayız. Ömer Seyfettin’in eserleri de zaman zaman müdahale görmüştür. Hikâyeleri, makaleleri onları derleyen veya yayınlayanlar tarafından müdahaleye uğramıştır. Bu bakımdan onun bütün külliyyatı aslına en uygun bir şekilde yeniden uzman bir heyet tarafından yayımlanmalıdır. Ömer Seyfettin’in seçimi, tuttuğu yol gerçekten rehber edinilecek bir yoldur. Kelimeler yerinde kullanılmış, deyimlere, birleşik fiillere bolca yer verilmiştir. Bu bakımdan dil becerisinin geliştirilmesinde kullanılması gereken başlıca araç, onun hikâyeleridir [...] Bu tür eserlerin önsözlerinde veya kapaklarında bugün için bilenmeyen kelimeleri değiştirenlerin isimleri var. Acaba bir yazarın diline müdahale etmeye hakkımız var mı? Esere yazarının değil, günümüz Türkçesine aktaranın zevk ve tutumu hakim olmaz mı? Acaba bazı kelimelerin dilden çıkması bu müdahalenin sonucu değil mi?”¹⁰

⁷ H. Fethi Gözler, *Ömer Seyfettin: [Hayatı - Edebî Kişiliği - Düşünceleri - Eserlerinin Karakteri ve Eserlerinden Örnekler]*, Çağdaş Yayınevi, İstanbul 1976, s. 63

⁸ Hilmi Yücebaş, *Ömer Seyfettin: Hayatı - Hatıraları - Şiirleri*, Ahmet Halit Yaşaroğlu Kâğıtçılık ve Kitapçılık T.L.Ş., İstanbul 1960, s. 47

⁹ İnci Enginün, “Ömer Seyfettin”, “*Ben Gönen’de Doğdum*”: *Ömer Seyfettin ve Eserleri Sempozyum Bildirileri*, Gönen Belediyesi Yayınları, Gönen 1997, s. 33-34

¹⁰ Hamza Zülfikar, “Ömer Seyfettin’i Anarken Günümüz Türkçesi Üzerine Bazı Düşünceler”, “*Ben Gönen’de Doğdum*”: *Ömer Seyfettin ve Eserleri Sempozyum Bildirileri*, Gönen Belediyesi Yayınları, Gönen 1997, s. 37-38

Recep Duymaz da bu öykünün Ulusal Savaşım (Millî Mücadele) yıllarında, dilde durulaşmayı görev bilen aydınlarca ve büyük bir titizlikle çıkartılan *Genç Kalemler* dergisinde basılıp yayımlandığını söyler: “*And* hikâyesinin dil ve üslubunun, *İlk Namaz* hikâyesindekinden farklı olduğu hemen görülür. Bu farkı yazıldığı devir ile açıklamak mümkündür. *İlk Namaz* hikâyesi, Ömer Seyfettin’in Servet-i Fünun edebiyatının havasından henüz kurtulamadığı bir tarihte yazmış olduğu bir metindir. Bu sebeple bu hikâyede kelime, tamlama ve benzetme gibi anlatımın temel unsurları bu edebiyat anlayışının izlerini taşır. *And* ise Milli Edebiyat dönemine ait bir hikâyedir. Üstelik *Genç Kalemler* gibi dil ve edebiyatta yepyeni görüş ve düşüncelerin bayraktarlığını yapan bir dergide yayınlanmıştır. Bu sebeple *And* hikâyesi, *Genç Kalemler*’de savunulan dilde sadeleşme ve edebiyatta millileşmeye dair soyut düşüncelerin uygulandığı ilk örnek metinlerden biridir. Hikâyenin dilinde kelime ve tamlama bakımından bir sadelik görüldüğü gibi cümle bakımından da tam bir duruluk ve yalınlık görülür.”¹¹

Çeviribilimdeki kuramların yanı sıra, *And*’ın kaynak ve erek metinleri konusundaki bütün bu saptamalar ele alındığında, bu çalışmada, *And* öyküsünün günümüze kadar yapılan 31 baskısı gözönüne alınarak seçilen terim, “çeviri” olmuştur. Bu terimin kökü olan “çev-” sözcüğünün “çevlik, çevre, çevren, çevrik, çevrim, çevrinti, çevirgi”¹² biçimlerini de düşününce “çeviri” teriminin, adı geçen diğer bütün terimleri kuşattığını görürüz. Ahzedilmiş, beyan edilmiş, dönüştürülmüş, evreleri olan, idhal edilmiş, iktibas edilmiş, şerh edilmiş, tasnif edilmiş, tefsir edilmiş ve(ya) özetlenmiş bir çeviri biçiminden söz edebiliriz. Bu noktada çeviri; anlamı gereği, diğer bütün terimleri “çevre”ler; bunlardan birine karşılık gelebileceği gibi, birkaçının ya da hepsinin karşılığı da olabilir.

Bilinen evren(ler)de, her soyut ve somut nesneyi (ne ise ne), algıladığımız ölçüde çeviririz. Bu nesne, bir tek “ses” ya da bir “doğa sesi” bile olabilir. Örneğin bir İngiliz, köpeğin sesini “Bark! Bark!” sesletimiyle bir Türk de “Hav! Hav!” sesletimiyle kendi kültürüne ve(ya) diline çevirir. Sonuçta, bireyin soyut evrene ait olan düşünce ve duygularını dillendirishi bile bir çeviridir. Bu eylemini ya öyküleyerek ya aktararak ya uyarlayarak ya kavramın çekirdek anlamına bağlı kalarak ya betimleyerek ya özetleyerek ya örneklendirerek ya başkalarımkinden alıntılıyarak ya sınıflandırarak ya farklı evrelere sokarak ya da daha başka biçimlerde gerçekleştirebilir.

Bununla birlikte, *And*’ın erek metinlerinin yer aldığı yapıtlar incelendiğinde, hiçbirinde eski karşılığıyla “terceme/tercüme, mütercim, tercüman”a ve(ya) günümüzdeki kullanımlarıyla “çeviri, çevirmen/çeviren” terimlerine raslanmadı. Bunların yerine ve(ya) bunların dışında kullanılan terimler ve kullanım sıklığı, aşağıdaki gibidir:

¹¹ Recep Duymaz, “Ömer Seyfettin’in Gönen Hikâyeleri”, *Ben Gönen’de Doğdum*: Ömer Seyfettin ve Eserleri Sempozyum Bildirileri, Gönen Belediyesi Kültür Yayınları, Gönen 1997, s. 53

¹² Türk Dil Kurumu, *Yeni Tarama Sözlüğü*, düzenleyen: Cem Dilçin, Türk Dil Kurumu Yayınları, Ankara 1983, s. 53-54

yayına hazırlayan	: 9
hazırlayan	: 6
düzeltili	: 4
sadeleştiren	: 2
çocuklara ve gençlere uygulayan	: 1
dizgi ve düzenleme	: 1
dizi editörü	: 1
düzenleyen ve hazırlayan	: 1
düzeltilme	: 1
genel yayın yönetmeni	: 1
günümüz Türkçesine uyarlayan	: 1
kitap editörü	: 1
metin düzenleme	: 1
redakte	: 1
tashih	: 1
yayına hazırlayanlar	: 1
yayına hazırlık	: 1
yayın koordinatörü	: 1
yayınlayan	: 1
yayın yönetmeni	: 1
yazan	: 1

Kullanılan terimler arasında geçen “çocuklara ve gençlere uygulayan”daki “uygulayan”ın ne uyguladığını ve(ya) bu eylemin hangi işlev için seçildiğini anlamaya çalışmak bir yana, 31 erek metnin 9 tanesinde bu konuda hiçbir veriye yer verilmediği, kalan 22 erek metinde geçen terimlerdeyse tutarsızlık ve düzensizlik olduğu görülmüştür. Örneğin, B.1990a’da “yayına hazırlayan” iki ayrı kişi; C.1991b ve C.1994’te “sadeleştiren ve yayına hazırlayan” tek kişi; B.1997a’da hem bir “yayına hazırlayan” hem de bir “tashih” eden (düzeltilen); Ö.1997b’de hem bir “redakte” eden (eksiltlen) hem de bir “düzeltili”ci; İ.1998b’de hem “çocuklara ve gençlere uygulayan” biri hem de bir “düzeltili”ci; Ü.1998c’de “yayın koordinatörü”nün yanı sıra “dizgi ve düzenleme” yapan biri; A.2005a’da hem “düzenleyen ve hazırlayan” biri hem “yayına hazırlayan” biri hem de bir “düzeltili”ci; İ.2005b’de hem “günümüz Türkçesine uyarlayan” hem “hazırlayan” hem de bir “genel yayın yönetmeni”; F.2008’de hem “yayına hazırlayan” biri hem de bir “yayın yönetmeni”; D.2009’da hem bir “dizi editörü” hem de “yayına hazırlık” ve “düzeltilme” yapan bir başkası; Y.2011b’deyse hem bir “hazırlayan” hem bir “kitap editörü (düzeltilici)” hem de “düzeltili” yapan iki kişi, bir yayımevinde ve *And* öyküsünün yanı sıra pek çok diğer öykünün erek metni üzerinde çalışmak için biraraya gelmiş ya da getirilmişti. Bu noktada, erek metinlerde saptanan onca eksik, fazla, yanlış ve tutarsız verinin oluşma nedenlerinden biri; çeviri sürecindeki amacın, gerek özel gerekse tüzel olmak üzere, değişik bakış açılarına sahip birden fazla karar odağının birlikteliği nedeniyle, doğru belirlenememesi olabilir.

Çeviribilimde, 1970’lerle 1980’lerde bu konu üzerinde düşünenlerden Hans Vermeer ve Katharina Reiss tarafından üretilip geliştirilen ve Türk dilindeki karşılığı “amaç” olan Yunanca’daki “skopos” sözcüğüne dayandırılan *Skopos*¹³ kuramında, bir çevirmenin bir amaca göre yönlendirdiği çeviri süreci sonunda oluşan her çeviri; kendi amacının işlevsel karşılığıdır.

¹³ Bkz. Christina Schäffner, “Skopos Theory”, *Routledge Encyclopedia of Translation Studies*, Routledge Press, London-New York 1998, p. 235-238

Bir başka deyişle, her eylemde olduğu gibi çeviri eyleminde de bir ereğe ulaşmak için belirlenen bir amaç vardır ve bu bakış açısına göre, çeviri sürecindeki amacın varlığı, erek kültür dizgesine çevrilen metnin “yeterli” görülmesini sağlar. Bu noktada “amaç” ve “erek” sözcüklerine değinmek gerekir. “Ulaşılabilecek sonuç, *erektir* (aim) ve bir eylem aracılığıyla başarıyı sağlayacak olan bir araca gereksinme duyar. Herhangi bir ereğe yönelme sürecindeki bu geçici aşama(lar) ise *amaç* (purpose) olarak adlandırılır.”¹⁴ Yine, her çeviride bir çıkış (kaynak) ve de varış (erek) noktası bulunur. Bu bağlamda, çeviri; kaynak metni algılayanın amacıyla yönlendirilip biçimlendirilen bir eylemdir. Çevirmen, erek metnin kaynak metne bağlı (faithful) mı yoksa ondan bağımsız (free) mı olacağına karar verip bir amaç belirleyebilmelidir. Buna göre çeviri; kaynak metnin üretildiği kültüre göre değil, erek kültüre göre belirlenir. Çeviriyi neden ve nasıl yaptığının; neden özellikle belirli bir kaynak metni seçtiğinin gerekçeleri, yine çevirmen tarafından ortaya koyulurken, amaca en yetkin ve etkili biçimde ulaşmanın yöntemi de saptanır. İşte bu noktada çeviri, bir karar verme sürecidir; kararların dayandığı ölçütler de yine, çevirmenin öncelediği amaca göre belirlenir. Kaynak metnin değil de erek metnin odağa alındığı Skopos kuramında, çevirmenin etik sorumluluğu, çeviri sürecinde büyük önem taşır.

Yeniden vurgulayalım:

Bu çalışmada ele aldığımız, Ömer Seyfeddin'e ait *And* adlı öykünün diliçine yapılmış 31 çevirisini, kaynak metinle karşılaştırdığımızda, kaynak metin özelliklerinin değiş(tiril)miş olduğunu, yazarın dilindeki duruluk bir tarafa, kaynak metindeki dilbilgisellikte birlikte kurgunun da bozulduğunu ve birçok yanlışla düşüldüğünü görürüz. Sonrasında, şu soruları sormaya başlarız kendi kendimize: Acaba, bu değişiklikler ve(ya) yanlışlar, çevirmene mi yoksa özel ve(ya) tüzel kişiliklerin çevirmen üzerinde uyguladığı patronaja mı bağlanmalı? Bu doğrultuda, çevirmenin, çeviri sürecinde belirlediği bir amaç var mıydı? Var idiyse erek metni oluşturma sürecinde belirlediği bu amaç(lar) neydi? Çevirmen için önemli olan, metne “bağlılık” mıydı; yoksa, çeviri sürecindeki “tutarlılık” mıydı? Çevirmen, çevirinin amacına göre çeviri süreci öncesinde aldığı kararı, nasıl ve neye göre uygulayacağını, erek okur kitlesine açıklamış mıydı? Yaptığı açıklama(lar) ile çeviri eylemi sonucunda oluşan ürünün niteliği arasında bir tutarlılık var mıydı? Eğer yoksa, bu tutarsızlığın neden(ler)i neydi?...

***And* Çevirilerinin Ön Sözleri ve Çevirilerdeki “Skopos”**

Bir çevirmenin kaynak metni hangi ölçüt(ler)e göre çevirdiğini, erek metnin “ön söz”ünde vermesi, o metnin okuru (araştırmacı, bilimkşisi, çevirmen, eleştirmen, yazar...) için çok değerlidir. Böylece, kaynak kültüre göre mi erek kültüre göre mi çeviri yapıldığı, çeviri sürecinde alınan kararlara bağlı kalınıp kalınmadığı, uygulanan yöntemlerin geçerliliği, çeviri sürecinde yaşanan sıkıntılar, çeviride yitip giden... gibi konularda yorum yaparken, araştırmacılar için bir “dayanak” noktası daha oluşur: çevirmenin amacı..

Bu bağlamda “Gideon Toury'nin de belirttiği gibi her metin karşılaştırması, dolaylı olarak gerçekleşir. Bu; her zaman için bir bilimkşisi tarafından seçilen ve bütünüyle kuramsal olarak kurgulanmış bir yapıya sahip olan sınıflandırmaların karşılaştırılmasıdır. Metinleri hiçbir zaman, yalnızca ve basitçe yan yana getirerek karşılaştıramayız. Bunlar üzerinde çalışırken, gerek kaynak gerekse erek metinler arasındaki olumlu ya da olumsuz bağlantıların ve de hem kaynak hem de erek metinlerdeki bakış açılarının göndermesini yapabileceğimiz bir dayanağa gereksinme duyarız. Bu dayanak noktası, kaynak metinle eşleşemez; daha ziyade, kaynak ve erek metinler arasındaki ilişkide ortaya çıkan sınıflandırmalar ile kaynak ve erek kültürler

¹⁴ Christiane Nord, *Translating as a Purposeful Activity*, St. Jerome Publications, Manchester 1997, p. 28

neniyle sorulan soruların birlikteliği üzerinde yükselir.”¹⁵ Böylece, ereğe giden yolda bir çevirmen tarafından öncelenen amaç; yöntemin de belirleyicisi olur.

Başka araştırmacılara göre de “Çeviriler hedef kültür içinde seslendiği kitlenin beklentilerini karşılayabildiği oranda ‘yeterli’ sayılır. Çeviriyi yalnızca dilsel bir aktarım olarak kabul edip dilsel eş değerlik sağlamaya yönelik çabalar, çevirinin seslendiği kültür içinde ‘kabul edilebilirlik’ ve ‘yeterlik’ ölçütlerini gerçekleştirmemesine neden olur. Oysa ki hedef kültürde çevirinin işlevinin çevirmence ve çeviriyi yapacağı olanlarca bilinmesi, o dönemdeki edebî eğilimlerin ve hedef kitlelerin beklentilerinin göz önüne alınması, çevirinin kabul edilebilirliğini ve toplumdaki bir beklentinin çeviri aracılığıyla doldurulmasını sağlar. Çevirinin yalnızca bir metinden diğerine dil aktarımı olmadığını, bir kültürün diğerine aktarımı olduğunu düşündüğümüzde, çeviri sürecini yönlendiren etkilerin önemini anlayabiliriz. Çevirmenin hangi nedenlerden dolayı bazı eksiltmeler ve eklemeler yaptığını, dili nasıl ve neden o biçimde kullandığını bilmek, çeviriyi saran ortamı yani çevirinin ait olduğu kültürü gözler önüne serer. Andre Lefevere’nin de söylediği gibi çevirmenin çeviri süreci ile ilgili kararları ve tercihleri, çevirinin ait olacağı ortam ve dil kullanımları tarafından yönlendirilir.”¹⁶

Görülen odur ki ele alınan 31 erek metnin yalnızca 14’ünde (M.1974, Ö.1983, B.1990a, B.1997a, Ö.1997b, E.1998a, İ.1998b, A.2005a, Ü.2005c, S.2006, N.2007, F.2008, Y.2010, Y.2011b) bu diliçi çevirilerin hangi amaçla, nasıl ve hangi topluluk için yapıldığına yönelik, çeşitli uzunluklarda açıklamalar yapılmıştır. Bu çalışmada, elimizdeki açıklamalara göre, çevirmenin ereğe ulaşmış ulaşmadığını, çeviri sürecinde belirlenen amaçla ortaya çıkan ürünün niteliği arasında tutarlılık olup olmadığını irdelerken ses, sıfır biçim, sözcük ve anlam düzeyinde karşılaştırmalar yapılmıştır (Bkz. bu çalışma s. 158-167, çizelge 1-10). Bu noktada “Çeviriye dil bilimsel açıdan yaklaşımın temeli çeviri birimi olarak ‘sözcüğün’ alınmasına dayanır. Şüphesiz bunun nedeni dil biliminin geçirdiği evreler ve bilgisayar destekli çevirinin (machine translation) 1950’lerde ve 60’larda, zaferine kesin gözüyle bakılmasıydı. ‘Sözcük’ temelinde ele alınan çeviri, ‘eş değerlik’ ölçütü ile değerlendirilmekte, ‘eş değerlik’ ile özgün metne olan bağlılık ölçülmekteydi. Dil bilimi araştırmaları içinde metin bilimi, anlam bilimi ve gösterge biliminin gelişimiyle çeviri bilimciler ‘sözcük’ten ‘metin’ birimine kaydılar. Ancak ondan öteye gidilemedi. Yanı sıra, edebî çeviri, tüm bu söylemlerin dışında yer aldı, çünkü çeviriye bilimsel açıdan yaklaşanlar edebî çevirinin ‘ayrı bir olay’ olduğunu öne sürmekteydiler.”¹⁷

M.1974’te, Şenay Kırhallı “Seçilen Hikâyeler Hakkında” başlığı altında şöyle der: “*Seçilmiş Hikâyeler*, 2 cild hâlinde tertiplenmiştir. Birinci kitap Ömer Seyfeddin’in, belirli bir tema üzerine, daha çok, târihî - içtimâî hikâyelerini bir araya getirmek maksadıyla sıralanmıştır. *Seçilmiş Hikâyeler* kitabının 2. cildinde ise, muharririn her çeşit hikâyesinden seçilmiş örnekler görülecektir.” *And* hakkında açıklama yaptığı XVII. sayfada “Doğduğu Gönen kasabasında, çok küçükken başladığı mahalle mektebindeki bir hâtrasını anlatır. Evvelce de bahsettiğimiz gibi, bu hikâye yaşanan hayâta uygun ve yazarın beğenilen hikâyelerinden biridir.” diyen Kırhallı’nın yine, IV. sayfada “Muharrir, Balkan Savaşı’nın elîm günlerini bizzat yaşamış, eserlerine bu acı günlerin hâdiselerini de işlemiştir.” diyerek “yaşanan hayata uygunluk” sözüyle yazarın, yaşadıklarını öykülerine de yansıttığından söz ettiğini anlıyoruz. Bu bilgilerin yanı sıra, içinde *And* öyküsünün de bulunduğu bu betiğin o dönemin “100 Temel Eser”i arasında yer aldığını ve iç kapakta “Başbakanlık Kültür Müsteşarlığının 18/5/1973 tarih ve 17 sayılı kararıyla ikinci defa olarak 10.000 adet basılmıştır.” dendiğini görüyoruz. Bununla birlikte, bu öyküler gibi *And*’ın da

¹⁵ José Lambert, Hendrik van Gorp, “On Describing Translations”, *The Manipulation of Literature: Studies in Literary Translations*, Croom Helm Publications, London and Sydney 1985, p. 48

¹⁶ Doç. Dr. Berrin Aksoy, “Kültür Odaklı Çeviri ve Çevirmen”, *Türk Dili*, S. 583, Temmuz 2000, s. 55

¹⁷ Aksoy, a.g.m., s. 52

çeviri sürecinde belirlenen hangi amaca göre ve hangi ölçütlerle çevrildiği konusunda bilgi verilmemiştir.

“And” ve “yemin” kavramlarının çeşitli kültürlerdeki durumu üzerine yazılmış bir betik olan Ö.1983'te, *And*'in erek metnine yer verilmiş; altına da bir not eklenerek şu açıklama yapılmıştır: “Bu güzel öykü, çocukların bile (AND)larına ne kadar önem verdiklerini, sadakat gösterdiklerini bizlere açıkça göstermektedir.”¹⁸ Dolayısıyla, Ö.1983'te yer alan bu açıklamada; öykünün, betiğin yazılma amacına uygun bir edebî örnek olması nedeniyle seçildiği konusunda bilgi verilmiş, ancak, betikte kullanılan bu erek metnin kim tarafından, neden, nasıl ve hangi topluluk için çevrildiğinin yanıtı verilmemiştir.

B.1990a'da Nazmi Gören “Yayınevimiz; yeni kuşaklara Ömer Seyfettin'i daha iyi tanıtmak için, O'nun hikâyelerini günümüz diline uyarla-yarak yayına sunmuştur.”¹⁹ derken bu çevirinin bir “uyarlama” olduğunu belirtmiştir. Bununla birlikte, yeni kuşaklara sunulmak için ortaya koyulan bu uyarlamanın hangi ölçütlere göre yapıldığını ve(ya) uyarlamayı belirleyen unsurların ne(ler) olduğunu açıklamamıştır.

B.1997a'da ise Mehmet Nuri Yardım, betiğin 9. sayfasında şöyle der: “İkinci ana bölümde, Ömer Seyfettin'in eserlerinden yapılan seçmeler bir araya getirildi. Başta en çok bilinen ve sevilen hikâyeleri olmak üzere, şiirlerinden ve günlüklerinden parçalar verildi. Bilinmeyen kelimeler, numaralandırılarak hikâyelerin sonlarında açıklandı. Ayrıca eserlerinden derlenen bir kısım özlü sözleri toplandı. Bu kitap biyografik bir çalışmadır. Burada amaç, okuyucuya yazarımızın hayatını biraz daha detaylı vermek, eserlerine dikkat çekmek ve yazarın eserleriyle okuyucu arasında bir köprü oluşturmaktır. Daha çok ilk ve orta dereceli okullarda okuyan öğrenciler ile, edebiyatımıza yakınlık duyan okuyucular gözetilerek hazırlanan bu kitap, pratik faydaya yönelik bir çalışmadır. Okuyucular Ömer Seyfettin'in renkli, sevimli ve zengin dünyasına bu kapıdan gireceklerdir. Ancak yazarların eserleriyle başbaşa kalmak esastır. Okuyucu bu kitaptan sonra Ömer Seyfettin'in hikâyelerine yönelirse çalışmamız hedefine ulaşacaktır.” Yardım; genel olarak, hem çeviri sürecindeki amacını hem yöntemini hem ulaşmak istediği topluluğu hem de ereğini açıklamış olsa da çeviri sürecini belirleyen ölçütler konusunda bilgi vermemiştir.

Bir “redakte” eden ve de bir “düzelti” yapanın bulunduğu Ö.1997b'de “Seçilen Hikayeler Hakkında” başlığı altında ve 6. sayfada yapılan açıklamada “*Ant*, yazarın çocukluk anılarını yansıtır. Yazar, doğduğu Gönen kasabasında, küçükken gittiği mahalle mektebindeki yaşadığı bir anısını anlatır. Bu hikayesi, yaşanan hayata uygun ve yazarın beğenilen hikâyelerinden biridir.” diyenin yayımevi mi redakte eden mi yoksa düzelti yapan mı olduğu belli değildir. Bunun yanı sıra, *And*'in M.1974'te Kırhallı'nın da söylediği gibi “yaşanılan hayata uygunluk” ve de “yazarın beğenilen öykülerinden” olması nedeniyle seçildiğini, ancak Kırhallı'daki açıklamanın aksine, yaşanan hayata uygunlukla kimin yaşamına gönderme yapıldığının ya da bu sözcük öbeğinin ne demek olduğunu hiç de net olmadığını görüyoruz.

E.1998a'da Esra Gökşen tarafından “yayına hazırlanan” öykünün, betiğin iç kapağında verilen bilgiye göre “Çocuklar İçin Ömer Seyfettin Dizisi”nde yer aldığını ve yine iç kapaktaki “MEB Talim ve Terbiye Kurulu'nun 2328 sayılı Tebliğler Dergisinde yayınlanan kararı ile ilk ve ortaokul öğrencilerine tavsiye edilmiştir.” açıklamasına dayanarak, erek metin okuru olarak belirlenen topluluğun “ilk ve ortaokul öğrencileri” olduğunu anlıyoruz. Acaba Millî Eğitim Bakanlığı, neden diğerlerini değil de bu çeviriyi önermiştir? Bu konuda, herhangi bir açıklama yapılmamıştır.

¹⁸ Ahmet Seyfettin Şimşek, *And ve Yemin*, Öztürk Basımevi, İstanbul 1983, s. 241

¹⁹ Nazmi Gören, haz., “Önsöz”, *And*, Bilgik Yayınları, İstanbul 1990, s. 4

Nilüfer Veliieceoğlu'nun "metin düzenleme"den sorumlu olduğunu öğrendiğimiz N.2007'nin iç kapağında "Bu kitap, Talim ve Terbiye Kurulu'nun 22.09.1991 tarih ve 172 sayılı kararıyla kabul edilen İlköğretim Programına uygun olarak hazırlanıp yayın kurumumuz tarafından tavsiye edilmiştir." denmiştir. İlkokul öğrencilerine yönelik olarak çevrildiğini öğrendiğimiz bu öykünün, diğer çeviriler içinden neden seçilip önerildiği konusunda bir açıklama yoktur.

F.2008'in 5. sayfasındaki "sunuş" başlığı altında öyküyü "yayına hazırlayan" Kevser Terzioğlu tarafından şu açıklama yapılmıştır: "Bugün her yaşta okuyucuya hitap eden tarzıyla pek çok yayınevi tarafından Ömer Seyfettin hikâyeleri neşredilmektedir. Hazırladığımız eserde Ömer Seyfettin Hikâyelerinden seçmeler yaptık. Bunu yaparken de herhangi bir başlıkla sınırlandırmak yerine her konuda yazdıklarından bir karışım hazırladık. Kahramanlık hikâyelerinin yanında toplumsal sorunlara ve günlük olaylara değinen hikâyelerini de derledik. Yazarın hayatında derin izler bıraktığı görülen çocukluk hatıralarına dair hikâyeleriyle birlikte, yetişkinlik dönemi psikolojik tahlillerini konu alan hikâyelerini de siz değerli okurlarımız için bu kitapta topladık. Bu çalışmayı yaparken eski metinlerden sadeleştirme yaparak ve diğer yayınlanmış hikâyelerinden karşılaştırmalarla Ömer Seyfettin'in hikâyelerinden seçmeler oluşturmayı hedefledik." Ereğin, Ömer Seyfeddin'in öykülerinden seçme yapmak, amacinsa, oluşturulacak seçkide farklı konularda yazılmış öykülerin biraraya getirilmesi olduğu bu çeviride, okur olarak seçilen topluluğun genele yayıldığı ve bu erek metnin eski metinlerden sadeleştirmenin yanı sıra, önceki yayınlarda yer alan öykülerle karşılaştırma yapılarak ortaya çıkarıldığını anlıyoruz. Bununla birlikte "Kaynak metnin künyesi ve de yararlanılan önceki yayınlar nelerdi; sadeleştirme ve karşılaştırmada hangi ölçüt(ler)e uyulmuştu?" soruları yanıtız kalmıştır.

Sedat Akçakoyunluoğlu tarafından "hazırlanan" S.2006'nın sunuş bölümünde, çevirideki amaç ve de ereğin ne olduğu, Sakarya valisi Nuri Okutan tarafından yapılan açıklamada şöyle verilmiştir: "Valilik olarak başlattığımız ve kültür, edebiyat ve düşünce zenginliğimizin köşe taşlarına dair kitaplarla, Türk edebiyatının, kültürünün, düşüncesinin ürünleriyle öğrencilerimizi buluşturmak ve tarihin milletimize biçtiği bu büyük misyonun yeniden oluşmasına katkı sağlamayı amaçlıyoruz. Bize ait değerleri, güzel Türkçemizin bütün güzelliklerini ve ifade imkanlarını kullanarak anlatan kitapları hazırlayarak, öğrencilerimize, öğretmenlerimize ve halkımıza ulaştırmak istiyoruz. Elde edeceğimiz sonuçların, niyetimiz kadar sahih ve salim olması tek temennimizdir." Ancak, ereğe ulaşmak için belirlenen bu amacın nasıl gerçekleştirileceği konusunda herhangi bir bilgi verilmemiştir.

Yayımlanma neden(ler)ini öğrendiğimiz, ama, erek metindeki amacı, çeviri sürecindeki yöntemi ve de hangi okur topluluğuna ulaşılacak istendiğini öğrenemediğimiz Y.2010'da, öyküyü "hazırlayan" Sabri Koz'un 8. sayfada yaptığı açıklama şöyledir: "Arı dil akımının birkaç öncüsünden biri kabul edilen Ömer Seyfettin'in yazdıkları, yazıldıkları dönemin izlerini taşır. Onun sevilerek okunan öyküleri, tarihe bakışının yansımalarını sergileyenlerle, çocukluk anılarına, mizah öğeleri ağır basan kısa öykülerin kurgusuna ve kimi folklorik söz değerlerinin bir tür öyküsel ispatına dayananlardır. Ömer Seyfettin, hiç unutmadığımız, unutamayacağımız herkese göre değişecek on beş kadar öyküsüyle, merak etmeye değer ve sıradanlıkla 'olağanüstü' denilebilecek özellikleri bir arada barındıran yaşam öyküsüyle ve diğer ürünleriyle kendisini ölümsüz kıldığı gibi bize de kuşaklar boyunca öyküsevenliğin yolunu açtı; Ant'la, Falaka'yla, Kaşağı'yla ve daha birçoklarıyla bir Türkçe klasiğine dönüştü. Bu küçük seçki de az yaşamış bir öykücü için, okundukça yaşamaya devam etsin diye, hazırlandı."

İç kapakta "Bu kitap ünlü hikâyeci ÖMER SEYFETTİN'in üç öyküsü işlenerek ve dip notları konarak SAİT ERİŞEN eliyle, yeni yetişen nesile armağan edilmiştir." diye yazılan, ayrıca "çocuklara ve gençlere uygulayan"ın Satı Erişen olduğunu, "düzelti"nin de Faruk Kırkan

tarafından yapıldığını öğrendiğimiz İ.1998b'de soyadı Erişen olan kişinin –eğer iki ayrı kişi değillerse– Sait mi yoksa Satı mı olduğu net olmasa da “Satı” olduğu düşünülmüştür; çünkü, 4. sayfada, Satı Erişen tarafından şu açıklama yapılmıştır: “Onun öyküleri, sağlam ve alışılmış bir plan içinde gelişir. O, öykülerine ilgi çekici bir konuşma, ya da olayın geçtiği yeri, olay kahramanlarını tanıtmakla başlar. Olay, okuyanın merakını çoğalta çoğalta gelişir, sonunda beklenmedik bir sonuçla sorun çözülür ve öykü biter. O, öykülerini savunmasını yaptığı bağımsız, arı ve güzel Türkçe'yle yazdı. Bunun yanında; her zaman alay eden, hele yediklerini gülünç düşürerek yerden yere vuran bir tutumu olduğunu da söylemeliyiz [...] Ömer Seyfettin'in uğrunda onca savaştığı Türkçe'si bile eskimiş, yer yer yeni kuşaklarca anlaşılmaz olmuştur. Bunun içindir ki, bu öyküleri yeni yetişenlerin anlayacakları, ilgi duyacakları bir biçime sokmak için yeniden işlememiz, elden geçirmemiz gerekti. Ayrıca sayfa diplerine, bu öykülerde geçen ve bu günün çocuklarının yabancıları oldukları türlü kavramlarla tarihteki kahraman ve yer adlarını açıklayıcı notlar da kondu. Ömer Seyfettin ve arkadaşlarının dilde ve bütün benliğimizde Türkleşme yolunda verdikleri hızla, kendi erekleri bile geçilmiştir artık. Zamanla bu kitaptaki öykülerin dili bile eskimiş olacaktır. Nedir ki; o, Ömer Seyfettin, her zaman ilk ve güçlü bir kahraman olarak anılacak ve seve seve okunacaktır.” Ömer Seyfeddin'in Türk diline verdiği özenin farkında olduğunu bu sözlerden anladığımız Erişen, çeviriyi nasıl yaptığını, amaç ve ereğin ne olduğunu, erek okur topluluğunun kim(ler) olduğunu belirtmesine rağmen, öyküdeki dilin nasıl işlendiğini açıklamamış, yararlandıkları kaynak metin(ler) konusunda da gereken bilgiyi vermemiştir.

Ü.2005c'de öyküyü “yayına hazırlayan” Neslihan Kılıç'tır ve iç kapaktaki “Yayınevinin Notu” başlığı altında şu açıklama yer alır: “Yetişme çağındaki kuşakların Ömer Seyfettin okumaları, onlara tarih perspektifi olan bir ulusal bilinç ve belki daha önemli olmak üzere, bir dil zevki ve anlatım yeteneği kazandırmaktadır. Sevindiricidir ki; Ömer Seyfettin'in hikayelerinin değişik yayınevlerince basılmış birkaç versiyonu her zaman varolagelmiştir. Ancak bunların bir kısmı dikkatli editörlük emeği taşıyor olmalarına rağmen yirmi-otuz yıl kadar önce –kısmen sadeleştirilerek– hazırlanmış oldukları için, bugün ilk öğretim düzeyindeki çocuklara dil bakımından ağır gelmektedir. Çünkü Ömer Seyfettin'in özellikle 1913'ten önce kaleme almış olduğu hikayeleri Osmanlıca terkipler (tamlamalar) ve Arapça, Farsça sözcükler bakımından hayli zengindir. Son dönemlerde sadeleştirilerek yayınlananlarsa yazarın özgün dil ve üslubundan o kadar uzaklaştırılmıştır ki, adeta tahrif edilmiştir denebilir. Bu itibarla yayınevimiz, Ömer Seyfettin'in bütün hikayelerini ve Efruz Bey adlı fantezi romanını yazarın diline ve üslubuna dokunmadan, sadece Osmanlıca terkiplerini açarak ve Arapça, Farsça sözcüklerin –artık kullanılmayanlarının– yerlerine Öztürkçelerini koyarak yeni bir yayını gerçekleştirmiş bulunmaktadır. Takdirinize sunuyoruz.”

Görüldüğü gibi, neden Ömer Seyfeddin öykülerinin seçildiği, ereğin ve amacın ne olduğu, hangi erek topluluğa seslendiği belirtilmiş, üstelik, geçmişten günümüze kadar bu öyküler üzerinde yapılan kalem oynatmalarının (tahrif) yazarın dili ve biçimine ne çok zarar verdiği de vurgulanmıştır. Çevirinin, yazarın “diline ve üslubuna dokunmadan” yapıldığını belirten yayınevinin bununla ne demek istediği açık olmasa da çevirideki amaçla, çeviri sonucunda ulaşılan ereğin uyduğuna görüyoruz; çünkü, o yıl başka yayınevlerinde basılan diğer erek metinlere baktığımızda 10 tümcede toplam 27 ve 35 değişiklik yapıldığını, daha önceki yıllarla karşılaştırıldığında da bu çeviride yapılan değişiklik sayısının orta düzeyde, yani ki toplamda 15 olduğunu görüyoruz.

A.2005a'da öyküyü “düzenleyen ve hazırlayan” olarak tanıtılan Suat Batur'un 7. sayfadaki “Sunu” başlığı altında yer alan sözleri şöyledir:

“Klasik Türk Edebiyatı dizisi, Türk edebiyatının özgün örneklerini genç kuşaklara tanıtmak amacıyla hazırlandı. Dizinin ilk bölümünde, Tanzimat sonrası gelişen batılılaşma

sürecindeki yenilikçi Türk edebiyatının özgün örneklerine yer verildi [...] Geçmişini yeterince algılayıp değerlendiremeyen toplumların geleceğe ilişkin açılımları da olamaz. Geçmişin kültür birikimini özümsemeden günümüzün anlaşılması olanaksızdır. Çağdaş yazarlarımızın yapıtlarını hakkıyla değerlendirebilmek, geçmişte yaratılan yapıtların tanınıp özümsemesine bağlıdır. Kuşaklar arasındaki bağın sağlıklı bir biçimde kurulması, kültür ve edebiyatın geleceğe taşınabilmesi için kuşaklar arasında kopukluk olmaması gerekir. Türk dilindeki gelişim ve değişim, yüz yıl önce yazılan yapıtların genç kuşaklar tarafından anlaşılmasını olanaksızlaştırmıştır. Bunun için ya eski dilin yabancı kökenli sözcük ve kavramlarını öğrenmek ya da bu dönemde yaratılan yapıtları günümüz Türkçesine aktarmak gerekir. Yapıtların dili, dönemin imparatorluk kültürü üstüne oturuyordu. Bu kültür ortamı ortadan kalkınca, toplumsal kaynakları yok olan, günümüz için yapay bir duruma gelen 'Osmanlıca' ya da 'Osmanlı Türkçesi' adı verilen dilin öğrenilmesi –özel çalışma alanları dışında– geniş kitleler için boş bir çaba olmaktan öteye gidemez. O nedenle, ikinci yolun izlenip yapıtların günümüz Türkçesine aktarılması doğru yoldur. Yalınlaştırmada, kuşkusuz yapıtların kimi özgün değerleri yitecektir. Ancak, günümüzde geniş kitlelerin bu değerli kültür hazinesinden yararlanması için başka bir yol da yoktur. Kültür kopukluğu gidermek ve kuşaklar arasında bağ kurmak için, yapıtları bugünkü kuşakların anlayacağı biçime getirmek zorunluydu. Bu amaçla Türk edebiyatının özgün örnekleri günümüz okuyucusu tarafından anlaşılabilir ve 'rahat okunacak' bir duruma getirilmeye çalışıldı [...] Bir yapıt, edebiyatın bazı ölçütlerine uygun değerlendirildiği zaman, kimi yönlerden 'eksik', 'hatalı' hatta 'değersiz' bulunabilir. Ancak, unutulmamalı ki yapıt, kimi yönlerden 'zayıf' olsa da kimi yönlerden 'önemli' olabilir. Bir yapıtın, döneminin sanat anlayışını yansıtması, halkın bir kesiminin yaşayışına açıklık getirmesi, kimi duygu ve düşünceleri öne çıkarması gibi yönlerden incelenmesi bile, belli bir 'önemi' olduğunu gösterir. Edebiyatın temel gereci dildir. Bu nedenle bir edebiyat yapıtının, yalnızca içerdiği söz dağarcığı yönünden bile azımsanmayacak bir değeri ve önemi vardır. Klasik Türk Edebiyatı dizisi zenginleştirilerek zamanla dönemin tüm yapıtlarını içerecek duruma getirilecektir. Bir yazınsal metinden beklenen;

- * Dönemin genel anlayışını duyurabilmesi,
- * Yazarın dil ve biçem özelliklerini yansıtabilmesi,
- * Anlaşılabilir olmasıdır.

Dizide yayımlanan yapıtların özgün metinleri verilip bugün için kullanılmayan sözcük ve sözcük öbekleri dipnotta ya da köşeli ayraç içinde verilebilirdi. Ancak böyle bir yöntem, okuyucunun metni rahat okumasını engelleyecek, zaman yitimine neden olacaktı. Bu nedenle metinler yalınlaştırılarak verildi.

Belirtilen amaçlara yönelik olarak yapılan yalınlaştırmada;

* Metinlerdeki bugün için anlaşılması olanaksız yabancı kökenli sözcük ve sözcük öbeklerinin yerine Türkçe karşılıkları konuldu.

* Yazarın biçem, dil ve anlatım özellikleri olabildiğince korunmaya çalışıldı.

* Genel olarak yazarın anlatımına müdahale edilmedi. Ancak kimi yapıtlarda okumayı engelleyecek biçimde kargaşa yaratan kip uyumsuzluğu gibi konularda kısmen düzeltme yapıldı. Yalnızca sözcük ve sözcük öbekleri yalınlaştırılarak okurun metni ve yazar ile bire bir iletişime girmesi sağlanmaya çalışıldı. Bu nedenle yalınlaştırmada yorumlamaya yer verilmeyip her yoluyla yazarın tanınmasının yolu açıldı. Olay, durum ve olguların anlaşılmasını sağlamak için kimi kavramlar dipnotlarla açıklandı. Bir edebiyat yapıtının temel gücü 'anlaşılabilir' olmasından gelir. Geniş kitlelerce anlaşılmayan ya da anlaşılması için çok özel çabalar gerektiren yapıtların topluma yararlı olması beklenemez. Oysa, bizim eski kültür değerlerimizin tanıtılmasına ve kavratılmasına her zamankinden daha çok gereksinim vardır. Ortak bir kültür kalıtına sahip olamayan ulusların toplumsal yapısında çözülme kaçınılmazdır. Bizim yapacağımız yoktan var etmek değil, var olanı yeni kuşaklara tanıtmak, sevdirmek ve onun

geliştirilmesine zemin hazırlamaktır. Bu nedenle de kültür kaynaklarının yeni kuşaklar tarafından 'anlaşılır' olması gerekir. Klasik Türk Edebiyatı dizisinde bu konulara dikkat edildi. Yapıt ve yazarın özgün yönleri gösterilmeye çalışıldı [...] Klasik Türk Edebiyatı dizisinin ilk, orta ve yüksek öğrenim gençliğinin yanında, geniş halk kitleleri için de dönemin genel özelliklerini gösteren önemli bir kaynak olacağı kanısındayız.”

Çevirinin ereği, çeviri sürecindeki amaç, buna göre belirlenen yöntem ve seslenen topluluğun hangisi olduğu açıklanmış; bununla birlikte, kaynak metin konusunda, 40. sayfada yalnızca ilk kez hangi yılda yayımlandığının bilgisi verilmiştir. Dolayısıyla, bu çevirinin kaynak metne mi yoksa kaynak metnin diğer çevirilerine dayanılarak mı yapıldığı belli değildir. “Bunun için ya eski dilin yabancı kökenli sözcük ve kavramlarını öğrenmek ya da bu dönemde yaratılan yapıtları günümüz Türkçesine aktarmak gerekir.” diyen Batur, bu çeviride ikinci yolu seçip “aktarma” yaptıklarını söyler; ancak, erek metin için neden aktarma terimini kullandığını açıklamaz ve “doğru” yolun “aktarmak” olduğunu belirtir. Bütün bu açıklamalara rağmen, 31 erek metin içinde ve toplamda 36 değişiklikle üzerinde en çok kalem oynatılan çevirilerden biridir A.2005a.

And Çevirilerinde Sesten Söylem Düzeyine Kadar Saptanan Değişimler Üzerine

Skopos kuramına dayanarak ele aldığımız *And*'in 31 erek metni içinde, çevirinin skoposu konusunda gerekli bilgilerin, en detaylı biçimde verildiği tek baskı, Y.2011b'dir. En az değişiklik (7) yapılan çeviri de bu olmuştur.

Ömer Seyfeddin öykülerini Türkiye Türkçesi'nde yeniden yayımlama isteğinin kendinde nasıl oluştuğunu Y.2011b'nin 9. sayfasında ve *Hikâyeler'in Hikâyesi* başlığı altında anlatırken “Ömer Seyfettin Külliyyatı yayımlama arzusunun çeyrek asırdan beri kafamda ve kalbimde taşıyorum. Çalışmalarım artık kitaplaşabilecek aşamaya geldiğinde, mevcut külliyyatların en geniş ve en güzeli, merhum Muzaffer Uyguner'in hazırladığı *Ömer Seyfettin Bütün Eserleri* (Bilgi Yay., 1987-1992) 15. cilde ulaşmıştı. Artık benim külliyyat yayımlamam büyük ölçüde gereksizdi. Fakat burada pek çok metin tekrar edildiği gibi birçoğu da yer almamıştı. O halde Ömer Seyfettin'le ilgili yayınlarda adı anılmayan, yani bir anlamda 'kayıp' sayılabilecek yazıları ön plana çıkararak yazarımızın külliyyatındaki genişliğe, çeşitliliğe dikkat çekebilirdim. Ortaya çıkacak kitap, Uyguner'in eserine bir ilâve olacaktı.” diyen Nazım Hikmet Polat; *And* öyküsüyle birlikte, yazarın, ulaşabildiği bütün öykülerini, ulaşmak istediği erek doğrultusunda belirlediği amaca göre ve başlıca 16 ilke üzerine oturtmuştur.

Bunlardan 3. ilkeyi ele alalım; şöyle diyor Polat: “Her metin bir özel isimdir. Yazarın adı ile yazdığı metin arasında fark yoktur. Adı gibi yazdığını da orijinal biçimiyle vermek zorundayız. İhtiyaca göre notlarla, ilâvelerle, açıklamalarla metni daha güncel ve istifade edilebilir duruma getirebiliriz. Orijinal hali ortada olan metinler daha sonra amaca göre (gerekli açıklama yapılmak kaydıyla, hedef okuyucu kitlesi için) sadeleştirilebilir, kısaltılabilir. Elinizdeki kitap, metinlerin aslını vermektedir.”²⁰

Buna göre, kaynak metni ulaşılabilir olan bir öyküdür *And*; ama, 31 erek metinden yalnızca Y.2011b'de hem kaynak metin kullanılarak bir diliçi çeviri yapılmış hem de kaynak metnin künyesi, okura doğru olarak bildirilmiştir. Kaynak metindeki ses, sözcük, noktalama imi ve boşluklarda oluşan değişimlerin bu çeviride, diğerlerine göre en az olması, kaynak metindeki anlamın da yazarın demek istediği gibi olmasını sağlamıştır. Örneğin, çizelge 1'de de görüleceği gibi kaynak metnin 3. tümcesinde geçen “seraplaştı”; Y.1996'da “silikleşti”, Ö.1997, A.2005a, S.2006 ile F.2008'de “bir serap gibiydi” olarak değiştirilmiş T.2011a'daysa karşılığı verilmediği

²⁰ Nâzım Hikmet Polat, haz., *Ömer Seyfettin: Bütün Hikâyeleri*, Yapı Kredi Yayınları, İstanbul 2011, s. 10

gibi bu değişime bağlı olarak sözcük öbeğindeki öğelerin yeri değiştirilerek “artık hayalimde kaldı” denmiştir. Bunun yanı sıra, kaynak metindeki “hayal” sözcüğü, O.1991a ve İ.1998b’de “bellek”; Y.1996’da “kafa”; A.2005a, S.2006 ve F.2008’de “düş” karşılığıyla değiştirilmiştir. Tümcedeki {-DAn beri} ilgeci de bu değişimlerden payını almış; Ç.1976’da “yıldanberi” olarak sözcükle birleştirilmiş; Ö.1997, A.2005a, S.2006, F.2008 ve T.2011a’da da {-Dir} biçim birimiyle değiştirilmiştir.

Bütün bu değişikliklerin yapıldığı 3. tümce; Ömer Seyfeddin tarafından 1912’de şöyle yazılmıştır:

“Yirmi yıldan beri görmediğim bu kasaba hayalimde artık seraplaştı.”

Eğer kaynak metinden yararlanılmış olsaydı bu sözcüklerin, öykünün kurgusu için ne kadar önemli olduğu anlaşılabilir, hele ki 4. tümce (Birçok yerleri unutulmuş eski ve uzak bir rüya gibi oldu.) dikkate alınınca bu sözcükleri Ömer Seyfeddin’in özellikle seçtiği, öykü boyunca sürüp giden “gerçek-gerçek dışı” ikiliğini böylece sağlayıp okur(lar) için bu ikilik arasında bir de alan açarak öyküsünü öylece kurduğu görülebilirdi. Şöyle ki:

Yazarın öyküyü anlatmaya başlayıp sonlandırdığı bir “şimdi” vardır; *And*’ı okumaya başlayan alıcının “şimdi”si de yazarınkiyle birleşir ve böylece, geçmiş-şimdi-gelecek, küçücük bir anda toplanır; öykünün ilk paragrafıyla son paragrafı, bu anlamda, birbirini bütünler.

Ömer Seyfeddin, bulunduğu zamandan geriye gidişini “...Ben Gönen’de doğdum.” tümcesiyle başlatır. Böylece, geçmişin içinde de bir “şimdi” süreci oluşturur ve geçmişte kalan bu gerçekliğe “hayal” der. Yazarın öyküyü anlatmaya başlarken içinde bulunduğu şimdiye göre, geçmişindeki gerçek, gerçek dışıdır artık; hayal olmuştur. Ancak bu, öyle bir hayaldir ki çölde kalan birinin “su”ya duyduğu gereksinme kadar önemlidir; umut ve yaşam vericidir. Geçmişinin gerçeği olan çocukluğunun tertemiz duygu ve düşünceleriyle doludur bu hayal. Öte yandan bütün kötülükleriyle sürmekte olan Balkan savaşı, yazara sonsuz bir üzüntü ve sıkıntı veren şimdisine aittir; bütün erdemlerin yok edilmişidir ve bu, şimdinin gerçeğidir. Bu gerçeklikte, içinde yaşadığı yer olan Osmanlı devleti, çöküp dağılma sürecine girmiş, yazarın şimdisi, içinden çıkıp kurtulmak istediği bir çöle dönüşmüştür. İşte bu noktada yazar, hayalinde koruduğu ve çocukluğunun tertemiz anılarıyla dolu olan kasabayı, Gönen’i, kötülüğü gittikçe artan savaşın içinde gördüğü bir seraba dönüştürüp ona sığınır; yazarın şimdiki zamanı, yaşadığı ortamın gazapla dolu koşullarından kaçıp kurtulma isteğiyle nasıl geçmişe dönüşmüşse, hayalindeki geçmiş barındıran ortam olarak Gönen de içinde yaşamakta olduğu ortama dönüşür ve seraplaşır; seraba dönüşür; yeşil bir yaprağın zaman içinde sararması gibi fiziksel evrendeki geçmiş, şimdiye dönüşürken geçmişin gerçeği de şimdinin gerçeği gibi algılanır yazar tarafından; bunun, bir yanılsama olduğunu söyler yazarın beyni; ama, gönlü, gerçeğin bu olduğunu fısıldar ve “seraplaştı” diyen yazar, gönlünün isteğinin gerçekleşmesini dilercesine bu yanılgının, şimdinin gerçeğine dönüştüğünü kesinlikle belirtir.

Hayalindeki bu kasaba “bir serap gibi” değildir; seraplaşmıştır; seraba benzetilmemiştir yazar tarafından; serap olmuştur. Zaman, ortam ve gerçeklik algısındaki bu “dönüşüm”ü hem bu iki sözcükle hem de işteşlik ekiyle sağlamıştır yazar. Çünkü “zaman yolculuğu” demek “ortam yolculuğu” demektir; zamanın varlığı, ortamın varlığıyla olasıdır. Hayalindeki, geçmişle yüklü kasabanın şimdiki zamanda seraplaşması, fiziksel ortamda yaşanarak “gerçek”leşen bir “yanılgı”dır ve bu serap; yine, fiziksel ortamda başlayıp ruhsal ortamda süren, maddî değil de manevî ortama ait bir zaman diliminde yaşandığından “gerçek olan”ı yalnızca fiziksel evrene ait bilip öylece ve koşulsuz kabul edenlerin birçok yerini unuttuğu bir “rüya”ya benzetilir 4. tümcede yazar tarafından; T.2011a’da “gibi” ilgecinin tümceden atılmasıyla yapıldığı gibi “rüya ol”mamıştır; rüya gibidir; rüya “olmak”la rüyaya “benzemek” arasındaki fark, bir yaratığın

maymun olmasıyla maymuna benzetilmesi arasındaki fark gibidir burada; anlam farkı büyüktür ve buradaki benzetmede, benzetme yönünü belirten ilgecin korunması önemlidir:

Birine “Arslan gibisin!” demek yerine “Arslansın!” denirse anlamdan uzaklaşmış olmayız; ancak “rüya gibi” söyleminde durum bundan farklıdır. Rüya, fiziksel evrende yaşanan bir gerçeklik değildir; oysa ki yazarın Gönen’de geçen çocukluğu, fiziksel evrende yaşanmış bir gerçekliktir; yalnızca, geçmişte kalmıştır. O nedenle, rüyadakiler ağırlıklı olarak öte evrene ait olduğundan kolayca unutulabilir; ama anılar, kolay kolay unutulmaz. Bunun yanı sıra, istediğimiz zaman hayal kurabiliriz; o bize aittir; hayalimizi dilediğimiz gibi biçebiliriz; ama, her zaman istediğimiz rüyayı göremeyiz. Bu bağlamda hayal, maddî evrende kurduğumuz; rüya ise manevî evrende duyumsadığımızdır; hayal, bu evrene aitken rüya öte evrenindir; bu evrendeki beş duyuyla hayale, öte evrende işleyen beş duyuyla da rüyaya dalarız. Bu yüzden, 3. ve 4. tümceler; öyküde kurgulanan evre(n)ler arası geçişi sağlayan anahtar görevindedir okur için ve estetik etki, üst düzeydedir.

Yazar “hayal, serap, rüya” sözcüklerini kullanarak okurun hem fiziksel hem de ruhsal gerçeklikten pay almasını sağlamıştır; bu oramı da sözcüklere göre ayarlamıştır. Bu noktada “serap” sözcüğü; “hayal”le “rüya” arasında duran bir geçit gibidir ya da geçmişindeki “Cennet”le içinde yaşamakta olduğu şimdinin “Cehennem”i arasında duran “Araf”.. Burada, beş duyu içinde yer alan gözün, estetik işlev açısından ne kadar önemli olduğu da sezdirilir. Yazar “yirmi yıldan beri görmediği” bir gerçeği, yine gözleriyle taşır hayale ve rüyaya. Yazarın şimdisi içinde ona hayali kadar yakın, rüyası kadar uzak olan bu kasaba, ne gerçektir ne de gerçek dışıdır; hem gerçektir hem de gerçek dışı... Yazarın gözü hem bu evreni hem de öte evreni görür; rüyaya benzettiği çocukluğunun kasabasında her detay, bir örtü altına gizlenmiş gibi olsa da çocukluğunun evi ve mektebi, gözünde gerçekleştirildiği yani ki canlandırabildiği (ruh verebildiği) iki ortam olarak belirir 10. tümcede ve bu tümceyle birlikte, şimdiki zamanın gerçeğinden geçmiş zamanın gerçeğine geçer hem yazar hem de okuyucu; Araf’ın kapısı açılıp kapanmış, Cehennem’den Cennet’e geçilmiştir. Böylece, öykünün girişinden gelişme aşamasına geçilmiş olur.

Buna göre, kaynak metindeki “hayal” sözcüğüne karşılık olarak bazı çevirilerde kullanılan “bellek, kafa, düş” sözcüklerinin yanı sıra “seraplaştı”ya bulunan “silikleşti; bir serap gibiydi” ve de bulunmayan, neden olduğu anlam değişimi ortadadır. Bu durum; Ömer Seyfeddin’in metnini, onun dehasının ürünü olmaktan uzaklaştırıp anlamı ve kurgusu bozulmuş bir metne dönüştürmüştür.

*And’*ın kurgusunda kullanılmak üzere, yazar tarafından özenle seçilen bu sözcüklerin önemi ve “Ömer Seyfettin hikâye yazma tekniğini çok iyi bilmektedir. O iyi bir gözlemcidir. Benimsediği gerçekçi edebiyatın da özelliği olan gözlem, dış hayatın okuyucuda gerçeklik vehmi uyandıracak şekilde hikâyelerine aktarılmasını sağlar.”²¹ diyen Enginün’ün bu sözleri dikkate alındığında, Naim H. Tirali’nin aşağıdaki yorumu da yer yer gerçek dışı oluverir: “Fecri Âtî’den bugüne kadar yetişen hikâyecilerin sayısı, şüphesiz ki pek kalabalıktır. Ve bu arada şöhretini hikâyeleriyle temin eden Ömer Seyfettin ile karşılaşırız. Çeşitli mevzuular, onun tahlil ve tasvire pek de ehemmiyet vermeyen kalemle Türk hikâyeleri arasında karışır. Yurdumuzun bütün sakinleri, kinleri ve kavgalarıyla Ömer Seyfettin’in hikâyelerinde yer almıştır. Günlük hayattan parçaları alaycı bir üslûpla anlatmasını bilen muharrir, çocukluk hâtıralarında fevkalâde hassastır. Makedonya hikâyelerinde koyu bir milliyetçidir. Şunu teslim etmek lâzımdır ki, Ömer Seyfettin büyük hikâyecidir fakat üstün bir san’atkâr değildir. O, hikâyeciliğimizin tabîi seyrinde lâzımgelen adımı atmış ve bu yolda ilerisi için çok faydalı olmuştur. İşte o kadar.”²²

²¹ Mehmet Nuri Yardım, *Ömer Seyfettin: Hayatı - Sanatı Eserleri*, Boğaziçi Yayınları, İstanbul 1997, s. 50

²² Naim H. Tirali, “Türk Edebiyatında Hikâye”, *Yenilikler*, S. 1, Şubat 1946, s. 11

Bu noktada durup şunu belirtmek gerekir: Ömer Seyfeddin'e göre, bir sanatçıda ya da bir estetik özne bulunması gereken özellikler, Duymaz tarafından "özgün olmak, duyduklarını yazmak, milliyet duygusunu idrak etmek, yeni lisanla yazmak, halkın estetik zevkini sezmek"²³ başlıkları altında ele alınmış ve yazarın da bir estetik özne olarak bu niteliklerin iyisi olduğu vurgulanmıştır.

Polat'ın çeviri sürecinde belirlediği 9. ilke şudur: "Aslımı gördüğümüz bir metnin bazı kısımları, en haysiyetsiz cinayetten daha adice bir davranışın kurbanı olarak kesilmişse, o gazete veya derginin tam koleksiyonunu oluşturabilmek zaten mümkün değil. Hatta daha önce not aldığı bir kaynağın bir bölümünün veya tamamının birden uçup gittiğine de pek çok araştırmacı tanık olmuştur. Bu durumda, ilgili kısımlarda, önceki aktarmalara, külliyatlara mecburuz."²⁴

Ne yazık ki herhangi bir kaynak metnin başına bunlar gelirken, kaynak metni sorunsuz olan *And*'in erek metinlerinin bir kısmında da bu durumla, çeşitli düzeylerde (ses, sözcük, tümce...) karşılaşıyoruz.

İncelenen çeviriler içinde O.1991a'da 10. tümcenin; Ç.1976 ve İ.1998b'de ise 5., 6., 7., 8. ve 9. tümcelerin atlandığı saptandı. Bu durum, 31 erek metnin içinde en çok değişikliğin Ç.1976 ve İ.1998'de yapıldığını gösterir. O.1991a'da atlanan 10. tümcenin kısa olduğu için gözden kaçtığını düşünsek de uzunlu kısıklı tümcelerden oluşan 5 tümcenin Ç.1976 ve İ.1998b'de atlanması nasıl açıklanabilir? Bir yazarın, üstelik böylesine önemli bir yazarın yapıtı, hangi haklı (!) nedenle hiç edilebilir? Böyle bir hak, söz konusu olabilir mi? Üstelik "Onun öyküleri, sağlam ve alışılmış bir plan içinde gelişir." diyen(ler) ve yazarın dile verdiği önemi "Ömer Seyfettin'in uğrunda onca savaştığı Türkçe'si bile eskimiş, yer yer yeni kuşaklarca anlaşılabilir olmuştur. Bunun içindir ki, bu öyküleri yeni yetişenlerin anlayacakları, ilgi duyacakları bir biçime sokmak için yeniden işlememiz, elden geçirmemiz gerekti. Ayrıca sayfa diplerine, bu öykülerde geçen ve bu günün çocuklarının yabancıları oldukları türlü kavramlarla tarihteki kahraman ve yer adlarını açıklayıcı notlar da kondu. Ömer Seyfettin ve arkadaşlarının dilde ve bütün benliğimizde Türkleşme yolunda verdikleri hızla, kendi ereklere bile geçilmiştir artık. Zamanla bu kitaptaki öykülerin dili bile eskimiş olacaktır." diyen(ler) de yine, İ.1998b'deki çeviriyle, kaynak metindeki bu 5 tümceyi yok eden(ler)dir ve bu yapıları "yeni yetişenlerin anlayacakları, ilgi duyacakları bir biçime sokmak için yeniden işlemek, elden geçirmek" demişlerdir. Bunlara ek olarak, T.2011a'da da kaynak metindeki bazı sözcük öbeklerinin çevrilmediğini anlıyoruz. 9. tümcede atlanan sözcük ve sözcük öbekleri, bu duruma bir örnektir.

Polat'ın çeviri yönteminde belirlediği 11. ilkeyse şöyledir: "Açık bir basım hatası dışındaki durumlarda yazarın noktalama işaretlerine ve imlâsına itibar edilmiştir. Başka dillerden alınan kelimelerin Türkçedeki söylenişini tercih eden ve bunu Yeni Lisan'ın esasları arasında gören yazar, bir yanlış okumaya meydan vermemek için söz konusu kelimeleri İstanbul konuşmasındaki şekliyle ve fonetik alfabe özelliklerine uygun biçimde yani 'sese karşı harf' ilkesiyle yazmıştır: Serv سرو servi yerine selvi سلوى gibi. Böyle durumlarda yazarın tercihlerine uymak gerektiği açıktır."²⁵

Bu ilkeye göre, örneğin 5. tümcede geçen ve Y.2011b de dahil olmak üzere 31 erek metnin hepsinde "hamamın" okunup yanlış çevrilen bir sözcük vardır: "Bana'nın".. Diliçine yapılan çevirilerde, çevirmenin yüz yüze geldiği sıkıntılardan biri de kaynak metne konu olan o dönemdeki dil özelliklerinin yanı sıra, bölgedeki kültürel birikimin (sosyal, dinsel, bilimsel...) de

²³ Bkz. Recep Duymaz, "Ömer Seyfettin'in Estetiği: Estetik Süje/Sanatkar", *I. Diünden Bugüne Ömer Seyfettin Sempozyumu Bildiriler Kitabı*, Gönen Belediyesi Kültür Yayınları, Gönen 2007, s. 39-51

²⁴ a.g.e., s. 12

²⁵ a.y.

bilinmesi gerekliliğidir. Üstelik, en çok yanlış yapacağımız yer, en iyi bildiğimizi düşündüğümüz konuda olacaktır; o nedenle, çeviri yapanın bilinci sürekli açık ve uyanık olmalıdır. Bunun yanı sıra, kaynak metin ilk olarak, *Genç Kalemler* dergisi gibi o dönemde, Türk diline çok büyük önem veren düşünürlerin çıkardığı bir yayın organında yayımlanmıştır. Bu öykünün hele ki ilk 5 tümcesinde, Ömer Seyfeddin'in böylesine bir yanlış yapılmasına izin vermeyeceğini düşünerek kaynak metindeki sözcükten şüphelenmek bile yazım yanlışı yapıldığı düşünülen böyle sözcüklerde, doğru olanı bulmayı kolaylaştırır.

Halkbilimi üzerine çalışmış olan bir araştırmacı, Kemal Özer; Gönen'in kültürel dokusundan bahsederken bir betiğinde şunları söylüyor: "Gönen; Tarihte hamamlarıyla şöhret bulmuştur. Buradaki hamamlar bir çok efsânelerin konusunu teşkil eder. Bizanslar devrinde de aynı şöhreti muhafaza etmiştir. Bu günkü kasabanın civarında bir çok eski mabedlerin bulunduğu zannedilmektedir. Çünkü; meşhur banyolarında bir çok ilahların yıkandığı efsânelerde yazılıdır. Gönenin tarihî ılıcalarından Bano ılıcası hâlen mevcuttur."²⁶ Kaynak metne bu bilgi bağlamında yaklaştığımızda "Bano" sözcüğünün konuşma dilinde "Bana" olarak sesletilmesi, uzak bir olasılıkmiş gibi durmaz. 1962 yılında verilen bu bilgi dikkate alındığında, kaynak metinde geçen "بانا نك" (Bana'nın) sözcüğü ile bütün çevirilerde bu sözcüğe karşılık olarak kullanılmış olan "hamamın" (حمامك) sözcüğü arasında, en azından Arap dilindeki "b" ve "ha" harfleri arasındaki kadar fark vardır. Dişli bir harf olan ve noktası altında bulunan "ب"nin; noktası olmayan, dişsiz "ح"dan farklı olduğu ortadadır. Üstelik, kaynak metindeki sözcüğün (Bana'nın) yazılışında ilk hecede bulunduğu hâlde, çeviride kullanılan sözcüğün (hamamın) ilk hecesinde bulunmayan bir elif (ا) harfi ile yine kaynak metindeki sözcükte bulunmayıp çevirideki sözcüğün 2. ve 3. hecelerinde bulunan iki tane mim (م) harfi vardır. Dolayısıyla, bu kadar büyük bir yazım farkı, bir sözcükten şüphelenmek için yeterlidir. Ancak, 11. ilkeyi belirleyen Polat'ınki de dahil olmak üzere, hiçbir çeviride bu sözcükten şüphelenilmemiş, herhâlde, bir yazım yanlışı yapıldığı düşünülmüştür. (Bkz. bu çalışma s. 131-134, 160; çizelge 3)

11. ilkede belirtilen bu gibi yanlış okumaların yanında, dönemin dil özelliklerinin ve (ya) bir dildeki kuralların bile tarihsel süreçlerde değiştiğini unutmamak gerekir. Örneğin, Türkiye Türkçesi'nin bugünkü kurallarına göre, çokluk belirten bir ön addan sonra gelen sözcüğe çoğul eki eklenmez; ama, Ömer Seyfeddin'in döneminde ve hatta, yukarıdaki alıntıda geçen "bir çok efsânelerin", "bir çok eski mabedlerin" ve de "bir çok ilahların" örneklerinde görüldüğü gibi 1960'larda bile çokluk bildiren ön adlardan sonra gelen sözcüğe, çoğul eki eklenirdi. Ne yazık ki Türk dili üzerinde çalışan araştırmacılar için çok önemli olan ve bir dönem yazılıp konuşulan Türk dilinin özelliklerini yansıtan bu veri tabanı, kaynak metnin bazı çevirilerinde korunmamıştır. Kaynak metnin 4. tümcesinde geçen "birçok yerleri" sözcük öbeğinde yapılan değişiklikler, bu duruma bir örnektir: Bitişik yazılması gereken "birçok" sözcüğü, kaynak metinde de bitişik yazıldığı hâlde, U.1988, B.1990a, C.1991b, C.1994'te ayrı yazılmış; Ö.1997b, A.2005a, İ.2005b, F.2008 ve D.2009'da da kaynak metindeki "yerleri" sözcüğü "yeri" olarak değiştirilmiştir. Her iki sözcük de yapısal açıdan bozulmuştur. Bunun gibi bir başka örnekte de kaynak metindeki eylemlilik eklerinin değiştirildiğini görüyoruz. Örneğin kaynak metnin 5. tümcesinde geçen "yıkanmağa" ve "hatırlamağa" sözcüklerindeki {-mAK} biçim biriminin, "yıkanmağa" sözcüğü söz konusu olduğunda 17, "hatırlamağa" sözcüğü söz konusu olunca da 18 erek metinde "yıkanmaya" ve "hatırlamaya" sözcüklerindeki {-mA} biçim birimiyle karşılandığını görüyoruz. Bunun yanı sıra, Y.2011b'de "yıkanmağa" sözcüğünün korunduğunu, ancak "hatırlamağa" sözcüğünün "hatırlamaya" olarak yazıldığını fark ediyoruz. Bu, bir tutarsızlık olabileceği gibi bir anlık dalgınlık da olabilir. (Bkz. bu çalışma s. 131, 145, 147-148, 150, 153, 155-157, 158, 160; çizelge 1, çizelge 3)

²⁶ Kemal Özer, *Turistik Gönen ve Ömer Seyfeddin*, Gürses Basımevi, Bandırma 1962, s. 14

Çevirisindeki ölçütlerden biri olarak belirlediği 8. ilkedeki “Ne kadar güvenilir olursa olsun, Arap harfli metinler Latin harfleriyle verilirken hata yapılmış olabilir. Bu bazen fonetik olmayan bir alfabenin oyunu, bazen de metni daha önce aktaran kalem sahibine karşı duyulan güvenin tuzağı dolayısıyladır. ‘Başını Vermeyen Şehit’ hikâyesinde, Ömer Seyfettin’in ‘Grijjal kadısı meşhur destanında gördüğü bu birsamı...’ şeklindeki notun son kelimesi, güvenilir diye nitelendirdiğimiz bir külliyyatta, hazırlayanın yöntemine aykırı olarak ‘görüntüyü’ biçimine sokulmuştur. Daha sonra çıkan bir külliyyatta da aynı hatanın aktarıldığını görüyoruz. Yine aynı külliyyatların öncekinde bulunan ‘müdrük-i bizzat’ (‘Beşeriyet ve Köpek’) gibi apaçık bir hata (böyle bir tamlama olamaz) sonrakinde de tekrarlanıyor. Bunun sebebi, metnin aslına ulaşamamaktır. Daha sonra ihtiyaca göre seçilmiş ve sadeleştirilmiş metin yayımlayanlar, anlamlandıramadıkları ifadeleri ya atlamakta veya yanlış vermektedirler. ‘Ant’ hikâyesinin son paragrafında bulunan ve metnin mesajıyla ilgili olan ‘sartlaşmak’ gibi. Yapılacak şey belli ve kesindir: Aslını görmek, aslına sadık kalmak.”²⁷ diyerek, çeviri sürecinde kaynak metni görmenin ne kadar büyük önem taşıdığına dikkat çeken Polat bile —“yok” olarak okunan O.1991a dışındaki— diğer bütün çevirilerde olduğu gibi kaynak metnin 7. tümcesinde geçen “gaib eder”i “kaybeder” olarak okumuştur. (Bkz. bu çalışma s. 135-136, 161; çizelge 4) Kaynak metindeki 7. tümce şöyledir:

“Renkleri siler, şekilleri gaib eder..”

Bugün, “kaybet-” sözcüğünün Arap dilindeki “gayb” sözcüğü ile Türk dilinde bir yardımcı eylem olan “et-”in birlikteliğiyle oluşup zaman içinde “kaybet-” olarak günlük kullanıma girdiğini biliyoruz. Ancak, Türk kültüründeki pek çok sözcükte olduğu gibi bu sözcüğe de çekirdek anlamına ek olarak başka anlamlar yüklenmiştir. Bugünkü kullanımda “kaybet-” dendiğinde; “bir nesneyi yitir-” anlamı, ilk anlam olarak sözcüğün derin yapısından yüzeye taşınır. Ancak, Arap dilinde “bir işi yapan”ı, bir başka deyişle “özne”yi oluşturmaya yarayan “fâil” vezniyle bükülen “gaib” sözcüğünün kaynak metindeki anlamı “örtün, gizleyen” olarak çıkar karşımıza; çekirdek anlamıyla kullanılmıştır ve çeviriyazıdaki karşılığı da “kaybeder” değil “gaib eder” olmalıdır. Eğer böyle yazılmazsa tümcenin anlamı gereği “beyaz bir nisyan bulutunun şekilleri yitirdiği”ni düşündürür. Oysa ki bu tümcede ortaya çıkması gereken anlam “beyaz bir nisyan bulutunun, şekilleri örtüp gizlemesi” olmalıdır. Sözcüğün Tasavvuf düşüncesindeki anlamına bakıldığında, yazarın neden bu sözcüğü seçtiği daha iyi anlaşılabilir: “Kalbin maddî âlem ile ilgisini kesmesi; gıybet”²⁸..

Bunun yanı sıra, kaynak metnin 8. tümcesinde geçen “elem”²⁹ sözcüğü; erek metinlerin yedisinde “acı”, birinde “üzüntü” ve birinde de “hüzün” olarak çevrilmiştir. (Bkz. bu çalışma s.136-138, 163; çizelge 6) Ömer Seyfeddin isteseydi “acı, hüzün, üzüntü” sözcüklerinden birini seçebilirdi; ama, seçmemiş. Yazar, hem tinsel hem de bedensel evren arasında oluşunu “elem” sözcüğünü kullanarak bir kez daha sezdirmiştir. Bu sözcük “acı, ağrı, sancı, sızı...” gibi bedensel durumları karşıladığı gibi “ezinç, hüzün, kalp kırıklığı, keder, sıkıntı, tasa, üzüntü...” sözcükleriyle dillendirilen tinsel (ruhsal) durumları da imler; yazarın yaşadığı dönemde de “elem”in taşıdığı anlamlardır bunlar. Ancak, yazarın 8. tümcede bu sözcüğü kullanarak okurlarına aktarmak istediği “arada oluş” ve(ya) “geçiş” duygusu, ne yazık ki, bedensel bir karşılık olan “acı” sözcüğünün ve bunun gibi tinsel durumları imleyen “hüzün” ve “üzüntü” sözcüklerinin çevirilerdeki kullanımıyla yok edilmiştir. Dikkat edilseydi, yazarın 8. tümcede kurduğu tinsel evrenin 9. tümcede, beş duyuyla algıladığımız fiziksel evrene dönüştüğü anlaşılabilirdi; bu iki tümce arasında geçişi sağlayan sözcüktür “elem”. Ömer Seyfeddin’in

²⁷ Polat, *a.g.e.*, s. 11

²⁸ İsmail Parlatur, *Osmanlı Türkçesi Sözlüğü*, b. 2, Yargı Yayınevi, Ankara 2009, s. 494

²⁹ Bkz. Sir James Redhouse, *A Turkish and English Lexicon*, Lebanon Library Press, Beirut 1987, s. 188

Andı'ndaki daracık alanlarda özenle seçilmiş sözcüklerin kullanımıyla kurgulanan bu "döngüsellik" ne yazık ki böyle çevirilerle ortadan kaldırılmıştır.

Çevirilerde dikkat çeken bir diğer değişiklik de kaynak metnin 6. tümcesinde geçen "nisyan" sözcüğüne bulunan karşılıklardır. (Bkz. bu çalışma s. 134-135, 161; çizelge 4) Türk dilindeki sözcük dağarcığından bir karşılık bulma isteğiyle toplam 16 çeviride "nisyan" için kullanılan karşılıklar şunlardır: "nisan, sis, unutkanlık, unutma, unutulmuş, unutulmuşluk, unutuş"..

Öte yandan, kaynak metindeki 6. tümce şöyledir:

"Fakat beyaz bir nisan dumanı önüme yığılır."

Kaynak metinde, bir ön ad ve addan oluşan "nisyan dumanı"; bir çeviride "nisan dumanı", diğerinde "sis dumanı", ötekinde "unutkanlık dumanı", öbüründe "unutma dumanı", bir başkasında "unutulmuş dumanı", bir diğerinde "unutulmuşluk dumanı" ve başka birinde de "unutuş dumanı" yapılmıştır. Acaba "nisan dumanı" ile "unutulmuş dumanı"nın kullanma nedeni nasıl açıklanabilir? Bir ses birim ya da biçim birimin unutulması olarak mı? Peki ya "sis dumanı" nasıl açıklanabilir; bağımsız bir çeviri yapma isteğiyle mi?!

Çevirilerde, bunun gibi, sözcüklerin anlamı önemsenmediği için oluşan yanlışlar yapılmıştır. Kaynak metnin 5. tümcesinde geçen "tomruk"³⁰ sözcüğünün, yine anlama dikkat edilmeksizin T.2011a'da "kütük"³¹ sözcüğüyle değiştirildiğini görüyoruz. (Bkz. bu çalışma s.131-134, 159; çizelge 2) "Kesilmiş ağacın silindir biçimindeki gövdesi" anlamına gelen "tomruk" artık, ağaçtan kopmuş, üzerindeki dallardan da tamamen ya da kısmen arındırılmıştır. Öte yandan "kütük"; hem "ağacın kökünden ana dallarına kadar uzanan gövdesi"ne hem de "kesilmiş ağacın toprakta kalan gövdesi"ne verilen addır. Yazarın bu tümcede "nehircik" olarak andığı ve Kaz dağlarından doğup Marmara denizine dökülen Gönen çayı; Ömer Seyfeddin zamanında, her ne kadar küçük olsa da dolu dizgin akan bir nehir gibiydi; yağmur yağınca taşıdığı zamanlar da çoktu. Böyle zamanlarda, taşıdığı yerlerde bulunan tomrukları bile alıp götürecek bir güçle, çağıl çağıl akar; özellikle yaz günlerinde, hem sıcak ve nemli havadan hem de sivrisineklerden bunalan Gönen halkı için çevresine serinlik yayan, soğuk bir pınara dönüşürdü. T.2011a'daki çeviri sürecinde alınan bir karara göre, yazarın bu nehircikte yüzdürdüğü "tomruk"lar, ağaca, dolayısıyla toprağa bağlı kaldığı için nehirde yüzemeyecek olan "kütük"lere dönüştürülmüştür. Acaba, kütükle tomruk arasındaki farkı bilen ve T.2011a'nın da kaynak metin olduğunu düşünenlerin bu çeviriyi okurken, Ömer Seyfeddin hakkındaki düşünceleri ne olmuştur?

Polat'ın, Y.2011b'nin 12. sayfasında belirlediği ilkelerden ikisiyse noktalama imleriyle ilgilidir: "12. Konuşma çizgileri (—) yerine tırnak işareti (" ") kullanılması yayınevinin güncelleştirme tercihidir. 13. Noktalamanın ölçüsü görecelidir. Orta derecede bir okuyucuya yardımcı olunabilecek ölçüde açıklamalar yapılmıştır. Bizim koyduğumuz notlardan ayrılması için yazarın notlarına isminin baş harfleri (Ö. S.) ilave edildi."

Çizelge 9 incelendiğinde, kaynak metinde kullanılan hemen hemen bütün noktalama imlerinin bir ya da daha çok erek metinde, yine bir ya da daha çok değişikliğe uğradığını görüyoruz. Kaynak metindeki noktalama imlerinden 1. tümcede kullanılan üç nokta yan yanının (...) Y.2011b dışındaki bütün çevirilerde atlandığını; 7. tümcede geçen iki nokta yan yanının (..) da Y.1996'da nokta, diğerlerindeyse üç nokta yan yana imiyle değiştirildiğini görüyoruz. Türk dilinde, tarihsel süreçlerde oluşan değişimleri belirlemek için yapılan araştırmalarda, ne yazık ki

³⁰ Resimli Ansiklopedik Büyük Sözlük, "Tomruk", c. 3, Arkm Kitabevi, İstanbul 1982, s. 2074

³¹ Resimli Ansiklopedik Büyük Sözlük, "Kütük", c. 2, Arkm Kitabevi, İstanbul 1982, s. 1415

noktalama imleri üzerinde durulmamış, bu konuda, kültürümüzdeki Türkçe sözcüklerin saptanması için yapılan “tarama” çalışmaları gibi detaylı çalışmalar yapılmamıştır. Virgüllü nokta ile noktalı virgülden olduğu gibi iki nokta yan yanının da işlevleri ve(ya) tarihsel süreçteki kullanımları incelenmemiştir. Oysa ki iki nokta yan yana, Osmanlı Türkçesi’yle yazılmış pek çok yapıtta karşımıza çıkmaktadır; *And*’ın kaynak metninde de birden fazla sayfada kullanılmıştır. Ne yazık ki erek metinlerde yapılan bu değişiklikler sonucu, bu gibi noktalama imlerinin Türk diline kazandırılması ya da varlıklarının herhangi bir bilimsel araştırmada söz konusu edilmesi olanak dışıdır. Diğer çevirilerle karşılaştırıldığında en güvenilir erek metin olarak karşımıza çıkan Y.2011b’de “yayınevinin güncelleştirme tercihi” olarak konuşma çizgisi yerine tırnak imini kullanmak da yazarın seçimini ve bu konuda yapılabilecek bilimsel çalışmaları önemsememek anlamına gelmez mi? Herhangi bir özel ve(ya) tüzel kişiliğin buna hakkı var mıdır? Ayrıca, özellikle “dolaylı” anlatım için kullanılan tırnak iminin işlevi “aktarmak”ken, konuşma çizgisi, bir sözün “doğrudan” verildiğini gösterir; böylece, iki farklı işlev ya da kavram, birebir olarak karşılıklarını bulur. Fakat, diğerleriyle karşılaştırıldığında en çok güvenmek istediğimiz Y.2011b’de bu işlevsellik; çeviri sürecinde belirlenen amaç doğrultusunda yok edilmiştir.

Matematikteki işlemler söz konusu olduğunda, biri çıkıp da “Biz, 2 ile 2’yi toplarken ‘artı’ (+) yerine ‘eksi’ (–) imini kullanmak ve işlem sonucunu yine 4 olarak vermek istiyoruz; bu, bizim yayımevi olarak güncelleme tercihimizdir.” diyebilir mi? Eğer diyemiyorsa, bunu yapmanın ve söylemenin ne kadar gülünç olacağını bilip ona göre davranıyorsa, Türk dilindeki noktalama imleri için de bu özeni göstermelidir; çünkü, matematikteki imlerin önemi ne ise Türk dilindeki noktalama imlerinin de önemi odur.

Günümüzde, noktalama imleri konusundaki kargaşa ve bilgisizliğin en önemli nedenlerinden biri, öğrencisinden profesörüne kadar pek çoklarında bu “küçümseme” ve(ya) “önemsememe” durumunun süregelenmesidir. Bunun yanı sıra, Polat’ın dediği gibi eğer “noktalamanın ölçüsü göreceli” ise bu, yazarın noktalamadaki göreceli kullanımını, konuşma imlerinde hiçe saymak mıdır? Ayrıca “orta derecede bir okuyucu” ne demektir? Bir okuyucunun (bilgi düzeyinin) “orta derece”de olduğuna kim, neye göre karar verebilir? Bunun bir ölçüsü var mıdır?

Çizelge 8 incelendiğinde, kaynak metindeki “bağlaç”ların da yapılan çevirilerde büyük ölçüde değiştirildiği görülür. Özellikle “ve” bağlacı, hemen hemen bütün çevirilerde ya virgülle karşılanmış ya da kullanılmamıştır. 4. ve 8. tümcelerde geçen bu bağlaç, 31 çevirinin hiçbirinde kullanılmazken, kaynak metnin 5. ve 9. tümcelerinde geçen “ve” bağlacı, yalnızca Y.2010 ve Y.2011b’de korunmuştur. Bunun yanı sıra, kaynak metnin 6. tümcesinde kullanılmış olan Arap dilindeki “fakat” bağlacının, 5 erek metinde, yine Arap dilinden olan “ama”yla bir erek metinde de “sanki”yle değiştirildiğini görüyoruz.

Çizelge 5’e baktığımızdaysa Türk dilinde yapılan yanlışlar içinde kanaya kanaya, kangren olmuş bir yazım yanlışlığı var ki onun da bu erek metinlerin üçünde karşımıza çıktığını görüyoruz. Kaynak metnin 8. tümcesinde kullanılmış olup “dahi, bile” anlamına gelen {da} ilgeci, sözcükten ayrı yazılması gerekirken Ö.1983, U.1988 ve B.1990a’da “ben” adıyla birleştirilip bulunma durumu eki olan {-DA} gibi yazılmıştır. Buradaki birleştirmenin nedeni, bu ilgecin tarihsel süreçte geçirdiği değişiklik (takı > dakı > dahı > dahi > da/de) ve kendinden önce gelen sözcükle ses uyumuna girmesi idiye bile bu, açıklanmamıştır. Üstelik, bu biçimin Kıbrıs şivesindeki kullanımlarda, örneğin “Ben da geldim.” derken olduğu gibi kendinden önce gelen sözcükle ses uyumuna girmemesi, bu değişimin Türkiye Türkçesi’nde yaşandığını ve söz konusu ilgecin, yapısı ve işlevi gereği, sözcükten bağımsız yazılması gerektiğini gösterir.

Bunların da ötesinde, çizelge 10'a baktığımızda “ses, sözcük, sözcük öbeği, noktalama imi, tümce”nin yanı sıra, kaynak metindeki “boşluk”larda bile değişiklik(ler) yapıldığını görüyoruz. Bu çalışmadaki birebir tümce karşılaştırmalarında, kaynak metin olan G.1912’de “pembe”yle renklendirilen boşluklar, çevirilerde ya noktalama imleri ya sözcük ya da sözcük öbekleriyle doldurulmuş; üstelik, kaynak metinde yeni bir paragraf başı yapılarak öyküdeki gelişme bölümüne geçişi sağlayan 10. tümce, erek metinlerin bir kısmında 9. tümceyle birleştirilmiştir.

Skopos kuramındaki önermeler ışığında, bu araştırmada ortaya çıkan sonuçlara baktığımızda, şunları söyleyebiliriz:

Çeviri sürecindeki amaç belirtilerek ve(ya) belirtilmeksizin üzerinde bunlar gibi daha pek çok kalem oynatıldığını gözlemlediğimiz *And*'in kaynak metni; ne yazık ki Türkiye Türkçesi'ne yapılan diliçi çevirilerde, büyük ölçüde değiştirilmiştir. Bu 31 erek metin içinde, çevirideki amacına uygun olarak belirlediği yöntemi en iyi açıklayıp uygulamaya çalışan ve bu bağlamda, diğerleri içinde en güvenilir çeviri olduğunu saptadığımız Y.2011b'de bile, çeviri eylemi başında belirlenen amaçla çeviri sonucu ulaşılan erek arasında, tutarsızlıklar olduğu saptanmıştır. Dolayısıyla, 20. yüzyıl başında, İstanbul'da konuşulan Türkçe'yle Ömer Seyfeddin tarafından ustaca yazılan *And*'in günümüz Türkçesi'ne yapılan bu her biri birbirinden farklı çevirilerindeki sorumluluğu üstlenen özel ve(ya) tüzel kişiliklerce kullanılan “Bu seri, çocuklara yönelik olarak düzenlendiği için anlaşılabilirlik odağı alınmıştır.” ve(ya) “Bugünkü Türk diline çevrilmiştir.” gibi söylemler; dili bu derece duru, dilbilgiselliği ve de kurgusu çok güçlü olan bir öyküde ortaya çıkan değişiklik ve(ya) yanlışların gerekçesi sayılamaz. Bu yapıt, ne Arap ne Fars ne İngiliz ne Fransız dili ne de Osmanlı'nın yapay üretimi olan Osmanlı Türkçesi'yle yazılmıştır; bu yapıtın dili, o dönemde İstanbul'da “konuşulan” Türk dilidir ve ne yazık ki Ömer Seyfeddin'in özenle, kendi döneminin dilbilgiselliği içinde ve kendince kurduğu bu dil düzeneği, günümüzde, diliçine yapılan bu çevirilerde, her açıdan yok edilmiştir.

Yapılan her çeviri, doğası gereği, eleştiriyi de beraberinde getirir. Bir yapıtın eleştirisi, herhangi bir okur (araştırmacı, bilimkşisi, çevirmen, estetikçi, mühendis, doktor, öğretmen, öğrenci...) tarafından yapılabileceği gibi yazar ve(ya) çevirmen tarafından da yapılır. Bu çalışmada incelediğimiz, 31 erek metnin hem sorumluluğunu üstlenen özel ve tüzel kişiliklerce hem de bu erek metinleri okuyanlarca, *And* çevirilerinin farklı düzeylerde eleştirildiği saptanmış, bu noktada, hem bu öykü hem de bu öykünün çevirileri üzerinde yapılacak eleştirilerde kullanılmak üzere, geniş bir veri tabanı olduğu görülmüştür. Dolayısıyla, Skopos kuramı bağlamında düşündüğümüzde, *And*'in günümüze kadar diliçine yapılan çevirileri, Holmes³² tarafından “salt” ve “uygulamalı” olmak üzere ikiye ayrılan çeviribilimin “uygulamalı” alanındaki “çeviri eleştirisi” içinde ele alınıp eleştirilebilir. Ayrıca, bu çevirilerin; kaynak metinle yapılan birebir karşılaştırmalar sonunda, çeviribilimdeki ürün, işlev ve süreç odaklı “betimleyici” çalışmaların yanı sıra, yine “Skopos” kuramından yararlandığı için hem “genel” olarak kuramsal hem de belirli bir edebî tür (öykü) ve zaman dilimiyle sınırlandırıldığından (Balkan savaşları yılları) metin türü ve zamanla sınırlandırılmış “bölütlü” çalışmalar arasında ele alınabileceği görülmüştür.

Sonuçta, anlaşılan odur ki Osmanlı Türkçesi'nden Türkiye Türkçesi'ne yapılan diliçi çevirilerde, uyulması gereken ölçütlerin ne olması gerektiği konusunda bugün bile yaşanan kararsızlık, *And*'in erek metinlerindeki yanlış ve tutarsız karşılıklarla kendini göstermiştir. Türkiye Türkçesi'ne çevrilen erek metinlerin her biri, Ömer Seyfeddin'in *And*'ı olmaktan

³² Bkz. Mona Baker, “Translation Studies”, *Routledge Encyclopedia of Translation Studies*, Routledge Press, London-New York 1998, s. 277-280

çıkıştır. Skopos kuramına göre, çevirinin amacına her ne kadar müşteri karar verse de çevirmen de çeviri sürecini belirleyen ve bu süreçte hangi yöneme bağlı kalacağına karar verip uygulayan kişidir; gerektiğinde “yanlış”ların önüne geçmesi gereken de odur. Bu bağlamda, çevirmenin kaynak metin karşısında artan bağımsızlığı sonucu kaynak metin özelliklerinin çevirilerde neredeyse bütünüyle ortadan kalkması, şu soruları da sordurtur: O hâlde, çeviri süreci sonunda ortaya çıkan ürün, bir çeviri midir; yoksa bu ürün, bir başka telif yapıta mı dönüşmüştür? Bu durumda, erek metnin başlığı da değişmeli midir? Bu ürünün yazarı, erek kültürdeki çevirmen mi yoksa kaynak kültürdeki mi olacaktır?..

Günümüzde “yazım kuralları” söz konusu olduğunda, hangi ölçüt(ler)e bağlı kalmaları gerektiğini, Mustafa Kemal Atatürk’ten sonra boz-yap tahtasına döndürülmüş uygulamalar yüzünden, tutarlılıkla belirleyemeyen çevirmenler; hem yayımevlerinin hem de bilimsel çevrelerin arasında sıkışıp kalmış gibidir. Diliçine çeviri yapanların, kaynak dilin yazım kuralları ile bugünkü Türkçe’nin kuralları arasında seçim yapmaya çalışırken, kafalarında oluşan sorular da benzerdir: Acaba kaynak metindeki soru eklerini, burada yazıldığı gibi sözcüklere bitişik mi yazmalıyım; yoksa, bir ilgeç olmadıkları hâlde, bugünkü gibi sözcükten ayrı mı yazmalıyım? Kaynak metindeki ses değişikliklerini, olduğu gibi korumalı mıyım? Eğer korumalıysam bir tek sayfada karşıma çıkabilen “içün” ve “için” gibi birçok farklı yazılımın varlığı, okurları rahatsız eder mi? Ayrı yazılan “her kes” gibi sözcükleri, bugün olduğu gibi bitişik mi yazmalıyım? Hem paragraf başında hem de noktadan sonra büyük harf ve(ya) özel adlarla ekler arasında kesme imi kullanmalı mıyım? ...

...Ve bu sıkıntılara çözüm ararken, şu soruları da biz soralım:

Acaba, 20. yüz yıl başında, dağılma sürecine giren Osmanlı devletinde ve dildeki Türkçülük akımına göre yazılan bir kaynak metni Türkiye Türkçesi’ne çevirirken, istenen ereğe ulaşabilmek için belirlenen amaç doğrultusunda saptanmış bir yöntemde, uyulması gereken ölçüt(ler) ne olmalıdır? Gerek kaynak gerekse erek kültür dizgesinde, hem kabul edilebilir hem yeterli hem de tutarlı bir çeviri yapılabilir mi? Böyle olası bir çevirinin basımı ve yayımı aşamasında oluşabilecek yanlışların önüne geçebilir miyiz? Bunun için her özel ve(ya) tüzel kişiliğin seve seve uyabileceği bir düzenek oluşturulabilir mi?

Bu sorulara yanıt olması bağlamında “Diliçine yapılan çevirilerde *kaynak metinde geçen her yazım özelliğini koruyup* diğer sayfada da amacı çevirmen tarafından önceden belirlenmiş bir yöntemin ölçütlerine uygun bir çeviri yapmak; hem kaynak hem de erek kültür dizgesinde oluşan farklı beklentileri bir potada yan yana getirip hem kabul edilebilir hem yeterli hem de tutarlı çeviriler yapılmasını sağlayabilir.” düşüncesindeyiz.

Başlık ve Tümcelerın Bırebır Karşılaştırılması

1.	G.1912	And
	M.1974	And
	T.1975	And
	Ç.1976	Ant
	Ö.1983	And
	T.1985	Ant
	U.1988	And
	B.1990a	And
	E.1990b	And
	O.1991a	Ant
	C.1991b	And
	B.1993	And
	C.1994	And
	N.1995	And
	Y.1996	Ant
	B.1997a	And
	Ö.1997b	Ant
	E.1998a	And
	İ.1998b	Ant
	Ü.1998c	And
	B.1999	And
	K.2000	And
	A.2005a	Ant
	İ.2005b	And
	Ü.2005c	And
	S.2006	And
	N.2007	Ant
	F.2008	And
	D.2009	And
	Y.2010	Ant
	T.2011a	And
	Y.2011b	Ant
2.	G.1912	...Ben Gönem'de doğdum.
	M.1974	Ben Gönem'de doğdum.
	T.1975	Ben Gönem'de doğdum.
	Ç.1976	Ben Gönem'de doğdum.
	Ö.1983	Ben Gönem'de doğdum.
	T.1985	Ben Gönem'de doğdum...
	U.1988	Ben Gönem'de doğdum.
	B.1990a	Ben Gönem'de doğdum.
	E.1990b	Ben Gönem'de doğdum.
	O.1991a	Ben Gönem'de doğdum.
	C.1991b	Ben Gönem'de doğdum.
	B.1993	Ben Gönem'de doğdum.
	C.1994	Ben Gönem'de doğdum.

N.1995	Ben Gönen’de doğdum.
Y.1996	Ben Gönen’de doğdum.
B.1997a	Ben Gönen’de doğdum.
Ö.1997b	Ben Gönen’de doğdum.
E.1998a	Ben Gönen’de doğdum.
İ.1998b	Ben Gönen’de doğdum.
Ü.1998c	Ben Gönen’de doğdum.
B.1999	Ben Gönen’de doğdum.
K.2000	Ben Gönen’de doğdum.
A.2005a	Ben Gönen’de doğdum.
İ.2005b	Ben, Gönen’de doğdum.
Ü.2005c	Ben Gönen’de doğdum.
S.2006	Ben Gönen’de doğdum.
N.2007	Ben Gönen’de doğdum.
F.2008	Ben Gönen’de doğdum.
D.2009	Ben Gönen’de doğdum.
Y.2010	Ben Gönen’de doğdum.
T.2011a	Ben Gönen’de doğdum.
Y.2011b	...Ben Gönen’de doğdum.

3. **G.1912** Yirmi yıldan beri görmediğim bu kasaba hayalimde artık seraplaştı.
- M.1974 Yirmi yıldan beri görmediğim bu kasaba hayalimde artık serâplaştı.
- T.1975 Yirmi yıldan beri görmediğim bu kasaba hayalimde artık seraplaştı.
- Ç.1976 Yirmi yıldan beri görmediğim bu kasaba hayalimde artık seraplaştı.
- Ö.1983 Yirmi yıldan beri görmediğim bu kasaba hayalimde artık seraplaştı.
- T.1985 Yirmi yıldan beri görmediğim bu kasaba hayalimde artık seraptı.
- U.1988 Yirmi yıldan beri görmediğim bu kasaba hayalimde artık seraplaştı.
- B.1990a Yirmi yıldan beri görmediğim bu kasaba hayalimde artık seraplaştı.
- E.1990b Yirmi yıldan beri görmediğim bu kasaba hayalimde artık seraplaştı.
- O.1991a Yirmi yıldan beri görmediğim bu kasaba, belleğimde artık seraplaştı.
- C.1991b Yirmi yıldan beri görmediğim bu kasaba hayalimde artık seraplaştı.
- B.1993 Yirmi yıldan beri görmediğim bu kasaba, hayalimde artık seraplaştı.
- C.1994 Yirmi yıldan beri görmediğim bu kasaba hayalimde artık seraplaştı.
- N.1995 Yirmi yıldan beri görmediğim bu kasaba hayalimde artık seraplaştı.
- Y.1996 Yirmi yıldan beri görmediğim bu kasaba, kafamda artık silikleşti.
- B.1997a Yirmi yıldan beri görmediğim bu kasaba hayalimde artık seraplaştı.
- Ö.1997b Yirmi yıldır görmediğim bu kasaba, hayalimde artık bir serap gibiydi.
- E.1998a Yirmi yıldan beri görmediğim bu kasaba hayalimde artık seraplaştı.
- İ.1998b Yirmi yıldan beri görmediğim bu kasaba belleğimde artık seraplaştı.
- Ü.1998c Yirmi yıldan beri görmediğim bu kasaba hayalimde artık seraplaştı.
- B.1999 Yirmi yıldan beri görmediğim bu kasaba hayalimde artık seraplaştı.
- K.2000 Yirmi yıldan beri görmediğim bu kasaba hayalimde artık seraplaştı.
- A.2005a Yirmi yıldır görmediğim bu kasaba, düşümde artık bir serap gibiydi.
- İ.2005b Yirmi yıldan beri görmediğim bu kasaba, hayalimde artık seraplaştı.
- Ü.2005c Yirmi yıldan beri görmediğim bu kasaba hayalimde artık seraplaştı.
- S.2006 Yirmi yıldır görmediğim bu kasaba, düşümde artık bir serap gibiydi.
- N.2007 Yirmi yıldan beri görmediğim bu kasaba hayalimde artık seraplaştı.
- F.2008 Yirmi yıldır görmediğim bu kasaba, düşümde artık bir serap gibiydi.

Turkish Studies

International Periodical For the Languages, Literature and History of Turkish or Turkic
Volume 8/4 Spring 2013

- D.2009 Yirmi yıldan beri görmediğim bu kasaba hayalimde artık seraplaştı.
 Y.2010 Yirmi yıldan beri görmediğim bu kasaba hayalimde artık seraplaştı.
 T.2011a Yirmi yıldır görmediğim bu kasaba artık hayalimde kaldı.
 Y.2011b Yirmi yıldan beri görmediğim bu kasaba hayalimde artık seraplaştı.
4. **G.1912** Birçok yerleri unutilan eski ve uzak bir rüya gibi oldu.
 M.1974 Birçok yerleri unutilan eski, uzak bir rü'yâ gibi oldu.
 T.1975 Birçok yerleri unutilan eski, uzak bir rüya gibi oldu.
 Ç.1976 Birçok yerleri unutilan, eski, uzak bir rüya gibi oldu.
 Ö.1983 Birçok yerleri unutilan eski, uzak bir rüya gibi oldu.
 T.1985 Bir çok yerleri unutilan eski, uzak bir rüya gibi oldu.
 U.1988 Bir çok yerleri unutilan eski, uzak bir rü'yâ gibi oldu.
 B.1990a Bir çok yerleri unutilan eski, uzak bir rü'yâ gibi oldu.
 E.1990b Birçok yerleri unutilan eski, uzak bir rüya gibi oldu.
 O.1991a Birçok yerleri unutilan, eski, uzak bir düş gibi oldu.
 C.1991b Bir çok yerleri unutilan eski, uzak bir rüya gibi oldu.
 B.1993 Birçok yerleri unutilan eski, uzak bir rüya gibi oldu.
 C.1994 Bir çok yerleri unutilan eski, uzak bir rüya gibi oldu.
 N.1995 Birçok yerleri unutilan eski, uzak bir rüya gibi oldu.
 Y.1996 Birçok yerleri unutilan eski, uzak bir düş gibi oldu.
 B.1997a Birçok yerleri unutilan eski, uzak bir rüya gibi oldu.
 Ö.1997b Birçok yerleri unutilan, eski, uzak bir rüya gibi oldu.
 E.1998a Birçok yerleri unutilan eski, uzak bir rüya gibi oldu.
 İ.1998b Birçok yerleri unutilan, eski uzak bir düş gibi oldu.
 Ü.1998c Birçok yerleri unutilan eski, uzak bir rüya gibi oldu.
 B.1999 Birçok yerleri unutilan eski, uzak bir rüya gibi oldu.
 K.2000 Birçok yerleri unutilan eski, uzak bir rüya gibi oldu.
 A.2005a Birçok yerleri unutilan, eski, uzak bir düş gibi oldu.
 İ.2005b Birçok yerleri unutilan, eski, uzak bir rüya gibi oldu.
 Ü.2005c Birçok yerleri unutilan eski, uzak bir rüya gibi oldu.
 S.2006 Birçok yerleri unutilan, eski, uzak bir rüya gibi oldu.
 N.2007 Birçok yerleri unutilan eski, uzak bir rüya gibi oldu.
 F.2008 Birçok yerleri unutilan eski, uzak bir rüya gibi oldu.
 D.2009 Birçok yerleri unutilan eski, uzak bir rüya gibi oldu.
 Y.2010 Birçok yerleri unutilan eski, uzak bir rüya gibi oldu.
 T.2011a Birçok yerleri unutilan eski, uzak bir rüya oldu.
 Y.2011b Birçok yerleri unutilan eski, uzak bir rüya gibi oldu.
5. **G.1912** O zaman genç bir yüzbaşı olan babamla her vakit önünden geçtiğimiz Çarşı Camii'ni, karşısındaki küçük ve harap şadırvanı, içinde binlerce kereste tomruğu yüzen nehirciği, bazı yıkanmağa gittiğimiz sıcak sulu Bana'nın derin havuzunu şimdi hatırlamağa çalışırım.
 M.1974 O zaman genç bir yüzbaşı olan babamla her vakit önünden geçtiğimiz Çarşı Camii'ni, karşısındaki küçük, harap şadırvanı, içinde binlerce kereste tomruğu yüzen nehirciği, bazı yıkanmağa gittiğimiz sıcak sulu hamamın derin havuzunu şimdi hatırlamağa çalışırım.

- T.1975 O zaman genç bir yüzbaşı olan babamla her vakit önünden geçtiğimiz Çarşı Camii'ni, karşısındaki küçük, harap şadırvanı, içinde binlerce kereste tomruğu yüzen nehirciği, bazı yıkanmaya gittiğimiz sıcak sulu hamamın derin havuzunu şimdi hatırlamaya çalışırım.
- Ç.1976 —
- Ö.1983 O zaman genç bir yüzbaşı olan babamla her vakit önünden geçtiğimiz Çarşı Camii'ni, karşısındaki küçük, harap şadırvanı, içinde binlerce kereste tomruğu yüzen nehirciği, bazı yıkanmağa gittiğimiz sıcak sulu hamamın derin havuzunu şimdi hatırlamağa çalışırım.
- T.1985 O zaman genç bir yüzbaşı olan babamla her vakit önünden geçtiğimiz Çarşı Camii'ni, karşısındaki küçük, harap şadırvanı, içinde binlerce kereste tomruğu yüzünden nehirciği, bazı yıkanmağa gittiğimiz sıcak sulu hamamın derin havuzunu şimdi hatırlamağa çalışırım.
- U.1988 O zaman genç bir yüzbaşı olan babamla her vakit önünden geçtiğimiz Çarşı Camii'ni, karşısındaki küçük, harap şadırvanı, içinde binlerce kereste tomruğu yüzen nehirciği, bazı yıkanmağa gittiğimiz sıcak sulu hamamın derin havuzunu şimdi hatırlamağa çalışırım.
- B.1990a O zaman genç bir yüzbaşı olan babamla her vakit önünden geçtiğimiz Çarşı Camii'nin karşısındaki küçük, harap şadırvanı, içinde binlerce kereste tomruğu yüzen nehirciği, bazı yıkanmağa gittiğimiz sıcak sulu hamamın derin havuzunu şimdi hatırlamağa çalışırım.
- E.1990b O zaman genç bir yüzbaşı olan babamla her vakit önünden geçtiğimiz Çarşı Camii'ni, karşısındaki küçük, harap şadırvanı, içinde binlerce kereste tomruğu yüzen nehirciği, bazı yıkanmaya gittiğimiz sıcak sulu hamamın derin havuzunu şimdi hatırlamaya çalışırım.
- O.1991a O zaman genç bir yüzbaşı olan babamla her zaman önünden geçtiğimiz Çarşı Camii'ni, karşısındaki küçük, harap şadırvanı, içinde binlerce kereste tomruğu yüzen nehirciği, arasıra yıkanmaya gittiğimiz sıcak sulu hamamın derin havuzunu şimdi hatırlamaya çalışırım.
- C.1991b O zaman genç bir yüzbaşı olan babamla her zaman önünden geçtiğimiz Çarşı Camii'nin karşısındaki küçük, harap şadırvanı, içinde binlerce kereste tomruğu yüzen nehirciği, bazı yıkanmaya gittiğimiz sıcak sulu hamamın derin havuzunu şimdi hatırlamaya çalışırım.
- B.1993 O zaman genç bir yüzbaşı olan babamla her vakit önünden geçtiğimiz Çarşı Camii'ni, karşısındaki küçük, harap şadırvanı, içinde binlerce kereste tomruğu yüzen nehirciği, bazı yıkanmağa gittiğimiz sıcak sulu hamamın derin havuzunu şimdi hatırlamağa çalışırım.
- C.1994 O zaman genç bir yüzbaşı olan babamla her zaman önünden geçtiğimiz Çarşı Camii'nin karşısındaki küçük, harap şadırvanı, içinde binlerce kereste tomruğu yüzen nehirciği, bazı yıkanmaya gittiğimiz sıcak sulu hamamın derin havuzunu şimdi hatırlamaya çalışırım.

- N.1995 O zaman genç bir yüzbaşı olan babamla her vakit önünden geçtiğimiz Çarşı Camii'ni, karşısındaki küçük, harap şadırvanı, içinde binlerce kereste tomruğu yüzen nehirciği, bazı yıkanmağa gittiğimiz sıcak sulu hamamın derin havuzunu şimdi hatırlamağa çalışırım.
- Y.1996 O zaman genç bir yüzbaşı olan babamla her vakit önünden geçtiğimiz Çarşı Camisini, karşısındaki küçük, yıkık şadırvanı, içinde binlerce kereste tomruğu yüzen nehirciği, bazı yıkanmaya gittiğimiz sıcak sulu hamamın derin havuzunu şimdi hatırlamaya çalışırım.
- B.1997a O zaman genç bir yüzbaşı olan babamla her vakit önünden geçtiğimiz Çarşı Camii'ni, karşısındaki küçük, harap şadırvanı, içinde binlerce kereste tomruğu yüzen nehirciği, bazı yıkanmaya gittiğimiz sıcak sulu hamamın derin havuzunu şimdi hatırlamaya çalışırım.
- Ö.1997b O zaman genç bir yüzbaşı olan babamla her zaman önünden geçtiğimiz Çarşı Camii'ni, karşısındaki küçük, harap şadırvanı, içinde binlerce kereste tomruğu yüzen nehirciği, bazen yıkanmaya gittiğimiz sıcak sulu hamamın derin havuzunu şimdi hatırlamaya çalışıyorum.
- E.1998a O zaman genç bir yüzbaşı olan babamla her vakit önünden geçtiğimiz Çarşı Camii'ni, karşısındaki küçük, harap şadırvanı, içinde binlerce kereste tomruğu yüzen nehirciği, bizim yıkanmaya gittiğimiz sıcak sulu hamamın derin havuzunu şimdi hatırlamaya çalışırım.
- İ.1998b —
- Ü.1998c O zaman genç bir yüzbaşı olan babamla her vakit önünden geçtiğimiz Çarşı Camii'ni, karşısındaki küçük, harap şadırvanı içinde binlerce kereste tomruğu yüzen nehirciği, bazı yıkanmağa gittiğimiz sıcak sulu hamamın derin havuzcuğunu şimdi hatırlamağa çalışırım.
- B.1999 O zaman genç bir yüzbaşı olan babamla her vakit önünden geçtiğimiz Çarşı Camiini, karşısındaki küçük, harap şadırvanı, içinde binlerce kereste tomruğu yüzen nehirciği, bazı yıkanmaya gittiğimiz sıcak sulu hamamın derin havuzunu şimdi hatırlamaya çalışırım.
- K.2000 O zaman genç bir yüzbaşı olan babamla her vakit önünden geçtiğimiz Çarşı Cami'ni, karşısındaki küçük, harap şadırvanı, içinde binlerce kereste tomruğu yüzen nehirciği, bazı yıkanmağa gittiğimiz sıcak sulu hamamın derin havuzunu şimdi hatırlamağa çalışırım.
- A.2005a O zaman genç bir yüzbaşı olan babamla her zaman önünden geçtiğimiz Çarşı Camisi'ni, karşısındaki küçük, harap şadırvanı, içinde binlerce kereste tomruğu yüzen nehirciği, bazen yıkanmaya gittiğimiz sıcak sulu hamamın derin havuzunu şimdi hatırlamaya çalışıyorum.
- İ.2005b O zaman genç bir yüzbaşı olan babamla her zaman önünden geçtiğimiz Çarşı Camii'ni, karşısındaki küçük, harap şadırvanı, içinde binlerce kereste tomruğu yüzen nehirciği, bazı yıkanmaya gittiğimiz sıcak sulu hamamın derin havuzunu şimdi hatırlamaya çalışırım.

- Ü.2005c O zaman genç bir yüzbaşı olan babamla her vakit önünden geçtiğimiz Çarşı Camiini, karşısındaki küçük, harap şadırvanı, içinde binlerce kereste tomruğu yüzen nehirciği, bazan yıkanmaya gittiğimiz sıcak sulu hamamın derin havuzunu şimdi hatırlamaya çalışırım.
- S.2006 O zaman genç bir yüzbaşı olan babamla her zaman önünden geçtiğimiz Çarşı Camii'ni, karşısındaki küçük, harap şadırvanı, içinde binlerce kereste tomruğu yüzen nehirciği, bazen yıkanmaya gittiğimiz sıcak sulu hamamın derin havuzunu şimdi hatırlamaya çalışıyorum.
- N.2007 O zaman genç bir yüzbaşı olan babamla her zaman önünden geçtiğimiz Çarşı caminin, karşısındaki küçük, harap havuzu, içinde binlerce kereste tomruğu yüzen nehirciği, bazı yıkanmaya gittiğimiz sıcak sulu hamamın derin havuzunu şimdi hatırlamaya çalışırım.
- F.2008 O zaman genç bir yüzbaşı olan babamla her zaman önünden geçtiğimiz Çarşı Camii'ni, karşısındaki küçük, harap şadırvanı, içinde binlerce kereste tomruğu yüzen nehirciği, bazen yıkanmaya gittiğimiz sıcak sulu hamamın derin havuzunu şimdi hatırlamaya çalışıyorum.
- D.2009 O zaman, genç bir yüzbaşı olan babamla her vakit önünden geçtiğimiz Çarşı Camii'ni, karşısındaki küçük, harap şadırvanı, içinde binlerce kereste tomruğu yüzen nehirciği, bazı yıkanmaya gittiğimiz sıcak sulu hamamın derin havuzunu şimdi hatırlamaya çalışırım.
- Y.2010 O zaman genç bir yüzbaşı olan babamla her vakit önünden geçtiğimiz Çarşı Camii'ni, karşısındaki küçük ve harap şadırvanı, içinde binlerce kereste tomruğu yüzen nehirciği, bazı yıkanmaya gittiğimiz sıcak sulu hamamın derin havuzunu şimdi hatırlamaya çalışırım.
- T.2011a O zamanlarda genç bir yüzbaşı olan babamla her zaman önünden geçtiğimiz Çarşı Camii'ni, karşısındaki küçük, eski şadırvanı, içinde binlerce kereste kütüğü yüzen küçük nehirciği ve yıkanmaya gittiğimiz sıcak hamamın derin havuzunu hatırlamaya çalışırım.
- Y.2011b O zaman genç bir yüzbaşı olan babamla her vakit önünden geçtiğimiz Çarşı Camii'ni, karşısındaki küçük ve harap şadırvanı, içinde binlerce kereste tomruğu yüzen nehirciği, bazı yıkanmağa gittiğimiz sıcak sulu hamamın derin havuzunu şimdi hatırlamaya çalışırım.
6. **G.1912** Fakat beyaz bir nisyan dumanı önüme yığılır.
M.1974 Fakat beyaz bir nisyân dumanı önüme yığılır.
T.1975 Fakat beyaz bir nisyan dumanı önüme yığılır.
Ç.1976 —
Ö.1983 Fakat beyaz bir nisyan (Unutma) dumanı önüme yığılır.
T.1985 Fakat beyaz bir nisyan dumanı önüme yığılır.
U.1988 Fakat beyaz bir nisyan (*) dumanı önüme yığılır.
B.1990a Fakat beyaz bir sis dumanı önüme yığılır.
E.1990b Fakat beyaz bir unutulmuş dumanı önüme yığılır.
O.1991a Ama beyaz bir unutma dumanı önüme yığılır.
C.1991b Fakat beyaz bir unutma dumanı önüme yığılır.
B.1993 Sanki bir nisan dumanı önüme yığılır.

- C.1994 Fakat beyaz bir unutma dumanı önüme yığılır.
 N.1995 Fakat beyaz bir unutma dumanı önüme yığılır.
 Y.1996 Fakat beyaz bir unutuş dumanı önüme yığılır, renkleri siler, biçimleri kaybeder.
 B.1997a Fakat beyaz bir nisyan dumanı önüme yığılır.
 Ö.1997b Ama beyaz bir unutulmuşluk dumanı önüme yığılır.
 E.1998a Fakat beyaz bir unutulmuşluk dumanı önüme yığılır.
 İ.1998b —
 Ü.1998c Fakat beyaz bir unutkanlık dumanı önüme yığılır.
 B.1999 Fakat beyaz bir nisyan dumanı önüme yığılır.
 K.2000 Fakat beyaz bir nisyan dumanı önüme yığılır.
 A.2005a Ama beyaz bir unutuş dumanı önüme yığılır.
 İ.2005b Fakat beyaz bir unutma dumanı önüme yığılır.
 Ü.2005c Fakat beyaz bir nisyan dumanı önüme yığılır.
 S.2006 Ama beyaz bir unutuş dumanı önüme yığılır, renkleri siler, şekilleri kaybeder...
 N.2007 Fakat beyaz bir duman önüme yığılır.
 F.2008 Ama beyaz bir unutuş dumanı önüme yığılır, renkleri siler, şekilleri kaybeder...
 D.2009 Fakat beyaz bir unutkanlık dumanı önüme yığılır.
 Y.2010 Fakat beyaz bir nisyan dumanı önüme yığılır.
 T.2011a Fakat beyaz bir unutulmuşluk dumanı önüme yığılır.
 Y.2011b Fakat beyaz bir nisyan dumanı önüme yığılır.
7. **G.1912** Renkleri siler, şekilleri gaib eder..
 M.1974 Renkleri siler, şekilleri kaybeder..
 T.1975 Renkleri siler, şekilleri kaybeder..
 Ç.1976 —
 Ö.1983 Renkleri siler, şekilleri kaybeder..
 T.1985 Renkleri siler, şekilleri kaybeder..
 U.1988 Renkleri siler, şekilleri kaybeder..
 B.1990a Renkleri siler, şekilleri kaybeder..
 E.1990b Renkleri siler, şekilleri kaybeder..
 O.1991a renkleri siler, biçimleri yok eder..
 C.1991b Renkleri siler, şekilleri kaybeder..
 B.1993 Renkleri siler, şekilleri kaybeder..
 C.1994 Renkleri siler, şekilleri kaybeder..
 N.1995 Renkleri siler, şekilleri kaybeder..
 Y.1996 Fakat beyaz bir unutuş dumanı önüme yığılır, renkleri siler, biçimleri kaybeder..
 B.1997a Renkleri siler, şekilleri kaybeder..
 Ö.1997b Renkleri siler, şekilleri kaybeder..
 E.1998a Renkleri siler, şekilleri kaybeder..
 İ.1998b —
 Ü.1998c Renkleri siler, şekilleri kaybeder..
 B.1999 Renkleri siler, şekilleri kaybeder..
 K.2000 Renkleri siler, şekilleri kaybeder..
 A.2005a Renkleri siler, şekilleri kaybeder..
 İ.2005b Renkleri siler, şekilleri kaybeder..
 Ü.2005c Renkleri siler, şekilleri kaybeder..
 S.2006 Ama beyaz bir unutuş dumanı önüme yığılır, renkleri siler, şekilleri kaybeder..
 N.2007 Renkleri siler, şekilleri kaybeder..
 F.2008 Ama beyaz bir unutuş dumanı önüme yığılır, renkleri siler, şekilleri kaybeder...

Turkish Studies

International Periodical For the Languages, Literature and History of Turkish or Turkic
 Volume 8/4 Spring 2013

- D.2009 Renkleri siler, şekilleri kaybeder...
- Y.2010 Renkleri siler, şekilleri kaybeder...
- T.2011a Renkleri siler, şekilleri kaybeder...
- Y.2011b Renkleri siler, şekilleri kaybeder...
8. **G.1912** Pek uzun gurbetlerden sonra vatanına dönen bir adam doğduğu yerin ufkunu koyu bir sis altında bulup da sevdiği şeyleri uzaktan bir an evvel göremediği için nasıl mahzun olursa, ben de tıpkı böyle merak ve sabırsızlığa benzer bir elem duyarım.
- M.1974 Pek uzun gurbetlerden sonra vatanına dönen bir adam doğduğu yerin ufkunu koyu bir sis altında bulup da sevdiği şeyleri uzaktan bir an evvel göremediği için nasıl mahzun olursa, ben de tıpkı böyle meraka, sabırsızlığa benzer bir elem duyarım.
- T.1975 Pek uzun gurbetlerden sonra vatanına dönen bir adam doğduğu yerin ufkunu koyu bir sis altında bulup da sevdiği şeyleri uzaktan bir an evvel göremediği için nasıl mahzun olursa, ben de tıpkı böyle meraka, sabırsızlığa benzer bir elem duyarım.
- Ç.1976 —
- Ö.1983 Pek uzun gurbetlerden sonra vatanına dönen bir adam doğduğu yerin ufkunu koyu bir sis altında bulup da sevdiği şeyleri uzaktan bir an evvel göremediği için nasıl mahzun olursa, ben de tıpkı böyle meraka, sabırsızlığa benzer bir elem duyarım.
- T.1985 Pek uzun gurbetlerden sonra vatanına dönen bir adam doğduğu yerin ufkunu koyu bir sis altında bulup da sevdiği şeyleri uzaktan bir an evvel göremediği için nasıl mahzun olursa, ben de tıpkı böyle meraka, sabırsızlığa benzer bir elem duyarım.
- U.1988 Pek uzun gurbetlerden sonra vatanına dönen bir adam doğduğu yerin ufkunu koyu bir sis altında bulup da sevdiği şeyleri uzaktan bir an evvel göremediği için nasıl mahzun olursa, ben de tıpkı böyle meraka, sabırsızlığa benzer bir elem duyarım.
- B.1990a Pek uzun gurbetlerden sonra vatanına dönen bir adam, doğduğu yerin ufkunu koyu bir sis altında bulup da sevdiği şeyleri uzaktan bir an evvel göremediği için nasıl mahzun olursa, ben de tıpkı böyle meraka, sabırsızlığa benzer bir elem duyarım.
- E.1990b Pek uzun gurbetlerden sonra vatanına dönen bir adam doğduğu yerin ufkunu koyu bir sis altında bulup da sevdiği şeyleri uzaktan bir an evvel göremediği için nasıl üzüntülü olursa, ben de tıpkı böyle meraka, sabırsızlığa benzer bir elem duyarım.
- O.1991a Pek uzun bir ayrılıktan sonra yurduna dönen bir adam, doğduğu yerin ufkunu koyu bir sis altında bulup da, sevdiği şeyleri uzaktan bir an önce göremediği için nasıl hüznü duyarsa, ben de tıpkı böyle meraka, sabırsızlığa benzer bir acı duyarım.

- C.1991b Pek uzun gurbetlerden sonra vatanına dönen bir adam, doğduğu yerin ufkunu koyu bir sis altında bulup da sevdiği şeyleri uzaktan bir an evvel göremediği için nasıl üzgün olursa, ben de tıpkı böyle meraka, sabırsızlığa benzer bir elem duyarım.
- B.1993 Pek uzun gurbetlerden sonra vatanına dönen bir adam doğduğu yerin ufkunu koyu bir sis altında bulup da sevdiği şeyleri uzaktan, bir an evvel göremediği için nasıl mahzun olursa, ben de tıpkı böyle merakla, sabırsızlığa benzer bir elem duyarım.
- C.1994 Pek uzun gurbetlerden sonra vatanına dönen bir adam, doğduğu yerin ufkunu koyu bir sis altında bulup da sevdiği şeyleri uzaktan bir an evvel göremediği için nasıl üzgün olursa, ben de tıpkı böyle meraka, sabırsızlığa benzer bir elem duyarım.
- N.1995 Pek uzun gurbetlerden sonra vatanına dönen bir adam doğduğu yerin ufkunu koyu bir sis altında bulup da sevdiği şeyleri uzaktan bir an göremediği için nasıl mahzun olursa, ben de tıpkı böyle merakla, sabırsızlığa benzer bir elem duyarım.
- Y.1996 Pek uzun gurbetlerden sonra yurduna dönen bir adam, doğduğu yerin ufkunu koyu bir sis altında bulup da sevdiği şeyleri uzaktan bir an önce göremediği için, nasıl hüzünlenirse, ben de tıpkı böyle, meraka, sabırsızlığa benzer bir acı duyarım.
- B.1997a Pek uzun gurbetlerden sonra vatanına dönen bir adam doğduğu yerin ufkunu koyu bir sis altında bulup da sevdiği şeyleri uzaktan bir an evvel göremediği için nasıl mahzun olursa, ben de tıpkı böyle meraka, sabırsızlığa benzer bir elem duyarım.
- Ö.1997b Pek uzun gurbetlerden sonra vatanına dönen bir adam, doğduğu yerin ufkunu koyu bir sis altında bulup da, sevdiği şeyleri uzaktan bir an önce göremediği için nasıl hüzünlenirse, ben de tıpkı böyle meraka, sabırsızlığa benzer bir acı duyarım.
- E.1998a Pek uzun gurbetlerden sonra vatanına dönen bir adam doğduğu yerin ufkunu koyu bir sis altında bulup da sevdiği şeyleri uzaktan bir an evvel göremediği için nasıl üzüntülü olursa, ben de tıpkı böyle bir meraka, sabırsızlığa benzer bir elem duyarım.
- İ.1998b —
- Ü.1998c Pek uzun gurbetlerden sonra vatanına dönen bir adam, doğduğu yerin ufkunu koyu bir sis altında bulup da sevdiği şeyleri uzaktan bir an önce göremediği için nasıl mahzun olursa, ben de tıpkı böyle meraka, sabırsızlığa benzer bir elem duyarım.
- B.1999 Pek uzun gurbetlerden sonra vatanına dönen bir adam doğduğu yerin ufkunu koyu bir sis altında bulup da sevdiği şeyleri uzaktan bir an evvel göremediği için nasıl mahzun olursa, ben de tıpkı böyle meraka, sabırsızlığa benzer bir elem duyarım.

- K.2000 Pek uzun gurbetlerden sonra vatanına dönen bir adam doğduğu yerin ufkunu koyu bir sis altında bulup da sevdiği şeyleri uzaktan bir an evvel göremediği için nasıl mahzun olursa, ben de tıpkı böyle meraka, sabırsızlığa benzer bir elem duyarım.
- A.2005a Pek uzun gurbetlerden sonra yurduna dönen bir adam, doğduğu yerin ufkunu koyu bir sis altında bulup da sevdiği şeyleri uzaktan bir an önce göremediği için nasıl hüzünlenirse, ben de tıpkı böyle meraka, sabırsızlığa benzer bir acı duyarım.
- İ.2005b Pek uzun gurbetlerden sonra, vatanına dönen bir adam, doğduğu yerin ufkunu koyu bir sis altında bulup da, sevdiği şeyleri uzaktan bir an önce göremediği için nasıl hüzünlenirse, ben de tıpkı böyle meraka, sabırsızlığa benzer bir elem duyarım.
- Ü.2005c Pek uzun gurbetlerden sonra vatanına dönen bir adam doğduğu yerin ufkunu koyu bir sis altında bulup da sevdiği şeyleri uzaktan bir an evvel göremediği için nasıl mahzun olursa, ben de tıpkı böyle meraka, sabırsızlığa benzer bir elem duyarım.
- S.2006 # Pek uzun gurbetlerden sonra vatanına dönen bir adam, doğduğu yerin ufkunu koyu bir sis altında bulup da, sevdiği şeyleri uzaktan bir an önce göremediği için nasıl hüzünlenirse, ben de tıpkı böyle meraka, sabırsızlığa benzer bir acı duyarım.
- N.2007 Pek uzun gurbetlerden sonra vatanına dönen bir adam, doğduğu yerin ufkunu koyu bir sis altında bulup da sevdiği şeyleri bir an önce göremediği için nasıl özgün olursa, ben de tıpkı böyle meraka, sabırsızlığa benzer bir hüzün duyarım.
- F.2008 # Pek uzun gurbetlerden sonra vatanına dönen bir adam, doğduğu yerin ufkunu koyu bir sis altında bulup da, sevdiği şeyleri uzaktan bir an önce göremediği için nasıl hüzünlenirse, ben de tıpkı böyle meraka, sabırsızlığa benzer bir acı duyarım.
- D.2009 Pek uzun gurbetlerden sonra vatanına dönen bir adama doğduğu yerin ufkunu koyu bir sis altında bulup da sevdiği şeyleri uzaktan bir an evvel göremediği için nasıl mahzun olursa, ben de tıpkı böyle meraka, sabırsızlığa benzer bir üzüntü duyarım.
- Y.2010 Pek uzun gurbetlerden sonra vatanına dönen bir adam doğduğu yerin ufkunu koyu bir sis altında bulup da sevdiği şeyleri uzaktan bir an evvel göremediği için nasıl mahzun olursa, ben de tıpkı böyle meraka, sabırsızlığa benzer bir elem duyarım.
- T.2011a Çok uzun gurbetlerden sonra vatanına dönen bir adam, doğduğu yerin ufkunu koyu bir sis altında bulup da sevdiği şeyleri bir an önce göremediği için nasıl üzülürse, ben de geçmişti hatırlarken tıpkı buna benzer bir acı duyarım.
- Y.2011b Pek uzun gurbetlerden sonra vatanına dönen bir adam doğduğu yerin ufkunu koyu bir sis altında bulup da sevdiği şeyleri uzaktan bir an evvel göremediği için nasıl mahzun olursa, ben de tıpkı böyle meraka, sabırsızlığa benzer bir elem duyarım.

9. **G.1912** O her akşam sürülerle mandaların ve ineklerin geçtiği tozlu ve taşsız yollar, yosunlu ve siyah kiremitli çatılar, yıkılacakmış gibi duran büyük duvarlar, küçük ve ahşap köprüler, nihayetsiz tarlalar, alçak çitler hep bu duman içinde erir...
- M.1974 O, her akşam sürülerle mandaların, ineklerin geçtiği tozlu, taşsız yollar, yosunlu, siyah kiremitli çatılar, yıkılacakmış gibi duran büyük duvarlar, küçük, ahşap köprüler, nihayetsiz tarlalar, alçak çitler hep bu duman içinde erir..
- T.1975 O, her akşam sürülerle mandaların, ineklerin geçtiği tozlu, taşsız yollar, yosunlu, siyah kiremitli çatılar, yıkılacakmış gibi duran büyük duvarlar, küçük, ahşap köprüler, nihayetsiz tarlalar, alçak çitler hep bu duman içinde erir...
- Ç.1976 -
- Ö.1983 O her akşam sürülerle mandaların, ineklerin geçtiği tozlu, taşsız yollar, yosunlu, siyah kiremitli çatılar, yıkılacakmış gibi duran büyük duvarlar, küçük, ahşap köprüler, nihayetsiz tarlalar, alçak çitler hep bu duman içinde erir...
- T.1985 O, her akşam sürülerle mandaların, ineklerin geçtiği tozlu, taşsız yollar, yosunlu, siyah kiremitli çatılar, yıkılacakmış gibi duran büyük duvarlar, küçük, ahşap köprüler, nihayetsiz tarlalar, alçak çitler hep bu duman içinde erir...
- U.1988 O, her akşam sürülerle, mandaların, ineklerin geçtiği tozlu, taşsız yollar, yosunlu, siyah kiremitli çatılar, yıkılacakmış gibi duran büyük duvarlar, küçük ahşap köprüler, nihayetsiz tarlalar, alçak çitler hep bu duman içinde erir...
- B.1990a O, her akşam sürülerle, mandaların, ineklerin geçtiği tozlu, taşsız yollar, yosunlu, siyah kiremitli çatılar, yıkılacakmış gibi duran büyük duvarlar, küçük ahşap köprüler, nihayetsiz tarlalar, alçak çitler hep bu duman içinde erir...
- E.1990b O, her akşam sürülerle mandaların, ineklerin geçtiği tozlu, taşsız yollar, yosunlu, siyah kiremitli çatılar, yıkılacakmış gibi duran büyük duvarlar, küçük, ahşap köprüler, nihayetsiz tarlalar, alçak çitler hep bu duman içinde erir...
- O.1991a O, her akşam sürülerle mandaların, ineklerin geçtiği tozlu taşsız yollar, yosunlu siyah kiremitli çatılar, yıkılacakmış gibi duran büyük duvarlar, küçük ahşap köprüler, sonsuz tarlalar, alçak çitler hep bu duman içinde erir...
- C.1991b O, her akşam sürülerle, mandaların, ineklerin geçtiği tozlu, taşsız yollar, yosunlu, siyah kiremitli çatılar, yıkılacakmış gibi duran büyük duvarlar, küçük ahşap köprüler, sonsuz tarlalar, alçak çitler hep bu duman içinde erir...
- B.1993 O her, akşam sürülerle mandaların, ineklerin geçtiği tozlu, taşsız yollar, yosunlu, siyah kiremitli çatılar, yıkılacakmış gibi duran büyük duvarlar, küçük, ahşap köprüler, nihayetsiz tarlalar, alçak çitler bu duman içinde erir...
- C.1994 O, her akşam sürülerle, mandaların, ineklerin geçtiği tozlu, taşsız yollar, yosunlu, siyah kiremitli çatılar, yıkılacakmış gibi duran büyük duvarlar, küçük ahşap köprüler, sonsuz tarlalar, alçak çitler hep bu duman içinde erir...
- N. 1995 O her akşam sürülerle mandaların, ineklerin geçtiği tozlu, taşsız yollar, yosunlu, siyah kiremitli çatılar, yıkılacakmış gibi duran büyük duvarlar, küçük, ahşap köprüler, sonsuz tarlalar, alçak çitler hep bu duman içinde erir...

- Y.1996 O, her akşam sürülerle mandaların, ineklerin geçtiği tozlu, taşsız yollar, yosunlu, siyah kiremitli çatılar, yıkılacakmış gibi duran büyük duvarlar, küçük tahta köprüler, **sonu gelmez** tarlalar, alçak çitler hep bu duman içinde erir.
- B.1997a O her akşam sürülerle mandaların, ineklerin geçtiği tozlu, taşsız yollar, yosunlu, siyah kiremitli çatılar, yıkılacakmış gibi duran büyük duvarlar, küçük, ahşap köprüler, nihayetsiz tarlalar, alçak çitler hep bu duman içinde erir.
- Ö.1997b O, her akşam sürülerle mandaların, ineklerin geçtiği tozlu, taşsız yollar, yosunlu, siyah kiremitli çatılar, yıkılacakmış gibi duran büyük duvarlar, küçük, ahşap köprüler, **uçsuz bucaksız** tarlalar, alçak çitler hep bu duman içinde erir...
- E.1998a O, her akşam sürülerle mandaların, ineklerin geçtiği tozlu, taşsız yollar, yosunlu, siyah kiremitli çatılar, yıkılacakmış gibi duran büyük duvarlar, küçük, ahşap köprüler, nihayetsiz tarlalar, alçak çitler hep bu duman içinde erir...
- İ.1998b —
- Ü.1998c O her akşam sürülerle mandaların, ineklerin geçtiği tozlu, taşsız yollar, yosunlu, siyah kiremitli çatılar, yıkılacakmış gibi duran büyük duvarlar, küçük, ahşap köprüler, **sonsuz** tarlalar, alçak çitler hep bu duman içinde erir...
- B.1999 O her akşam sürülerle mandaların, ineklerin geçtiği tozlu, taşsız yollar, yosunlu, siyah kiremitli çatılar, yıkılacakmış gibi duran büyük duvarlar, küçük, ahşap köprüler, nihayetsiz tarlalar, alçak çitler hep bu duman içinde erir...
- K.2000 O, her akşam sürülerle mandaların, ineklerin geçtiği tozlu, taşsız yollar, yosunlu, siyah kiremitli çatılar, yıkılacakmış gibi duran büyük duvarlar, küçük, ahşap köprüler, nihayetsiz tarlalar, alçak çitler hep bu duman içinde erir...
- A.2005a O, her akşam sürülerle mandaların, ineklerin geçtiği tozlu, taşsız yollar, yosunlu, siyah kiremitli çatılar, yıkılacakmış gibi duran büyük duvarlar, küçük, ahşap köprüler, **uçsuz bucaksız** tarlalar, alçak çitler hep bu duman içinde erir...
- İ.2005b O, her akşam sürülerle mandaların, ineklerin geçtiği, tozlu, taşsız yollar, yosunlu, siyah kiremitli çatılar, yıkılacakmış gibi duran büyük duvarlar, küçük, ahşap köprüler, **sonsuz** tarlalar, alçak çitler hep bu duman içinde erir...
- Ü.2005c O her akşam sürülerle mandaların, ineklerin geçtiği tozlu, taşsız yollar, yosunlu, siyah kiremitli çatılar, yıkılacakmış gibi duran büyük duvarlar, küçük, ahşap köprüler, nihayetsiz tarlalar, alçak çitler hep bu duman içinde erir...
- S.2006 O her akşam sürülerle mandaların, ineklerin geçtiği tozlu, taşsız yollar, yosunlu, siyah kiremitli çatılar, yıkılacakmış gibi duran büyük duvarlar, küçük, ahşap köprüler, **uçsuz bucaksız** tarlalar, alçak çitler hep bu duman içinde erir...
- N.2007 O, her akşam sürülerle mandaların, ineklerin geçtiği tozlu, taşsız yollar, yosunlu, siyah kiremitli çatılar, yıkılacakmış gibi duran büyük duvarlar, küçük, ahşap köprüler, **uçsuz bucaksız** tarlalar, alçak çitler hep bu duman içinde erir...
- F.2008 O her akşam sürülerle mandaların, ineklerin geçtiği tozlu, taşsız yollar, yosunlu, siyah kiremitli çatılar, yıkılacakmış gibi duran büyük duvarlar, küçük, ahşap köprüler, **uçsuz bucaksız** tarlalar, alçak çitler hep bu duman içinde erir...

- D.2009 O, her akşam sürülerle mandaların, ineklerin geçtiği tozlu, taşsız yollar; yosunlu, siyah kiremitli çatılar, yıkılacakmış gibi duran büyük duvarlar, küçük, ahşap köprüler, uçsuz bucaksız tarlalar, alçak çitler hep bu duman içinde erir...
- Y.2010 O her akşam sürülerle mandaların ve ineklerin geçtiği tozlu ve taşsız yollar, yosunlu ve siyah kiremitli çatılar, yıkılacakmış gibi duran büyük duvarlar, küçük ve ahşap köprüler, nihayetsiz tarlalar, alçak çitler hep bu duman içinde erir...
- T.2011a O, her akşam sürülerin geçtiği tozlu, taşsız yollar, yosunlu, siyah kiremitli çatılar, yıkılacakmış gibi duran büyük duvarlar, küçük ahşap köprüler, sonu olmayan tarlalar... Hepsi bu duman içinde erir...
- Y.2011b O her akşam sürülerle mandaların ve ineklerin geçtiği tozlu ve taşsız yollar, yosunlu ve siyah kiremitli çatılar, yıkılacakmış gibi duran büyük duvarlar, küçük ve ahşap köprüler, nihayetsiz tarlalar, alçak çitler hep bu duman içinde erir...
- 10. G.1912** # Yalnız evimizle mektebi gözümün önüne getirebilirim.
- M.1974 # Yalnız evimizle mektebi gözümün önüne getirebilirim.
- T.1975 # Yalnız evimizle mektebi gözümün önüne getirebilirim.
- Ç.1976 § Yalnız evimizle okulu gözümün önüne getirebilirim.
- Ö.1983 # Yalnız evimizle mektebi (Okulu) gözümün önüne getirebilirim.
- T.1985 # Yalnız evimizle mektebi gözümün önüne getirebilirim.
- U.1988 # Yalnız evimizle mektebi gözümün önüne getirebilirim.
- B.1990a # Yalnız evimizle mektebi gözümün önüne getirebilirim.
- E.1990b # Yalnız evimizle mektebi gözümün önüne getirebilirim.
- O.1991a —
- C.1991b § Yalnız evimizle mektebi gözümün önüne getirebilirim.
- B.1993 # Yalnız evimizle, mektebi gözümün önüne getirebilirim.
- C.1994 § Yalnız evimizle mektebi gözümün önüne getirebilirim.
- N.1995 # Yalnız evimizle mektebi gözümün önüne getirebilirim.
- Y.1996 # Yalnız evimizle okulu gözümün önüne getirebilirim.
- B.1997a # Yalnız evimizle mektebi gözümün önüne getirebilirim.
- Ö.1997b # Yalnız evimizle okulu gözümün önüne getirebilirim.
- E.1998a # Yalnız evimizle okulu gözümün önüne getirebilirim.
- İ.1998b § Yalnız evimizle okulu gözümün önüne getirebilirim.
- Ü.1998c # Yalnız evimizle okulu gözümün önüne getirebilirim.
- B.1999 # Yalnız evimizle mektebi gözümün önüne getirebilirim.
- K.2000 # Yalnız evimizle mektebi gözümün önüne getirebilirim.
- A.2005a # Yalnız evimizle okulu gözümün önüne getirebilirim.
- İ.2005b # Yalnız evimizle okulu gözümün önüne getirebilirim.
- Ü.2005c # Yalnız evimizle mektebi gözümün önüne getirebilirim.
- S.2006 # Yalnız evimizle okulu gözümün önüne getirebilirim.
- N.2007 # Yalnız, evimizle okulu gözümün önüne getirebilirim.
- F.2008 # Yalnız evimizle okulu gözümün önüne getirebilirim.
- D.2009 # Yalnız evimizle mektebi gözümün önüne getirebilirim.
- Y.2010 # Yalnız evimizle mektebi gözümün önüne getirebilirim.
- T.2011a # Yalnız evimizle okulu gözümün önüne getirebilirim.
- Y.2011b # Yalnız evimizle mektebi gözümün önüne getirebilirim.

Turkish Studies

Kaynak Metin ve Çevirilerdeki Tümceler

Genç Kalemler, 1912

1. And
2. ...Ben Gönen'de doğdum.
3. Yirmi yıldan beri görmediğim bu kasaba hayalimde artık seraplaştı.
4. Birçok yerleri unutulmuş eski ve uzak bir rüya gibi oldu.
5. O zaman genç bir yüzbaşı olan babamla her vakit önünden geçtiğimiz Çarşı Camii'ni, karşısındaki küçük ve harap şadırvanı, içinde binlerce kereste tomruğu yüzen nehirciği, bazı yıkanmağa gittiğimiz sıcak sulu Bana'nın derin havuzunu şimdi hatırlamağa çalışırım.
6. Fakat beyaz bir nisyân dumanı önüme yığılır.
7. Renkleri siler, şekilleri gaib eder..
8. Pek uzun gurbetlerden sonra vatanına dönen bir adam doğduğu yerin ufkunu koyu bir sis altında bulup da sevdiği şeyleri uzaktan bir an evvel göremediği için nasıl mahzun olursa, ben de tıpkı böyle merak ve sabırsızlığa benzer bir elem duyarım.
9. O her akşam sürülerle mandaların ve ineklerin geçtiği tozlu ve taşsız yollar, yosunlu ve siyah kiremitli çatılar, yıkılacakmış gibi duran büyük duvarlar, küçük ve ahşap köprüler, nihayetsiz tarlalar, alçak çitler hep bu duman içinde erir...
10. #Yalnız evimizle mektebi gözümün önüne getirebilirim.

Millî Eğitim Basımevi, 1974

1. And
2. Ben Gönen'de doğdum.
3. Yirmi yıldan beri görmediğim bu kasaba hayalimde artık seraplaştı.
4. Birçok yerleri unutulmuş eski, uzak bir rüya gibi oldu.
5. O zaman genç bir yüzbaşı olan babamla her vakit önünden geçtiğimiz Çarşı Camii'ni, karşısındaki küçük, harap şadırvanı, içinde binlerce kereste tomruğu yüzen nehirciği, bazı yıkanmağa gittiğimiz sıcak sulu hamamın derin havuzunu şimdi hatırlamağa çalışırım.
6. Fakat beyaz bir nisyân dumanı önüme yığılır.
7. Renkleri siler, şekilleri kaybeder..
8. Pek uzun gurbetlerden sonra vatanına dönen bir adam doğduğu yerin ufkunu koyu bir sis altında bulup da sevdiği şeyleri uzaktan bir an evvel göremediği için nasıl mahzun olursa, ben de tıpkı böyle meraka, sabırsızlığa benzer bir elem duyarım.
9. O her akşam sürülerle mandaların, ineklerin geçtiği tozlu, taşsız yollar, yosunlu, siyah kiremitli çatılar, yıkılacakmış gibi duran büyük duvarlar, küçük, ahşap köprüler, nihayetsiz tarlalar, alçak çitler hep bu duman içinde erir..
10. # Yalnız evimizle mektebi gözümün önüne getirebilirim.

Türk Dil Kurumu Yayınları, 1975

1. And
2. Ben Gönen'de doğdum.
3. Yirmi yıldan beri görmediğim bu kasaba hayalimde artık seraplaştı.
4. Birçok yerleri unutulmuş eski, uzak bir rüya gibi oldu.
5. O zaman genç bir yüzbaşı olan babamla her vakit önünden geçtiğimiz Çarşı Camii'ni, karşısındaki küçük, harap şadırvanı, içinde binlerce kereste tomruğu yüzen nehirciği, bazı yıkanmaya gittiğimiz sıcak sulu hamamın derin havuzunu şimdi hatırlamaya çalışırım.
6. Fakat beyaz bir nisyân dumanı önüme yığılır.
7. Renkleri siler, şekilleri kaybeder...
8. Pek uzun gurbetlerden sonra vatanına dönen bir adam doğduğu yerin ufkunu koyu bir sis altında bulup da sevdiği şeyleri uzaktan bir an evvel göremediği için nasıl mahzun olursa, ben de tıpkı böyle meraka, sabırsızlığa benzer bir elem duyarım.
9. O, her akşam sürülerle mandaların, ineklerin geçtiği tozlu, taşsız yollar, yosunlu, siyah kiremitli çatılar, yıkılacakmış gibi duran büyük duvarlar, küçük, ahşap köprüler, nihayetsiz tarlalar, alçak çitler hep bu duman içinde erir...
10. # Yalnız evimizle mektebi gözümün önüne getirebilirim.

Çağdaş Yayınevi, 1976

1. Ant
2. Ben Gönen'de doğdum.
3. Yirmi yıldanberi görmediğim bu kasaba hayalimde artık seraplaştı.
4. Birçok yerleri unutulmuş, eski, uzak bir rüya gibi oldu.
5. —
6. —
7. —
8. —
9. —
10. § Yalnız evimizle okulu gözümün önüne getirebilirim.

Öztürk Basımevi, 1983

1. And
2. Ben Gönen'de doğdum.
3. Yirmi yıldan beri görmediğim bu kasaba hayalimde artık seraplaştı.
4. Birçok yerleri unutulmuş eski, uzak bir rüya gibi oldu.
5. O zaman genç bir yüzbaşı olan babamla her vakit önünden geçtiğimiz Çarşı Camii'ni, karşısındaki küçük, harap şadırvanı, içinde binlerce kereste tomruğu yüzen nehirciği, bazı yıkanmağa gittiğimiz sıcak sulu hamamın derin havuzunu şimdi hatırlamağa çalışırım.
6. Fakat beyaz bir nisan (Unutma) dumanı önüme yığılır.
7. Renkleri siler, şekilleri kaybeder...
8. Pek uzun gurbetlerden sonra vatanına dönen bir adam doğduğu yerin ufkunu koyu bir sis altında bulup da sevdiği şeyleri uzaktan bir an evvel göremediği için nasıl mahzun olursa, ben de tıpkı böyle meraka, sabırsızlığa benzer bir elem duyarım.
9. O her akşam sürülerle mandaların, ineklerin geçtiği tozlu, taşsız yollar, yosunlu, siyah kiremitli çatılar, yıkılacakmış gibi duran büyük duvarlar, küçük, ahşap köprüler, nihayetsiz tarlalar, alçak çitler hep bu duman içinde erir...
10. # Yalnız evimizle mektebi (Okulu) gözümün önüne getirebilirim.

Türk Dil Kurumu Yayınları, 1985

1. And
2. Ben Gönen'de doğdum...
3. Yirmi yıldan beri görmediğim bu kasaba hayalimde artık seraptı.
4. Bir çok yerleri unutulmuş eski, uzak bir rüya gibi oldu.
5. O zaman genç bir yüzbaşı olan babamla her vakit önünden geçtiğimiz Çarşı Camii'ni, karşısındaki küçük, harap şadırvanı, içinde binlerce kereste tomruğu yüzünden nehirciği, bazı yıkanmağa gittiğimiz sıcak sulu hamamın derin havuzunu şimdi hatırlamağa çalışırım.
6. Fakat beyaz bir nisan dumanı önüme yığılır.
7. Renkleri siler, şekilleri kaybeder...
8. Pek uzun gurbetlerden sonra vatanına dönen bir adam doğduğu yerin ufkunu koyu bir sis altında bulup da sevdiği şeyleri uzaktan bir an evvel göremediği için nasıl mahzun olursa, ben de tıpkı böyle meraka, sabırsızlığa benzer bir elem duyarım.
9. O, her akşam sürülerle mandaların, ineklerin geçtiği tozlu, taşsız yollar, yosunlu, siyah kiremitli çatılar, yıkılacakmış gibi duran büyük duvarlar, küçük, ahşap köprüler, nihayetsiz tarlalar, alçak çitler hep bu duman içinde erir...
10. # Yalnız evimizle mektebi gözümün önüne getirebilirim.

Uzun Yayınları, 1988

1. And
2. Ben Gönen'de doğdum.
3. Yirmi yıldan beri görmediğim bu kasaba hayalimde artık seraplaştı.
4. Bir çok yerleri unutulmuş eski, uzak bir rü'yâ gibi oldu.
5. O zaman genç bir yüzbaşı olan babamla her vakit önünden geçtiğimiz Çarşı Camii'ni, karşısındaki küçük, harap şadırvanı, içinde binlerce kereste tomruğu yüzen nehirciği, bazı yıkanmağa gittiğimiz sıcak sulu hamamın derin havuzunu şimdi hatırlamağa çalışırım.
6. Fakat beyaz bir nisyân (*) dumanı önüme yığılır.
7. Renkleri siler, şekilleri kaybeder...
8. Pek uzun gurbetlerden sonra vatanına dönen bir adam doğduğu yerin ufkunu koyu bir sis altında bulup da sevdiği şeyleri uzaktan bir an evvel göremediği için nasıl mahzun olursa, bende tıpkı böyle meraka, sabırsızlığa benzer bir elem duyarım.
9. O, her akşam sürülerle, mandaların, ineklerin geçtiği tozlu, taşsız yollar, yosunlu, siyah kiremitli çatılar, yıkılacakmış gibi duran büyük duvarlar, küçük ahşap köprüler, nihayetsiz tarlalar, alçak çitler hep bu duman içinde erir...
10. # Yalnız evimizle mektebi gözümün önüne getirebilirim.

Bilgiler Yayınları, 1990a

1. And
2. Ben Gönen'de doğdum.
3. Yirmi yıldan beri görmediğim bu kasaba hayalimde artık seraplaştı.
4. Bir çok yerleri unutulmuş eski, uzak bir rü'yâ gibi oldu.
5. O zaman genç bir yüzbaşı olan babamla her vakit önünden geçtiğimiz Çarşı Camii'nin karşısındaki küçük, harap şadırvanı, içinde binlerce kereste tomruğu yüzen nehirciği, bazı yıkanmağa gittiğimiz sıcak sulu hamamın derin havuzunu şimdi hatırlamağa çalışırım.
6. Fakat beyaz bir sis dumanı önüme yığılır.
7. Renkleri siler, şekilleri kaybeder...
8. Pek uzun gurbetlerden sonra vatanına dönen bir adam, doğduğu yerin ufkunu koyu bir sis altında bulup da sevdiği şeyleri uzaktan bir an evvel göremediği için nasıl mahzun olursa, bende tıpkı böyle meraka, sabırsızlığa benzer bir elem duyarım.
9. O, her akşam sürülerle, mandaların, ineklerin geçtiği tozlu, taşsız yollar, yosunlu, siyah kiremitli çatılar, yıkılacakmış gibi duran büyük duvarlar, küçük ahşap köprüler, nihayetsiz tarlalar, alçak çitler hep bu duman içinde erir...
10. # Yalnız evimizle mektebi gözümün önüne getirebilirim.

Erdem Yayınları, 1990b

1. And
2. Ben Gönen'de doğdum.
3. Yirmi yıldan beri görmediğim bu kasaba hayalimde artık seraplaştı.
4. Birçok yerleri unutulmuş eski, uzak bir rüya gibi oldu.
5. O zaman genç bir yüzbaşı olan babamla her vakit önünden geçtiğimiz Çarşı Camii'ni, karşısındaki küçük, harap şadırvanı, içinde binlerce kereste tomruğu yüzen nehirciği, bazı yıkanmaya gittiğimiz sıcak sulu hamamın derin havuzunu şimdi hatırlamaya çalışırım.
6. Fakat beyaz bir unutulmuş dumanı önüme yığılır.
7. Renkleri siler, şekilleri kaybeder...
8. Pek uzun gurbetlerden sonra vatanına dönen bir adam doğduğu yerin ufkunu koyu bir sis altında bulup da sevdiği şeyleri uzaktan bir an evvel göremediği için nasıl üzüntülü olursa, ben de tıpkı böyle meraka, sabırsızlığa benzer bir elem duyarım.
9. O, her akşam sürülerle mandaların, ineklerin geçtiği tozlu, taşsız yollar, yosunlu, siyah kiremitli çatılar, yıkılacakmış gibi duran büyük duvarlar, küçük, ahşap köprüler, nihayetsiz tarlalar, alçak çitler hep bu duman içinde erir...
10. # Yalnız evimizle mektebi gözümün önüne getirebilirim.

Oda Yayınları, 1991a

1. Ant
2. Ben Gönen'de doğdum.
3. Yirmi yıldan beri görmediğim bu kasaba, belleğimde artık seraplaştı.
4. Birçok yerleri unutulmuş eski, uzak bir düşünce gibi oldu.
5. O zaman genç bir yüzbaşı olan babamla her zaman önünden geçtiğimiz Çarşı Camii'ni, karşısındaki küçük, harap şadırvanı, içinde binlerce kereste tomruğu yüzen nehirciği, arasıra yıkanmaya gittiğimiz sıcak sulu hamamın derin havuzunu şimdi hatırlamaya çalışırım.
6. Ama beyaz bir unutma dumanı önüme yığılır.
7. renkleri siler, biçimleri yok eder...
8. Pek uzun bir ayrılıktan sonra yurduna dönen bir adam, doğduğu yerin ufkunu koyu bir sis altında bulup da, sevdiği şeyleri uzaktan bir an önce göremediği için nasıl hüznü duyarsa, ben de tıpkı böyle meraka, sabırsızlığa benzer bir acı duyarım.
9. O, her akşam sürülerle mandaların, ineklerin geçtiği tozlu taşsız yollar, yosunlu siyah kiremitli çatılar, yıkılacakmış gibi duran büyük duvarlar, küçük ahşap köprüler, sonsuz tarlalar, alçak çitler hep bu duman içinde erir...
10. —

Cemre Yayıncılık, 1991b

1. And
2. Ben Gönen'de doğdum.
3. Yirmi yıldan beri görmediğim bu kasaba hayalimde artık seraplaştı.
4. Bir çok yerleri unutulmuş eski, uzak bir rüya gibi oldu.
5. O zaman genç bir yüzbaşı olan babamla her zaman önünden geçtiğimiz Çarşı Camii'nin karşısındaki küçük harap şadırvanı, içinde binlerce kereste tomruğu yüzen nehirciği, bazı yıkanmaya gittiğimiz sıcak sulu hamamın derin havuzunu şimdi hatırlamaya çalışırım.
6. Fakat beyaz bir unutmaz dumanı önüme yığılır.
7. Renkleri siler, şekilleri kaybeder...
8. Pek uzun gurbetlerden sonra vatanına dönen bir adam doğduğu yerin ufkunu koyu bir sis altında bulup da sevdiği şeyleri uzaktan bir an evvel göremediği için nasıl üzgün olursa, ben de tıpkı böyle merakla, sabırsızlığa benzer bir elem duyarım.
9. O, her akşam sürülerle, mandaların, ineklerin geçtiği tozlu, taşsız yollar, yosunlu, siyah kiremitli çatılar, yıkılacakmış gibi duran büyük duvarlar, küçük ahşap köprüler, sonsuz tarlalar, alçak çitler hep bu duman içinde erir...
10. § Yalnız evimizle mektebi gözümün önüne getirebilirim.

Bilim ve Kültür Yayınları, 1993

1. And
2. Ben Gönen'de doğdum.
3. Yirmi yıldan beri görmediğim bu kasaba, hayalimde artık seraplaştı.
4. Birçok yerleri unutulmuş eski, uzak bir rüya gibi oldu.
5. O zaman genç bir yüzbaşı olan babamla her vakit önünden geçtiğimiz Çarşı Camii'ni, karşısındaki küçük harap şadırvanı, içinde binlerce kereste tomruğu yüzen nehirciği, bazı yıkanmağa gittiğimiz sıcak sulu hamamın derin havuzunu şimdi hatırlamağa çalışırım.
6. Sanki bir nisan dumanı önüme yığılır.
7. Renkleri siler, şekilleri kaybeder...
8. Pek uzun gurbetlerden sonra vatanına dönen bir adam doğduğu yerin ufkunu koyu bir sis altında bulup da sevdiği şeyleri uzaktan, bir an evvel göremediği için nasıl mahzun olursa, ben de tıpkı böyle merakla, sabırsızlığa benzer bir elem duyarım.
9. O her, akşam sürülerle mandaların, ineklerin geçtiği tozlu, taşsız yollar, yosunlu, siyah kiremitli çatılar, yıkılacakmış gibi duran büyük duvarlar, küçük ahşap köprüler, nihayetsiz tarlalar, alçak çitler bu duman içinde erir...
10. # Yalnız evimizle, mektebi gözümün önüne getirebilirim.

Cemre Yayıncılık, 1994

1. And
2. Ben Gönen'de doğdum.
3. Yirmi yıldan beri görmediğim bu kasaba hayalimde artık seraplaştı.
4. Bir çok yerleri unutulmuş eski, uzak bir rüya gibi oldu.
5. O zaman genç bir yüzbaşı olan babamla her zaman önünden geçtiğimiz Çarşı Camii'nin karşısındaki küçük harap şadırvanı, içinde binlerce kereste tomruğu yüzen nehirciği, bazı yıkanmaya gittiğimiz sıcak sulu hamamın derin havuzunu şimdi hatırlamaya çalışırım.
6. Fakat beyaz bir unutmaya dumanı önüme yığılır.
7. Renkleri siler, şekilleri kaybeder...
8. Pek uzun gurbetlerden sonra vatanına dönen bir adam doğduğu yerin ufkunu koyu bir sis altında bulup da sevdiği şeyleri uzaktan bir an evvel göremediği için nasıl üzgün olursa, ben de tıpkı böyle merakla, sabırsızlığa benzer bir elem duyarım.
9. O her akşam sürülerle, mandaların, ineklerin geçtiği tozlu, taşsız yollar, yosunlu, siyah kiremitli çatılar, yıkılacakmış gibi duran büyük duvarlar, küçük ahşap köprüler, sonsuz tarlalar, alçak çitler hep bu duman içinde erir...
10. § Yalnız evimizle mektebi gözümün önüne getirebilirim.

Nurdan Yayınları, 1995

1. And
2. Ben Gönen'de doğdum.
3. Yirmi yıldan beri görmediğim bu kasaba hayalimde artık seraplaştı.
4. Birçok yerleri unutulmuş eski, uzak bir rüya gibi oldu.
5. O zaman genç bir yüzbaşı olan babamla her vakit önünden geçtiğimiz Çarşı Camii'ni, karşısındaki küçük harap şadırvanı, içinde binlerce kereste tomruğu yüzen nehirciği, bazı yıkanmağa gittiğimiz sıcak sulu hamamın derin havuzunu şimdi hatırlamağa çalışırım.
6. Fakat beyaz bir unutmaya dumanı önüme yığılır.
7. Renkleri siler, şekilleri kaybeder...
8. Pek uzun gurbetlerden sonra vatanına dönen bir adam doğduğu yerin ufkunu koyu bir sis altında bulup da sevdiği şeyleri uzaktan bir an göremediği için nasıl mahzun olursa, ben de tıpkı böyle merakla, sabırsızlığa benzer bir elem duyarım.
9. O her akşam sürülerle mandaların, ineklerin geçtiği tozlu, taşsız yollar, yosunlu, siyah kiremitli çatılar, yıkılacakmış gibi duran büyük duvarlar, küçük ahşap köprüler, sonsuz tarlalar, alçak çitler hep bu duman içinde erir...
10. # Yalnız evimizle mektebi gözümün önüne getirebilirim.

Yuva Yayınları, 1996

1. Ant
2. Ben Gönen'de doğdum.
3. Yirmi yıldan beri görmediğim bu kasaba, kafamda artık silikleşti.
4. Birçok yerleri unutulmuş eski, uzak bir düşünce gibi oldu.
5. O zaman genç bir yüzbaşı olan babamla her vakit önünden geçtiğimiz Çarşı Camisini, karşısındaki küçük, yıkık şadırvanı, içinde binlerce kereste tomruğu yüzen nehirciği, bazı yıkanmaya gittiğimiz sıcak sulu hamamın derin havuzunu şimdi hatırlamaya çalışırım.
6. Fakat beyaz bir unu dumanı önüme yığılır, renkleri siler, biçimleri kaybeder.
7. Fakat beyaz bir unu dumanı önüme yığılır, renkleri siler, biçimleri kaybeder.
8. Pek uzun gurbetlerden sonra yurduna dönen bir adam, doğduğu yerin ufkunu koyu bir sis altında bulup da sevdiği şeyleri uzaktan bir an önce göremediği için, nasıl hüznlenirse, ben de tıpkı böyle, merak, sabırsızlığa benzer bir acı duyarım.
9. O, her akşam sürülerle mandaların, ineklerin geçtiği tozlu, taşsız yollar, yosunlu, siyah kiremitli çatılar, yıkılacakmış gibi duran büyük duvarlar, küçük tahta köprüler, sonu gelmez tarlalar, alçak çitler hep bu duman içinde erir.
10. # Yalnız evimizle okulu gözümün önüne getirebilirim.

Boğaziçi Yayınları, 1997a

1. And
2. Ben Gönen'de doğdum.
3. Yirmi yıldan beri görmediğim bu kasaba hayalimde artık seraplaştı.
4. Birçok yerleri unutulmuş eski, uzak bir rüya gibi oldu.
5. O zaman genç bir yüzbaşı olan babamla her vakit önünden geçtiğimiz Çarşı Camii'ni, karşısındaki küçük, harap şadırvanı, içinde binlerce kereste tomruğu yüzen nehirciği, bazı yıkanmaya gittiğimiz sıcak sulu hamamın derin havuzunu şimdi hatırlamaya çalışırım.
6. Fakat beyaz bir nisyen dumanı önüme yığılır.
7. Renkleri siler, şekilleri kaybeder...
8. Pek uzun gurbetlerden sonra vatanına dönen bir adam doğduğu yerin ufkunu koyu bir sis altında bulup da sevdiği şeyleri uzaktan bir an evvel göremediği için nasıl mahzun olursa, ben de tıpkı böyle merak, sabırsızlığa benzer bir elem duyarım.
9. O her akşam sürülerle mandaların, ineklerin geçtiği tozlu, taşsız yollar, yosunlu, siyah kiremitli çatılar, yıkılacakmış gibi duran büyük duvarlar, küçük, ahşap köprüler, nihayetsiz tarlalar, alçak çitler hep bu duman içinde erir.
10. # Yalnız evimizle mektebi gözümün önüne getirebilirim.

Özgün Yayınları, 1997b

1. Ant
2. Ben Gönen'de doğdum.
3. Yirmi yıldır görmediğim bu kasaba, hayalimde artık bir serap gibiydi.
4. Birçok yeri unutilan, eski, uzak bir rüya gibi oldu.
5. O zaman genç bir yüzbaşı olan babamla her zaman önünden geçtiğimiz Çarşı Camii'ni, karşısındaki küçük, harap şadırvanı, içinde binlerce kereste tomruğu yüzen nehirciği, bazen yıkanmaya gittiğimiz sıcak sulu hamamın derin havuzunu şimdi hatırlamaya çalışıyorum.
6. Ama beyaz bir unutulmuşluk dumanı önüme yığılır.
7. Renkleri siler, şekilleri kaybeder...
8. Pek uzun gurbetlerden sonra vatanına dönen bir adam, doğduğu yerin ufkunu koyu bir sis altında bulup da, sevdiği şeyleri uzaktan bir an önce göremediği için nasıl hüznlenirse, ben de tıpkı böyle meraka, sabırsızlığa benzer bir acı duyarım.
9. O, her akşam sürülerle mandaların, ineklerin geçtiği tozlu, taşsız yollar, yosunlu, siyah kiremitli çatılar, yıkılacakmış gibi duran büyük duvarlar, küçük, ahşap köprüler, uçsuz bucaksız tarlalar, alçak çitler hep bu duman içinde erir...
10. # Yalnız evimizle okulu gözümün önüne getirebilirim

Erdem Yayınları, 1998a

1. And
2. Ben Gönen'de doğdum.
3. Yirmi yıldan beri görmediğim bu kasaba hayalimde artık seraplaştı.
4. Birçok yerleri unutilan eski, uzak bir rüya gibi oldu.
5. O zaman genç bir yüzbaşı olan babamla her vakit önünden geçtiğimiz Çarşı Camii'ni, karşısındaki küçük, harap şadırvanı, içinde binlerce kereste tomruğu yüzen nehirciği, bizim yıkanmaya gittiğimiz sıcak sulu hamamın derin havuzunu şimdi hatırlamaya çalışırım.
6. Fakat beyaz bir unutulmuşluk dumanı önüme yığılır.
7. Renkleri siler, şekilleri kaybeder...
8. Pek uzun gurbetlerden sonra vatanına dönen bir adam doğduğu yerin ufkunu koyu bir sis altında bulup da sevdiği şeyleri uzaktan bir an evvel göremediği için nasıl üzüntülü olursa, ben de tıpkı böyle bir meraka, sabırsızlığa benzer bir elem duyarım.
9. O, her akşam sürülerle mandaların, ineklerin geçtiği tozlu, taşsız yollar, yosunlu, siyah kiremitli çatılar, yıkılacakmış gibi duran büyük duvarlar, küçük, ahşap köprüler, nihayetsiz tarlalar, alçak çitler hep bu duman içinde erir...
10. # Yalnız evimizle okulu gözümün önüne getirebilirim.

İnkılâp Kitabevi, 1998b

1. Ant
2. Ben Gönen'de doğdum.
3. Yirmi yıldan beri görmediğim bu kasaba belleğimde artık seraplaştı.
4. Birçok yerleri unutulmuş, eski, uzak bir düşünce gibi oldu.
5. —
6. —
7. —
8. —
9. —
10. § Yalnız evimizle okulu gözümün önüne getirebilirim.

Ünsal Yayınları, 1998c

1. And
2. Ben Gönen'de doğdum.
3. Yirmi yıldan beri görmediğim bu kasaba hayalimde artık seraplaştı.
4. Birçok yerleri unutulmuş eski, uzak bir rüya gibi oldu.
5. O zaman genç bir yüzbaşı olan babamla her vakit önünden geçtiğimiz Çarşı Camii'ni, karşısındaki küçük, harap şadırvanı içinde binlerce kereste tomruğu yüzen nehirciği, bazı yıkanmağa gittiğimiz sıcak sulu hamamın derin havuzcuğunu şimdi hatırlamağa çalışırım.
6. Fakat beyaz bir unutkanlık dumanı önüme yığılır.
7. Renkleri siler, şekilleri kaybeder...
8. Pek uzun gurbetlerden sonra vatanına dönen bir adam, doğduğu yerin ufkunu koyu bir sis altında bulup da sevdiği şeyleri uzaktan bir an önce göremediği için nasıl mahzun olursa, ben de tıpkı böyle meraka, sabırsızlığa benzer bir elem duyarım.
9. O her akşam sürülerle mandaların, ineklerin geçtiği tozlu, taşsız yollar, yosunlu, siyah kiremitli çatılar, yıkılacakmış gibi duran büyük duvarlar, küçük, ahşap köprüler, sonsuz tarlalar, alçak çitler hep bu duman içinde erir...
10. # Yalnız evimizle mektebi gözümün önüne getirebilirim.

Bilgi Yayınları, 1999

1. And
2. Ben Gönen'de doğdum.
3. Yirmi yıldan beri görmediğim bu kasaba hayalimde artık seraplaştı.
4. Birçok yerleri unutulmuş eski, uzak bir rüya gibi oldu.
5. O zaman genç bir yüzbaşı olan babamla her vakit önünden geçtiğimiz Çarşı Camii'ni, karşısındaki küçük, harap şadırvanı, içinde binlerce kereste tomruğu yüzen nehirciği, bazı yıkanmaya gittiğimiz sıcak sulu hamamın derin havuzunu şimdi hatırlamaya çalışırım.
6. Fakat beyaz bir nisan dumanı önüme yığılır.
7. Renkleri siler, şekilleri kaybeder...
8. Pek uzun gurbetlerden sonra vatanına dönen bir adam doğduğu yerin ufkunu koyu bir sis altında bulup da sevdiği şeyleri uzaktan bir an evvel göremediği için nasıl mahzun olursa, ben de tıpkı böyle meraka, sabırsızlığa benzer bir elem duyarım.
9. O her akşam sürülerle mandaların, ineklerin geçtiği tozlu, taşsız yollar, yosunlu, siyah kiremitli çatılar, yıkılacakmış gibi duran büyük duvarlar, küçük, ahşap köprüler, nihayetsiz tarlalar, alçak çitler hep bu duman içinde erir...
10. # Yalnız evimizle mektebi gözümün önüne getirebilirim.

Kocaoluk Basım ve Yayinevi, 2000

1. And
2. Ben Gönen'de doğdum.
3. Yirmi yıldan beri görmediğim bu kasaba hayalimde artık seraplaştı.
4. Birçok yerleri unutulmuş eski, uzak bir rüya gibi oldu.
5. O zaman genç bir yüzbaşı olan babamla her vakit önünden geçtiğimiz Çarşı Camii'ni, karşısındaki küçük, harap şadırvanı, içinde binlerce kereste tomruğu yüzen nehirciği, bazı yıkanmağa gittiğimiz sıcak sulu hamamın derin havuzunu şimdi hatırlamağa çalışırım.
6. Fakat beyaz bir nisan dumanı önüme yığılır.
7. Renkleri siler, şekilleri kaybeder...
8. Pek uzun gurbetlerden sonra vatanına dönen bir adam doğduğu yerin ufkunu koyu bir sis altında bulup da sevdiği şeyleri uzaktan bir an evvel göremediği için nasıl mahzun olursa, ben de tıpkı böyle meraka, sabırsızlığa benzer bir elem duyarım.
9. O, her akşam sürülerle mandaların, ineklerin geçtiği tozlu, taşsız yollar, yosunlu, siyah kiremitli çatılar, yıkılacakmış gibi duran büyük duvarlar, küçük, ahşap köprüler, nihayetsiz tarlalar, alçak çitler hep bu duman içinde erir...
10. # Yalnız evimizle mektebi gözümün önüne getirebilirim.

Altın Kitaplar Yayın Evi, 2005a

1. Ant
2. Ben Gönen'de doğdum.
3. Yirmi yıldır görmediğim bu kasaba, düşümde artık bir serap gibiydi.
4. Birçok yeri unutilan, eski, uzak bir düş gibi oldu.
5. O zaman genç bir yüzbaşı olan babamla her zaman önünden geçtiğimiz Çarşı Camisi'ni, karşısındaki küçük, harap şadırvanı, içinde binlerce kereste tomruğu yüzen nehirciği, bazen yıkanmaya gittiğimiz sıcak sulu hamamın derin havuzunu şimdi hatırlamaya çalışıyorum.
6. Ama beyaz bir unutuş dumanı önüme yığılır.
7. Renkleri siler, şekilleri kaybeder...
8. Pek uzun gurbetlerden sonra yurduna dönen bir adam, doğduğu yerin ufku koyu bir sis altında bulup da sevdiği şeyleri uzaktan bir an önce göremediği için nasıl hüznlenirse, ben de tıpkı böyle meraka, sabırsızlığa benzer bir acı duyarım.
9. O, her akşam sürülerle mandaların, ineklerin geçtiği tozlu, taşsız yollar, yosunlu, siyah kiremitli çatılar, yıkılacakmış gibi duran büyük duvarlar, küçük, ahşap köprüler, uçsuz bucaksız tarlalar, alçak çitler hep bu duman içinde erir...
10. # Yalnız evimizle okulu gözümün önüne getirebilirim.

İlyaz İzmir Yayınevi, 2005b

1. And
2. Ben, Gönen'de doğdum.
3. Yirmi yıldan beri görmediğim bu kasaba, hayalimde artık seraplaştı.
4. Birçok yeri unutilan, eski, uzak bir rüya gibi oldu.
5. O zaman genç bir yüzbaşı olan babamla her zaman önünden geçtiğimiz Çarşı Camii'ni, karşısındaki küçük, harap şadırvanı, içinde binlerce kereste tomruğu yüzen nehirciği, bazı yıkanmaya gittiğimiz sıcak sulu hamamın derin havuzunu şimdi hatırlamaya çalışırım.
6. Fakat beyaz bir unutma dumanı önüme yığılır.
7. Renkleri siler, şekilleri kaybeder...
8. Pek uzun gurbetlerden sonra, vatanına dönen bir adam, doğduğu yerin ufku koyu bir sis altında bulup da, sevdiği şeyleri uzaktan bir an önce göremediği için nasıl hüznlenirse, ben de tıpkı böyle meraka, sabırsızlığa benzer bir elem duyarım.
9. O, her akşam sürülerle mandaların, ineklerin geçtiği, tozlu, taşsız yollar, yosunlu, siyah kiremitli çatılar, yıkılacakmış gibi duran büyük duvarlar, küçük, ahşap köprüler, sonsuz tarlalar, alçak çitler hep bu duman içinde erir...
10. # Yalnız evimizle okulu gözümün önüne getirebilirim.

Üç Harf Yayınları, 2005c

1. And
2. Ben Gönen'de doğdum.
3. Yirmi yıldan beri görmediğim bu kasaba hayalimde artık seraplaştı.
4. Birçok yerleri unutulmuş eski, uzak bir rüya gibi oldu.
5. O zaman genç bir yüzbaşı olan babamla her vakit önünden geçtiğimiz Çarşı Camii'ni, karşısındaki küçük, harap şadırvanı, içinde binlerce kereste tomruğu yüzen nehirciği, bazan yıkanmaya gittiğimiz sıcak sulu hamamın derin havuzunu şimdi hatırlamaya çalışırım.
6. Fakat beyaz bir nisan dumanı önüme yığılır.
7. Renkleri siler, şekilleri kaybeder...
8. Pek uzun gurbetlerden sonra vatanına dönen bir adam doğduğu yerin ufkunu koyu bir sis altında bulup da sevdiği şeyleri uzaktan bir an evvel göremediği için nasıl mahzun olursa, ben de tıpkı böyle meraka, sabırsızlığa benzer bir elem duyarım.
9. O her akşam sürülerle mandaların, ineklerin geçtiği tozlu, taşsız yollar, yosunlu, siyah kiremitli çatılar, yıkılacakmış gibi duran büyük duvarlar, küçük, ahşap köprüler, nihayetsiz tarlalar, alçak çitler hep bu duman içinde erir...
10. # Yalnız evimizle mektebi gözümün önüne getirebilirim.

Sakarya Valiliği Kültür Yayınları, 2006

1. And
2. Ben Gönen'de doğdum.
3. Yirmi yıldır görmediğim bu kasaba, düşümde artık bir serap gibiydi.
4. Birçok yerleri unutulmuş eski, uzak bir rüya gibi oldu.
5. O zaman genç bir yüzbaşı olan babamla her zaman önünden geçtiğimiz Çarşı Camii'ni, karşısındaki küçük, harap şadırvanı, içinde binlerce kereste tomruğu yüzen nehirciği, bazen yıkanmaya gittiğimiz sıcak sulu hamamın derin havuzunu şimdi hatırlamaya çalışıyorum.
6. Ama beyaz bir unu dumanı önüme yığılır, renkleri siler, şekilleri kaybeder...
7. Ama beyaz bir unu dumanı önüme yığılır, renkleri siler, şekilleri kaybeder...
8. # Pek uzun gurbetlerden sonra vatanına dönen bir adam, doğduğu yerin ufkunu koyu bir sis altında bulup da, sevdiği şeyleri uzaktan bir an önce göremediği için nasıl hüzünlenirse, ben de tıpkı böyle meraka, sabırsızlığa benzer bir acı duyarım.
9. O her akşam sürülerle mandaların, ineklerin geçtiği tozlu, taşsız yollar, yosunlu, siyah kiremitli çatılar, yıkılacakmış gibi duran büyük duvarlar, küçük, ahşap köprüler, uçsuz bucaksız tarlalar, alçak çitler hep bu duman içinde erir...
10. # Yalnız evimizle okulu gözümün önüne getirebilirim.

Nilüfer Yayıncılık, 2007

1. Ant
2. Ben Gönen'de doğdum.
3. Yirmi yıldan beri görmediğim bu kasaba hayalimde artık seraplaştı.
4. Birçok yerleri unutulmuş eski, uzak bir rüya gibi oldu.
5. O zaman genç bir yüzbaşı olan babamla her zaman önünden geçtiğimiz Çarşı caminin, karşısındaki küçük, harap havuzu, içinde binlerce kereste tomruğu yüzen nehirciği, bazı yıkanmaya gittiğimiz sıcak sulu hamamın derin havuzunu şimdi hatırlamaya çalışırım.
6. Fakat beyaz bir duman önüme yığılır.
7. Renkleri siler, şekilleri kaybeder...
8. Pek uzun gurbetlerden sonra vatanına dönen bir adam, doğduğu yerin ufku koyu bir sis altında bulup da sevdiği şeyleri bir an önce göremediği için nasıl özgün olursa, ben de tıpkı böyle meraka, sabırsızlığa benzer bir hüznü duyarım.
9. O, her akşam sürülerle mandaların, ineklerin geçtiği tozlu, taşsız yollar, yosunlu, siyah kiremitli çatılar, yıkılacakmış gibi duran büyük duvarlar, küçük, ahşap köprüler, uçsuz bucaksız tarlalar, alçak çitler hep bu duman içinde erir...
10. # Yalnız, evimizle okulu gözümün önüne getirebilirim.

Fide Yayınları, 2008

1. And
2. Ben Gönen'de doğdum.
3. Yirmi yıldır görmediğim bu kasaba, düşümde artık bir serap gibiydi.
4. Birçok yeri unutulmuş eski, uzak bir rüya gibi oldu.
5. O zaman genç bir yüzbaşı olan babamla her zaman önünden geçtiğimiz Çarşı Camii'ni, karşısındaki küçük, harap şadırvanı, içinde binlerce kereste tomruğu yüzen nehirciği, bazen yıkanmaya gittiğimiz sıcak sulu hamamın derin havuzunu şimdi hatırlamaya çalışıyorum.
6. Ama beyaz bir unu dumanı önüme yığılır, renkleri siler, şekilleri kaybeder...
7. Ama beyaz bir unu dumanı önüme yığılır, renkleri siler, şekilleri kaybeder...
8. # Pek uzun gurbetlerden sonra vatanına dönen bir adam, doğduğu yerin ufku koyu bir sis altında bulup da, sevdiği şeyleri uzaktan bir an önce göremediği için nasıl hüznlenirse, ben de tıpkı böyle meraka, sabırsızlığa benzer bir acı duyarım.
9. O her akşam sürülerle mandaların, ineklerin geçtiği tozlu, taşsız yollar, yosunlu, siyah kiremitli çatılar, yıkılacakmış gibi duran büyük duvarlar, küçük, ahşap köprüler, uçsuz bucaksız tarlalar, alçak çitler hep bu duman içinde erir...
10. # Yalnız evimizle okulu gözümün önüne getirebilirim.

Damla Yayınları, 2009

1. And
2. Ben Gönen'de doğdum.
3. Yirmi yıldan beri görmediğim bu kasaba hayalimde artık seraplaştı.
4. Birçok yeri unutulmuş eski, uzak bir rüya gibi oldu.
5. O zaman genç bir yüzbaşı olan babamla her vakit önünden geçtiğimiz Çarşı Camii'ni, karşısındaki küçük, harap şadırvanı, içinde binlerce kereste tomruğu yüzen nehirciği, bazı yıkanmaya gittiğimiz sıcak sulu hamamın derin havuzunu şimdi hatırlamaya çalışırım.
6. Fakat beyaz bir unutkanlık dumanı önüme yığılır.
7. Renkleri siler, şekilleri kaybeder...
8. Pek uzun gurbetlerden sonra vatanına dönen bir adama doğduğu yerin ufkunu koyu bir sis altında bulup da sevdiği şeyleri uzaktan bir an evvel göremediği için nasıl mahzun olursa, ben de tıpkı böyle meraka, sabırsızlığa benzer bir üzüntü duyarım.
9. O her akşam sürülerle mandaların, ineklerin geçtiği tozlu, taşsız yollar, yosunlu, siyah kiremitli çatılar, yıkılacakmış gibi duran büyük duvarlar, küçük, ahşap köprüler, uçsuz bucaksız tarlalar, alçak çitler hep bu duman içinde erir...
10. # Yalnız evimizle mektebi gözümün önüne getirebilirim.

Yapı Kredi Yayınları, 2010

1. Ant
2. Ben Gönen'de doğdum.
3. Yirmi yıldan beri görmediğim bu kasaba hayalimde artık seraplaştı.
4. Birçok yerleri unutulmuş eski, uzak bir rüya gibi oldu.
5. O zaman genç bir yüzbaşı olan babamla her vakit önünden geçtiğimiz Çarşı Camii'ni, karşısındaki küçük ve harap şadırvanı, içinde binlerce kereste tomruğu yüzen nehirciği, bazı yıkanmaya gittiğimiz sıcak sulu hamamın derin havuzunu şimdi hatırlamaya çalışırım.
6. Fakat beyaz bir nisyen dumanı önüme yığılır.
7. Renkleri siler, şekilleri kaybeder...
8. Pek uzun gurbetlerden sonra vatanına dönen bir adam doğduğu yerin ufkunu koyu bir sis altında bulup da sevdiği şeyleri uzaktan bir an evvel göremediği için nasıl mahzun olursa, ben de tıpkı böyle meraka, sabırsızlığa benzer bir elem duyarım.
9. O her akşam sürülerle mandaların ve ineklerin geçtiği tozlu ve taşsız yollar, yosunlu ve siyah kiremitli çatılar, yıkılacakmış gibi duran büyük duvarlar, küçük ve ahşap köprüler, nihayetsiz tarlalar, alçak çitler hep bu duman içinde erir...
10. # Yalnız evimizle mektebi gözümün önüne getirebilirim.

Timaş Yayınları, 2011a

1. And
2. Ben Gönen'de doğdum.
3. Yirmi yıldır görmediğim bu kasaba artık hayalimde kaldı.
4. Birçok yerleri unutulmuş eski, uzak bir rüya oldu.
5. O zamanlarda genç bir yüzbaşı olan babamla her zaman önünden geçtiğimiz Çarşı Camii'ni, karşısındaki küçük, eski şadırvanı, içinde binlerce kereste kütüğü yüzen küçük nehirciği ve yıkanmaya gittiğimiz sıcak hamamın derin havuzunu hatırlamaya çalışırım.
6. Fakat beyaz bir unutulmuşluk dumanı önüme yığılır.
7. Renkleri siler, şekilleri kaybeder...
8. Çok uzun gurbetlerden sonra vatanına dönen bir adam, doğduğu yerin ufkunu koyu bir sis altında bulup da sevdiği şeyleri bir an önce göremediği için nasıl üzülürse, ben de geçmişini hatırlarken tıpkı buna benzer bir acı duyarım.
9. O, her akşam sürülerin geçtiği tozlu, taşsız yollar, yosunlu, siyah kiremitli çatılar, yıkılacakmış gibi duran büyük duvarlar, küçük ahşap köprüler, sonu olmayan tarlalar... Hepsini bu duman içinde erir...
10. # Yalnız evimizle okulu gözümün önüne getirebilirim.

Yapı Kredi Yayınları, 2011b

1. Ant
2. ...Ben Gönen'de doğdum.
3. Yirmi yıldan beri görmediğim bu kasaba hayalimde artık seraplaştı.
4. Birçok yerleri unutulmuş eski, uzak bir rüya gibi oldu.
5. O zaman genç bir yüzbaşı olan babamla her vakit önünden geçtiğimiz Çarşı Camii'ni, karşısındaki küçük ve harap şadırvanı, içinde binlerce kereste tomruğu yüzen nehirciği, bazı yıkanmağa gittiğimiz sıcak sulu hamamın derin havuzunu şimdi hatırlamaya çalışırım.
6. Fakat beyaz bir nisan dumanı önüme yığılır.
7. Renkleri siler, şekilleri kaybeder...
8. Pek uzun gurbetlerden sonra vatanına dönen bir adam doğduğu yerin ufkunu koyu bir sis altında bulup da sevdiği şeyleri uzaktan bir an evvel göremediği için nasıl mahzun olursa, ben de tıpkı böyle merakla, sabırsızlığa benzer bir elem duyarım.
9. O her akşam sürülerle mandaların ve ineklerin geçtiği tozlu ve taşsız yollar, yosunlu ve siyah kiremitli çatılar, yıkılacakmış gibi duran büyük duvarlar, küçük ve ahşap köprüler, nihayetsiz tarlalar, alçak çitler hep bu duman içinde erir...
10. # Yalnız evimizle mektebi gözümün önüne getirebilirim.

Kaynak Metnin Çevirilerinde Değiştirilen Sözcükler

1912	and	yıldan beri	hayalimde	seraplaştı	birçok	yerleri	ve	rüya
1974	and	yıldan beri	hayâlimde	serâplaştı	birçok	yerleri	,	rü'yâ
1975	and	yıldan beri	hayalimde	seraplaştı	birçok	yerleri	,	rüya
1976	ant	yıldanberi	hayalimde	seraplaştı	birçok	yerleri	,	rüya
1983	and	yıldan beri	hayalimde	seraplaştı	birçok	yerleri	,	rüya
1985	ant	yıldan beri	hayalimde	seraptı	bir çok	yerleri	,	rüya
1988	and	yıldan beri	hayalimde	seraplaştı	bir çok	yerleri	,	rü'yâ
1990a	and	yıldan beri	hayalimde	seraplaştı	bir çok	yerleri	,	rü'yâ
1990b	and	yıldan beri	hayalimde	seraplaştı	birçok	yerleri	,	rüya
1991a	ant	yıldan beri	belleğimde	seraplaştı	birçok	yerleri	,	düş
1991b	and	yıldan beri	hayalimde	seraplaştı	bir çok	yerleri	,	rüya
1993	and	yıldan beri	hayalimde	seraplaştı	birçok	yerleri	,	rüya
1994	and	yıldan beri	hayalimde	seraplaştı	bir çok	yerleri	,	rüya
1995	and	yıldan beri	hayalimde	seraplaştı	birçok	yerleri	,	rüya
1996	ant	yıldan beri	kafamda	silikleşti	birçok	yerleri	,	düş
1997a	and	yıldan beri	hayalimde	seraplaştı	birçok	yerleri	,	rüya
1997b	ant	yıldır	hayalimde	bir serap gibiydi	birçok	yeri	,	rüya
1998a	and	yıldan beri	hayalimde	seraplaştı	birçok	yerleri	,	rüya
1998b	ant	yıldan beri	belleğimde	<i>seraplaştı</i>	birçok	yerleri	—	düş
1998c	and	yıldan beri	hayalimde	seraplaştı	birçok	yerleri	,	rüya
1999	and	yıldan beri	hayalimde	seraplaştı	birçok	yerleri	,	rüya
2000	and	yıldan beri	hayalimde	seraplaştı	birçok	yerleri	,	rüya
2005a	ant	yıldır	düşümde	bir serap gibiydi	birçok	yeri	,	düş
2005b	and	yıldan beri	hayalimde	seraplaştı	birçok	yeri	,	rüya
2005c	and	yıldan beri	hayalimde	seraplaştı	birçok	yerleri	,	rüya
2006	and	yıldır	düşümde	bir serap gibiydi	birçok	yerleri	,	rüya
2007	ant	yıldan beri	hayalimde	seraplaştı	birçok	yerleri	,	rüya
2008	and	yıldır	düşümde	bir serap gibiydi	birçok	yeri	,	rüya
2009	and	yıldan beri	hayalimde	seraplaştı	birçok	yeri	,	rüya
2010	ant	yıldan beri	hayalimde	seraplaştı	birçok	yerleri	,	rüya
2011a	and	yıldır	hayalimde	—	birçok	yerleri	,	rüya
2011b	ant	yıldan beri	hayalimde	seraplaştı	birçok	yerleri	,	rüya

çizelge 1

Turkish Studies

International Periodical For the Languages, Literature and History of Turkish or Turkic
Volume 8/4 Spring 2013

1912	gibi	zaman	vakit	Camii'ni	ve	harap	şadırvanı	tomruğu	yüzen
1974	gibi	zaman	vakit	Camii'ni	,	harap	şadırvanı	tomruğu	yüzen
1975	gibi	zaman	vakit	Camii'ni	,	harap	şadırvanı	tomruğu	yüzen
1976	gibi	—	—	—	—	—	—	—	—
1983	gibi	zaman	vakit	Camii'ni	,	harap	şadırvanı	tomruğu	yüzen
1985	gibi	zaman	vakit	Camii'ni	,	harap	şadırvanı	tomruğu	yüzünden
1988	gibi	zaman	vakit	Camii'ni	,	harap	şadırvanı	tomruğu	yüzen
1990a	gibi	zaman	vakit	Camii'nin	—	harap	şadırvanı	tomruğu	yüzen
1990b	gibi	zaman	vakit	Camii'ni	,	harap	şadırvanı	tomruğu	yüzen
1991a	gibi	zaman	zaman	Camii'ni	,	harap	şadırvanı	tomruğu	yüzen
1991b	gibi	zaman	zaman	Camii'nin	—	harap	şadırvanı	tomruğu	yüzen
1993	gibi	zaman	vakit	Camii'ni	,	harap	şadırvanı	tomruğu	yüzen
1994	gibi	zaman	zaman	Camii'nin	—	harap	şadırvanı	tomruğu	yüzen
1995	gibi	zaman	vakit	Camii'ni	,	harap	şadırvanı	tomruğu	yüzen
1996	gibi	zaman	vakit	Camisini	,	yıkık	şadırvanı	tomruğu	yüzen
1997a	gibi	zaman	vakit	Camii'ni	,	harap	şadırvanı	tomruğu	yüzen
1997b	gibi	zaman	zaman	Camii'ni	,	harap	şadırvanı	tomruğu	yüzen
1998a	gibi	zaman	vakit	Camii'ni	,	harap	şadırvanı	tomruğu	yüzen
1998b	gibi	—	—	—	—	—	—	—	—
1998c	gibi	zaman	vakit	Camii'ni	,	harap	şadırvanı	tomruğu	yüzen
1999	gibi	zaman	vakit	Camii'ni	,	harap	şadırvanı	tomruğu	yüzen
2000	gibi	zaman	vakit	Camii'ni	,	harap	şadırvanı	tomruğu	yüzen
2005a	gibi	zaman	zaman	Camii'ni	,	harap	şadırvanı	tomruğu	yüzen
2005b	gibi	zaman	zaman	Camii'ni	,	harap	şadırvanı	tomruğu	yüzen
2005c	gibi	zaman	vakit	Camii'ni	,	harap	şadırvanı	tomruğu	yüzen
2006	gibi	zaman	zaman	Camii'ni	,	harap	şadırvanı	tomruğu	yüzen
2007	gibi	zaman	zaman	caminin	,	harap	havuzu	tomruğu	yüzen
2008	gibi	zaman	zaman	Camii'ni	,	harap	şadırvanı	tomruğu	yüzen
2009	gibi	zaman	vakit	Camii'ni	,	harap	şadırvanı	tomruğu	yüzen
2010	gibi	zaman	vakit	Camii'ni	ve	harap	şadırvanı	tomruğu	yüzen
2011a	—	zamanlarda	zaman	Camii'ni	,	eski	şadırvanı	kütüğü	yüzen
2011b	gibi	zaman	zaman	Camii'ni	ve	harap	şadırvanı	tomruğu	yüzen

çizelge 2

Turkish Studies

International Periodical For the Languages, Literature and History of Turkish or Turkic
Volume 8/4 Spring 2013

1912	bazı	yıkanmağa	sulu	Bana'nın	havuzunu	şimdi	hatırlamağa	çalışırım
1974	bazı	yıkanmağa	sulu	hamamın	havuzunu	şimdi	hatırlamağa	çalışırım
1975	bazı	yıkanmaya	sulu	hamamın	havuzunu	şimdi	hatırlamaya	çalışırım
1976	—	—	—	—	—	—	—	—
1983	bazı	yıkanmağa	sulu	hamamın	havuzunu	şimdi	hatırlamağa	çalışırım
1985	bazı	yıkanmağa	sulu	hamamın	havuzunu	şimdi	hatırlamağa	çalışırım
1988	bazı	yıkanmağa	sulu	hamamın	havuzunu	şimdi	hatırlamağa	çalışırım
1990a	bazı	yıkanmağa	sulu	hamamın	havuzunu	şimdi	hatırlamağa	çalışırım
1990b	bazı	yıkanmaya	sulu	hamamın	havuzunu	şimdi	hatırlamaya	çalışırım
1991a	arasıra	yıkanmaya	sulu	hamamın	havuzunu	şimdi	hatırlamaya	çalışırım
1991b	bazı	yıkanmaya	sulu	hamamın	havuzunu	şimdi	hatırlamaya	çalışırım
1993	bazı	yıkanmağa	sulu	hamamın	havuzunu	şimdi	hatırlamağa	çalışırım
1994	bazı	yıkanmaya	sulu	hamamın	havuzunu	şimdi	hatırlamaya	çalışırım
1995	bazı	yıkanmağa	sulu	hamamın	havuzunu	şimdi	hatırlamağa	çalışırım
1996	bazı	yıkanmaya	sulu	hamamın	havuzunu	şimdi	hatırlamaya	çalışırım
1997a	bazı	yıkanmaya	sulu	hamamın	havuzunu	şimdi	hatırlamaya	çalışırım
1997b	bazen	yıkanmaya	sulu	hamamın	havuzunu	şimdi	hatırlamaya	çalışıyorum
1998a	bizim	yıkanmaya	sulu	hamamın	havuzunu	şimdi	hatırlamaya	çalışırım
1998b	—	—	—	—	—	—	—	—
1998c	bazı	yıkanmağa	sulu	hamamın	havuzcuğunu	şimdi	hatırlamağa	—
1999	bazı	yıkanmaya	sulu	hamamın	havuzunu	şimdi	hatırlamaya	çalışırım
2000	bazı	yıkanmağa	sulu	hamamın	havuzunu	şimdi	hatırlamağa	çalışırım
2005a	bazen	yıkanmaya	sulu	hamamın	havuzunu	şimdi	hatırlamaya	çalışıyorum
2005b	bazı	yıkanmaya	sulu	hamamın	havuzunu	şimdi	hatırlamaya	çalışırım
2005c	bazan	yıkanmaya	sulu	hamamın	havuzunu	şimdi	hatırlamaya	çalışırım
2006	bazen	yıkanmaya	sulu	hamamın	havuzunu	şimdi	hatırlamaya	çalışıyorum
2007	bazı	yıkanmaya	sulu	hamamın	havuzunu	şimdi	hatırlamaya	çalışırım
2008	bazen	yıkanmaya	sulu	hamamın	havuzunu	şimdi	hatırlamaya	çalışıyorum
2009	bazı	yıkanmaya	sulu	hamamın	havuzunu	şimdi	hatırlamaya	çalışırım
2010	bazı	yıkanmaya	sulu	hamamın	havuzunu	şimdi	hatırlamaya	çalışırım
2011a	ve	yıkanmaya	—	hamamın	havuzunu	—	hatırlamaya	çalışırım
2011b	bazı	yıkanmağa	sulu	hamamın	havuzunu	şimdi	hatırlamaya	çalışırım

çizelge 3

Turkish Studies

International Periodical For the Languages, Literature and History of Turkish or Turkic
Volume 8/4 Spring 2013

1912	fakat	beyaz	nisyan	dumanı	Renkleri	şekilleri	gaib	pek
1974	fakat	beyaz	nisyân	dumanı	Renkleri	şekilleri	kayb	pek
1975	fakat	beyaz	nisyan	dumanı	Renkleri	şekilleri	kayb	pek
1976	—	—	—	—	—	—	—	—
1983	fakat	beyaz	nisyan (Unutma)	dumanı	Renkleri	şekilleri	kayb	pek
1985	fakat	beyaz	nisyan	dumanı	Renkleri	şekilleri	kayb	pek
1988	fakat	beyaz	nisyan (*)	dumanı	Renkleri	şekilleri	kayb	pek
1990a	fakat	beyaz	sis	dumanı	Renkleri	şekilleri	kayb	pek
1990b	fakat	beyaz	unutulmuş	dumanı	Renkleri	şekilleri	kayb	pek
1991a	ama	beyaz	unutma	dumanı	renkleri	biçimleri	yok	pek
1991b	fakat	beyaz	unutma	dumanı	Renkleri	şekilleri	kayb	pek
1993	sanki	—	nisan	dumanı	Renkleri	şekilleri	kayb	pek
1994	fakat	beyaz	unutma	dumanı	Renkleri	şekilleri	kayb	pek
1995	fakat	beyaz	unutma	dumanı	Renkleri	şekilleri	kayb	pek
1996	fakat	beyaz	unutuş	dumanı	renkleri	biçimleri	kayb	pek
1997a	fakat	beyaz	nisyan	dumanı	Renkleri	şekilleri	kayb	pek
1997b	ama	beyaz	unutulmuşluk	dumanı	Renkleri	şekilleri	kayb	pek
1998a	fakat	beyaz	unutulmuşluk	dumanı	Renkleri	şekilleri	kayb	pek
1998b	—	—	—	—	—	—	—	—
1998c	fakat	beyaz	unutkanlık	dumanı	Renkleri	şekilleri	kayb	pek
1999	fakat	beyaz	nisyan	dumanı	Renkleri	şekilleri	kayb	pek
2000	fakat	beyaz	nisyan	dumanı	Renkleri	şekilleri	kayb	pek
2005a	ama	beyaz	unutuş	dumanı	Renkleri	şekilleri	kayb	pek
2005b	fakat	beyaz	unutma	dumanı	Renkleri	şekilleri	kayb	pek
2005c	fakat	beyaz	nisyan	dumanı	Renkleri	şekilleri	kayb	pek
2006	ama	beyaz	unutuş	dumanı	renkleri	şekilleri	kayb	pek
2007	fakat	beyaz	—	duman	Renkleri	şekilleri	kayb	pek
2008	ama	beyaz	unutuş	dumanı	renkleri	şekilleri	kayb	pek
2009	fakat	beyaz	unutkanlık	dumanı	Renkleri	şekilleri	kayb	pek
2010	fakat	beyaz	nisyan	dumanı	Renkleri	şekilleri	kayb	pek
2011a	fakat	beyaz	unutulmuşluk	dumanı	Renkleri	şekilleri	kayb	çok
2011b	fakat	beyaz	nisyan	dumanı	Renkleri	şekilleri	kayb	pek

çizelge 4

Turkish Studies

International Periodical For the Languages, Literature and History of Turkish or Turkic
Volume 8/4 Spring 2013

1912	gurbetlerden	vatanına	uzaktan	evvel	mahzun	olursa	ben de	böyle
1974	gurbetlerden	vatanına	uzaktan	evvel	mahzun	olursa	ben de	böyle
1975	gurbetlerden	vatanına	uzaktan	evvel	mahzun	olursa	ben de	böyle
1976	—	—	—	—	—	—	—	—
1983	gurbetlerden	vatanına	uzaktan	evvel	mahzun	olursa	bende	böyle
1985	gurbetlerden	vatanına	uzaktan	evvel	mahzun	olursa	ben de	böyle
1988	gurbetlerden	vatanına	uzaktan	evvel	mahzun	olursa	bende	böyle
1990a	gurbetlerden	vatanına	uzaktan	evvel	mahzun	olursa	bende	böyle
1990b	gurbetlerden	vatanına	uzaktan	evvel	üzüntülü	olursa	ben de	böyle
1991a	bir ayrılıktan	yurduna	uzaktan	önce	hüzün	duyarsa	ben de	böyle
1991b	gurbetlerden	vatanına	uzaktan	evvel	üzgün	olursa	ben de	böyle
1993	gurbetlerden	vatanına	uzaktan	evvel	mahzun	olursa	ben de	böyle
1994	gurbetlerden	vatanına	uzaktan	evvel	üzgün	olursa	ben de	böyle
1995	gurbetlerden	vatanına	uzaktan	—	mahzun	olursa	ben de	böyle
1996	gurbetlerden	yurduna	uzaktan	önce	hüzünlenirse	—	ben de	böyle
1997a	gurbetlerden	vatanına	uzaktan	evvel	mahzun	olursa	ben de	böyle
1997b	gurbetlerden	vatanına	uzaktan	önce	hüzünlenirse	—	ben de	böyle
1998a	gurbetlerden	vatanına	uzaktan	evvel	üzüntülü	olursa	ben de	böyle
1998b	—	—	—	—	—	—	—	—
1998c	gurbetlerden	vatanına	uzaktan	önce	mahzun	olursa	ben de	böyle
1999	gurbetlerden	vatanına	uzaktan	evvel	mahzun	olursa	ben de	böyle
2000	gurbetlerden	vatanına	uzaktan	evvel	mahzun	olursa	ben de	böyle
2005a	gurbetlerden	yurduna	uzaktan	önce	hüzünlenirse	—	ben de	böyle
2005b	gurbetlerden	vatanına	uzaktan	önce	hüzünlenirse	—	ben de	böyle
2005c	gurbetlerden	vatanına	uzaktan	evvel	mahzun	olursa	ben de	böyle
2006	gurbetlerden	vatanına	uzaktan	önce	hüzünlenirse	—	ben de	böyle
2007	gurbetlerden	vatanına	—	önce	özgün	olursa	ben de	böyle
2008	gurbetlerden	vatanına	uzaktan	önce	hüzünlenirse	—	ben de	böyle
2009	gurbetlerden	vatanına	uzaktan	evvel	mahzun	olursa	ben de	böyle
2010	gurbetlerden	vatanına	uzaktan	evvel	mahzun	olursa	ben de	böyle
2011a	gurbetlerden	vatanına	—	önce	üzülürse	—	ben de	—
2011b	gurbetlerden	vatanına	uzaktan	evvel	mahzun	olursa	ben de	böyle

çizelge 5

Turkish Studies

International Periodical For the Languages, Literature and History of Turkish or Turkic
Volume 8/4 Spring 2013

1912	meraka	ve	sabırsızlığa	elem	mandaların	ve	ineklerin	ve
1974	meraka	,	sabırsızlığa	elem	mandaların	,	ineklerin	,
1975	meraka	,	sabırsızlığa	elem	mandaların	,	ineklerin	,
1976	—	—	—	—	—	—	—	—
1983	meraka	,	sabırsızlığa	elem	mandaların	,	ineklerin	,
1985	meraka	,	sabırsızlığa	elem	mandaların	,	ineklerin	,
1988	meraka	,	sabırsızlığa	elem	mandaların	,	ineklerin	,
1990a	meraka	,	sabırsızlığa	elem	mandaların	,	ineklerin	,
1990b	meraka	,	sabırsızlığa	elem	mandaların	,	ineklerin	,
1991a	meraka	,	sabırsızlığa	acı	mandaların	,	ineklerin	—
1991b	meraka	,	sabırsızlığa	elem	mandaların	,	ineklerin	,
1993	merakla	,	sabırsızlığa	elem	mandaların	,	ineklerin	,
1994	meraka	,	sabırsızlığa	elem	mandaların	,	ineklerin	,
1995	merakla	,	sabırsızlığa	elem	mandaların	,	ineklerin	,
1996	meraka	,	sabırsızlığa	acı	mandaların	,	ineklerin	,
1997a	meraka	,	sabırsızlığa	elem	mandaların	,	ineklerin	,
1997b	meraka	,	sabırsızlığa	acı	mandaların	,	ineklerin	,
1998a	meraka	,	sabırsızlığa	elem	mandaların	,	ineklerin	,
1998b	—	—	—	—	—	—	—	—
1998c	meraka	,	sabırsızlığa	elem	mandaların	,	ineklerin	,
1999	meraka	,	sabırsızlığa	elem	mandaların	,	ineklerin	,
2000	meraka	,	sabırsızlığa	elem	mandaların	,	ineklerin	,
2005a	meraka	,	sabırsızlığa	acı	mandaların	,	ineklerin	,
2005b	meraka	,	sabırsızlığa	elem	mandaların	,	ineklerin	,
2005c	meraka	,	sabırsızlığa	elem	mandaların	,	ineklerin	,
2006	meraka	,	sabırsızlığa	acı	mandaların	,	ineklerin	,
2007	meraka	,	sabırsızlığa	hüzün	mandaların	,	ineklerin	,
2008	meraka	,	sabırsızlığa	acı	mandaların	,	ineklerin	,
2009	meraka	,	sabırsızlığa	üzüntü	mandaların	,	ineklerin	,
2010	meraka	,	sabırsızlığa	elem	mandaların	ve	ineklerin	ve
2011a	buna			acı	—	—	—	,
2011b	meraka	,	sabırsızlığa	elem	mandaların	ve	ineklerin	ve

çizelge 6

Turkish Studies

International Periodical For the Languages, Literature and History of Turkish or Turkic
Volume 8/4 Spring 2013

1912	ve	ve	ahşap	nihayetsiz	alçak	çitler	hep	mektebi
1974	,	,	ahşap	nihayetsiz	alçak	çitler	hep	mektebi
1975	,	,	ahşap	nihayetsiz	alçak	çitler	hep	mektebi
1976	—	—	—	—	—	—	—	okulu
1983	,	,	ahşap	nihayetsiz	alçak	çitler	hep	mektebi (Okulu)
1985	,	,	ahşap	nihayetsiz	alçak	çitler	hep	mektebi
1988	,	—	ahşap	nihayetsiz	alçak	çitler	hep	mektebi
1990a	,	—	ahşap	nihayetsiz	alçak	çitler	hep	mektebi
1990b	,	,	ahşap	nihayetsiz	alçak	çitler	hep	mektebi
1991a	—	—	ahşap	sonsuz	alçak	çitler	hep	mektebi
1991b	,	—	ahşap	sonsuz	alçak	çitler	hep	mektebi
1993	,	,	ahşap	nihayetsiz	alçak	çitler	—	mektebi
1994	,	—	ahşap	sonsuz	alçak	çitler	hep	mektebi
1995	,	,	ahşap	sonsuz	alçak	çitler	hep	mektebi
1996	,	—	tahta	sonu gelmez	alçak	çitler	hep	okulu
1997a	,	,	ahşap	nihayetsiz	alçak	çitler	hep	mektebi
1997b	,	,	ahşap	uçsuz bucaksız	alçak	çitler	hep	okulu
1998a	,	,	ahşap	nihayetsiz	alçak	çitler	hep	okulu
1998b	—	—	—	—	—	—	—	okulu
1998c	,	,	ahşap	sonsuz	alçak	çitler	hep	okulu
1999	,	,	ahşap	nihayetsiz	alçak	çitler	hep	mektebi
2000	,	,	ahşap	nihayetsiz	alçak	çitler	hep	mektebi
2005a	,	,	ahşap	uçsuz bucaksız	alçak	çitler	hep	okulu
2005b	,	,	ahşap	sonsuz	alçak	çitler	hep	okulu
2005c	,	,	ahşap	nihayetsiz	alçak	çitler	hep	mektebi
2006	,	,	ahşap	uçsuz bucaksız	alçak	çitler	hep	okulu
2007	,	,	ahşap	uçsuz bucaksız	alçak	çitler	hep	okulu
2008	,	,	ahşap	uçsuz bucaksız	alçak	çitler	hep	okulu
2009	,	,	ahşap	uçsuz bucaksız	alçak	çitler	hep	mektebi
2010	ve	ve	ahşap	nihayetsiz	alçak	çitler	hep	mektebi
2011a	,	—	ahşap	sonu olmayan	—	—	Hepsi	okulu
2011b	ve	ve	ahşap	nihayetsiz	alçak	çitler	hep	mektebi

çizelge 7

Turkish Studies

International Periodical For the Languages, Literature and History of Turkish or Turkic
Volume 8/4 Spring 2013

Kaynak Metindeki “ve” Bağlacının Çevirilerdeki Karşılıkları

1912	tümceler						
	4.	5.	8.	9.			
	ve	ve	ve	ve	ve	ve	ve
1974	,	,	,	,	,	,	,
1975	,	,	,	,	,	,	,
1976	,	—	—	—	—	—	—
1983	,	,	,	,	,	,	,
1985	,	,	,	,	,	,	,
1988	,	,	,	,	,	,	—
1990a	,	—	,	,	,	,	—
1990b	,	,	,	,	,	,	,
1991a	,	,	,	,	—	—	—
1991b	,	—	,	,	,	,	—
1993	,	,	,	,	,	,	,
1994	,	—	,	,	,	,	—
1995	,	,	,	,	,	,	,
1996	,	,	,	,	,	,	—
1997a	,	,	,	,	,	,	,
1997b	,	,	,	,	,	,	,
1998a	,	,	,	,	,	,	,
1998b	—	—	—	—	—	—	—
1998c	,	,	,	,	,	,	,
1999	,	,	,	,	,	,	,
2000	,	,	,	,	,	,	,
2005a	,	,	,	,	,	,	,
2005b	,	,	,	,	,	,	,
2005c	,	,	,	,	,	,	,
2006	,	,	,	,	,	,	,
2007	,	,	,	,	,	,	,
2008	,	,	,	,	,	,	,
2009	,	,	,	,	,	,	,
2010	,	ve	,	ve	ve	ve	ve
2011a	,	,	—	—	,	,	—
2011b	,	ve	,	ve	ve	ve	ve

çizelge 8

Turkish Studies

International Periodical For the Languages, Literature and History of Turkish or Turkic
Volume 8/4 Spring 2013

Kaynak Metnin Çevirilerinde Değiştirilen Sıfır Biçimler

1912	,	,	,	.	,	..	,	,	,	,	,	,
1974	—	.	,	,	,	.	,	..	,	,	,	,	,	,	..	.
1975	—	.	,	,	,	.	,	...	,	,	,	,	,	,
1976	—	.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	.
1983	—	.	,	,	,	.	,	...	,	,	,	,	,	,
1985	—	...	,	,	,	.	,	...	,	,	,	,	,	,
1988	—	.	,	,	,	.	,	...	,	,	,	,	,	,
1990a	—	.	—	,	,	.	,	...	,	,	,	,	,	,
1990b	—	.	,	,	,	.	,	...	,	,	,	,	,	,
1991a	—	.	,	,	,	.	,	...	,	,	,	,	,	,	...	—
1991b	—	.	—	,	,	.	,	...	,	,	,	,	,	,	...	:
1993	—	.	,	,	,	.	,	...	,	,	,	,	,	,
1994	—	.	—	,	,	.	,	...	,	,	,	,	,	,	...	:
1995	—	.	,	,	,	.	,	...	,	,	,	,	,	,
1996	—	.	,	,	,	,	,	.	,	,	,	,	,	,
1997a	—	.	,	,	,	.	,	...	,	,	,	,	,	,	.	.
1997b	—	.	,	,	,	.	,	...	,	,	,	,	,	,
1998a	—	.	,	,	,	.	,	...	,	,	,	,	,	,
1998b	—	.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	.
1998c	—	.	,	—	,	.	,	...	,	,	,	,	,	,
1999	—	.	,	,	,	.	,	...	,	,	,	,	,	,
2000	—	.	,	,	,	.	,	...	,	,	,	,	,	,
2005a	—	.	,	,	,	.	,	...	,	,	,	,	,	,
2005b	—	.	,	,	,	.	,	...	,	,	,	,	,	,
2005c	—	.	,	,	,	.	,	...	,	,	,	,	,	,
2006	—	.	,	,	,	,	,	...	,	,	,	,	,	,
2007	—	.	,	,	,	.	,	...	,	,	,	,	,	,
2008	—	.	,	,	,	,	,	...	,	,	,	,	,	,
2009	—	.	,	,	,	.	,	...	,	;	,	,	,	,
2010	—	.	,	,	,	.	,	...	,	,	,	,	,	,
2011a	—	.	,	,	—	.	,	...	,	,	,	,	,
2011b	,	,	,	.	,	...	,	,	,	,	,	,

çizelge 9

Turkish Studies

International Periodical For the Languages, Literature and History of Turkish or Turkic
Volume 8/4 Spring 2013

Kaynak Metindeki Boşlukların Çevirilerdeki Karşılığı

1912	tümceler														
	2.	3.	4.	5.	8.					9.	10.				
	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	#	—	—
1974	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	,	—	#	—	—
1975	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	,	—	#	—	—
1976	—	—	,	—	—	—	—	—	—	—	—	—	§	—	—
1983	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	#	—	—
1985	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	,	—	#	—	—
1988	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	,	—	#	—	—
1990a	—	—	—	—	,	—	—	—	—	—	,	—	#	—	—
1990b	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	,	—	#	—	—
1991a	—	,	,	—	,	,	—	—	—	—	,	—	—	—	—
1991b	—	—	—	—	,	—	—	—	—	—	,	—	§	—	—
1993	—	,	—	—	—	—	—	—	—	—	,	—	#	—	,
1994	—	—	—	—	,	—	—	—	—	—	,	—	§	—	—
1995	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	#	—	—
1996	—	,	—	—	,	—	,	—	,	—	,	—	#	—	—
1997a	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	#	—	—
1997b	—	,	,	—	,	,	—	—	—	—	,	—	#	—	—
1998a	—	—	—	—	—	—	—	—	—	bir	,	—	#	—	—
1998b	—	—	,	—	—	—	—	—	—	—	—	—	§	—	—
1998c	—	—	—	—	,	—	—	—	—	—	—	—	#	—	—
1999	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	#	—	—
2000	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	,	—	#	—	—
2005a	—	,	,	—	,	—	—	—	—	—	,	—	#	—	—
2005b	,	,	,	—	,	,	,	—	—	—	,	—	#	—	—
2005c	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	#	—	—
2006	—	,	,	—	,	,	—	—	—	—	—	—	#	—	—
2007	—	—	—	—	,	—	—	—	—	—	,	—	#	,	—
2008	—	,	—	—	,	,	—	—	—	—	—	—	#	—	—
2009	—	—	—	,	—	—	—	—	—	—	,	—	#	—	—
2010	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	#	—	—
2011a	—	—	—	—	,	—	—	geçmiş hatırlarken	—	—	,	—	#	—	—
2011b	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	#	—	—

çizelge 10

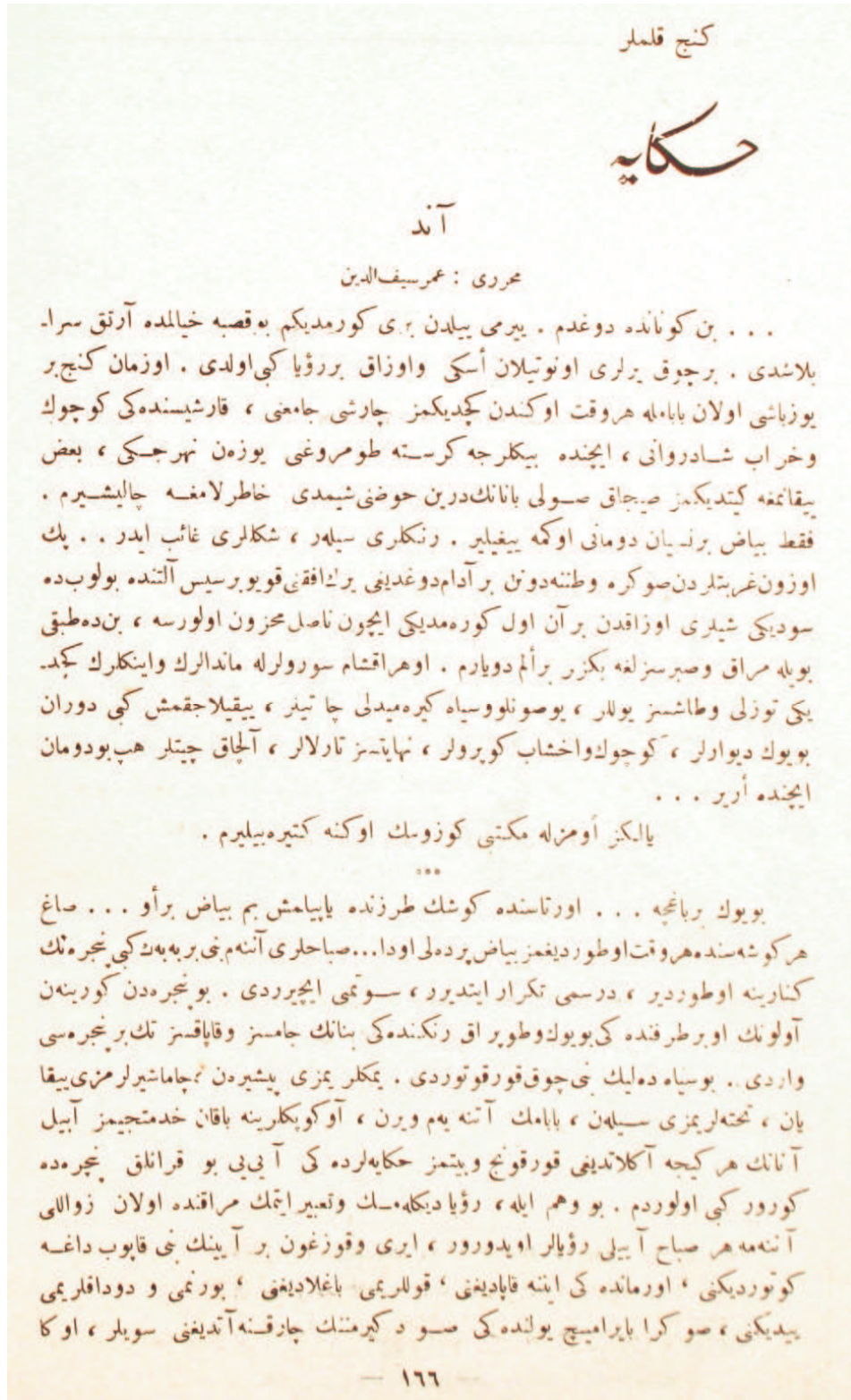
Turkish Studies

International Periodical For the Languages, Literature and History of Turkish or Turkic
Volume 8/4 Spring 2013

Kısaltmalar ve İmler

a.g.e.	: adı geçen eser
a.g.m.	: adı geçen makale
a.y.	: aynı yer
Bkz.	: Bakınız.
#	: paragraf başı
§	: birleştirilen paragraflar
—	: Kullanılmamış; atlanmış; boşluk
[...]	: alıntı yapılan metinde kullanılmayan yer
[]	: Parantez içindeki açıklamalarda kullanılmıştır.

Beyazıt Devlet Kütüphanesi, Hakkı Tark Us Süreli Yayınlar Kataloğu, HTU 0785
 Ömer Seyfeddin, "And", *Genç Kalemler*, S. 19, Selanik Nisan 1328 (1912), s. 166-171

کنج قلملر

بر چوق : « خیردر انشاالله . . . دیدیر تیردم . و تعمیر ایدر کنیم بویوک بر آدام ، بویوک بر بک ، بویوک بر پاشا اولاجغمی ، بکا کیسه نك فنالق یا پامیه جغنی تأمین ایتدجه یالان سویلدیکمی اونوتور ، نه قادر سوینیردم !

...

ناصل سواقلردن و کیمکه کیدردم ؟ بیلمیورم . . . مکتب بر قاتلی و دیوارلری باداناسز ایدی . قایدن کیریلنجه اوستی قابلی بر آ ولی واردی . داها ایلرینده کوچوک و آغاجسز بر باغچه . . . باغچه نك نهایتده آ یاق یولی و غایت قوجامان آ بدست فیجیبی . . . آر کک چوجوقرله قیزلر قارما قاریشیق اوطورورلر ، برابر اوقور ، برابر اوینارلردی . « بویوک خوجا » دیدیکمز قینالی و آ ز صاجلی ، قانسور ، اوزون بویاو اختیار و بوناق بر قایدیدی . ماوی کوزلری پک سرت پارلار ، غاغا کچی ایگری و صاری بورنیله نو کاری دو کولش خائن و خاستا بر جایلاغه بکنزه ردی . کر چوک خوجا آر ککدی . و بویوک خوجانک اوغلی ایدی . چوجوقرلر اوندن هیچ قورقازلردی . غالباً بر آ ز آ بدالجیه ایدی . بن ارقاده کی رحله لرده ، بویوک خوجانک آک اوزون صوباسی اوزادامدیغی بر رده اوطوروردم . قیزلر ، بلکه صاجلریمک آ چیق صاری اونا سندن ، بکا هپ « آق بک » دیرلردی . آر کک چوجوقرلرک بیوجه کاری یا اسمی سویلرلر ، یاخ ، د « یوزباشی اوغلو » دیه چاغیرلردی . صنف قاپسنگ آ جیلما یان قانادنده صالانان « کلدی ، کیتدی » لوحه سی یاصی و جانسز بر یوز کچی بز باقر ، قاپن دیوارلرک طساوانه یقین دار نخره . لردن کیرن دونوق بر آ دیدینلرک دورمادن باغیران ، هایقیرارق اوقویان چوجوقرلرک صوصماز و کسکین چیغلقلریله سانکه داها زیاده آغیرلا نیر ، و بولانیردی . . .

...

مکتبده یالکز بر نوع جزا واردی : دایاق . . . بویوک قباحیلر ، حتی قیزلر بیله فالاقایه یاتارلردی . و فالاقادن قورقما یان ، ترمه مین یوقدی . کوچوک قبا-تیلرک جزای ایسه نسبتسز و مقیاسسز ایدی . کوچوک خوجانک آغیر یوقادی . . . بویوک خوجانک اوزون صوباسی . . . که راست کلدیکی قافانی مطلقاً شیشیردی . بن هیچ دایاق بهمه . مشدم . بلکه التماس ایدیورلردی . یالکز بر دفعه بویوک خوجا قورو و کیمکدن آلریله یالان سویلدیکم ایچین سول قولانغمی چکمشدی . او قادر خیزلی چکمشدی بکه ایتسی کونی بیله یانیردی . وقیب قیرمزی ایدی . حالبو که قباحم یوقدی . دوغروسویله مشدم . باغچه کی ابدست فیجیبسنگ موصلفی قوبارلشدی . بویوک خوجا بوقباحتی یاپانی آریوردی . بو ماوی چککنلی ، قیرمزی قوشاقلی ، خاستا وضعیف بر چوجوقدی . خبر ویردم . فالاقایه قونا جقدی . انکار ایتدی . صو کرا دیکر بر چوجوق جیقدی . کندی قوبار .

— ۱۶۷ —

Turkish Studies

International Periodical For the Languages, Literature and History of Turkish or Turkic
Volume 8/4 Spring 2013

کنج قلملر

دیغنی ، اونک قباحتی اولدیغنی سویلدی، ویره یاتدی . باغرا باغرا صوبالری ییدی . او وقت بویوک خوجا : « نیچین یالان سویلیور ، بو زواللییه افترا ایدیورسک ؟ » دیه قولانغه یاپیشدی . یوزنی بوروشدیرارق دارلدی .

آغلادم . آغلادم . چونکه یالان سویله میوردم . اوت موصلنی قوباربر کن کوزومله کورمشدم . آقشام آ زادنده دایانغی بین چوجوغنی طوئدم :
— نیچین نی یالانجی چیقاردک ، دیدم ، موصلنی سن قوبارمامشدک . . .
— بن قوبارمشدم .

— خایر ، سن قوبارمامشدک . او بر چوجوغک قوباردیغنی بن کوزومله کوردم . اصرار ایدهمدی . یوزیمه باقدی . بر آن اوپله دوردی . و ا کر خوجایه سویله میه . جگمه بین ایدرسم صاقلامایاجقدی . ا کلاتاجقدی . بن همان بین ایتدم . مراق ایدیوردم :
— موصلنی علی قوبارمشدی ، دیدی ، بنده بیلیوردم . اما او چوق ضعیف و خاستادر ، کورویورسک ، فالاقایه دایاناماز . بلکه نولور ، داها یاتاقدن یکی قالدی .
— اما سن نیچین اونک یرینه دایاق ییدک ؟

— نیچین اولاجق . بزاونکله آند ایچمشز . اوبو کون خاستا ، بن اینی وقوتلی یم . اونی قورتاردم ایشته .

پک کوزل آکلادم . تکرار سوردم :

— آند نه ؟

— بیلیورمیسک ؟

— بیلیورم !

او وقت کولدی . و بندن اوزاقلاشارق جواب ویردی :

— بزبریمزک قانلرینی ایچرز . بوکا آند ایچمک دیرلر . آند ایچلر قان قارده شی اولورلر . بزبرینه نولونجهیه قادار یاردیم ایدرلر ، امداده قوشارلر .

صوکرادقت ایتدم . مکتبده برچوق چوجوقلر بزبرلریله آند ایچمشلردی . قان قارده شی ایدلر . حتی بعضی قیزلر بیله کندی آزالرنده آند ایچمشلردی . برکون بویکی او کوندیکم عادتک ناصل یاپیایدیغنی ده کوردم . ینه آرقارحله لرده ایدی . کوچوک خوجا ابدست آلمغه دیشاری چیقمشدی . بویوک خوجا آرقاسنی بزه چویرمش ، یاواش یاواش ، برسوموکلو بوجک قادار آغیر ، نمازنی قیلیوردی . ایکی چوجوق تحته صابیل برچاقی ایله قولرینی چبزدرلر . چیقان بویوک وقیرمنی داملائی قولرینک اوزرنده چیزکی به سوردرلر ،

— ۱۶۸ —

Turkish Studies

کنج قلملر

قانلرینی قاریشیدیردیلر . صوگرا بربرلرینک قوللرینی امدیلر . آند ایچهرک قان قاردهشی اولمق . . . بو ، بی دوشوندرمهکه باشلادی . شاید بئمه قان قاردهشم اولسهیدی خوجایه قولانغی چکدیرمهجک ، احتمال فالاقایه یاناچم زمان بی فورناراجقدی . قوجا مکتبک ایچنده کندیمی یاپ یالکز ، آرقاداشمز وحامیسز ظن ایدیوردم ، آنتمه فکریمی ، هر چوجوق کبی بریسیله آند ایچمک ایستدیکی سویلدم . و آندی تعریف ایتدم . راضی اولدی . و : « اویله مناسبتسز لکلر ایستهم . صاقین یایمهها . . . دیه تنیه ایتدی .

...

لکن بن دیکلمدم . عقلمه آند ایچمکی قومشدم . فقط کیمکه ؟ برنصادف ، بکه . نیامیهن برقضا بکا قان قاردهشمی قازاندردی . جمعه کونلری بزم اوك باغچه-سنه بوتون قومشو چوجوقلری طوبلانیرلردی . آتسا، قدار برابر اویناردق . آرقامزده کی اولرک صاحبی حاجی بوداقلرک بئم قدار برچوجوقلری واردیکه اُک چوق آدی خوشمه کیدردی : میصطیق . . . بوکلین سویلرکن سانکه ملنذ اولور وهب تکرارلاردم . او قدار آهنکلی وطنیلنی ایدی . قیزلر بوکوزل اسمه اویدورلمش قافیلری ، میصطیق باغچهده وسوقاقده کورونجه برآغزندن سویلرلر ، حالا خاطرمده :

مصطیق میصطیق ،
آرابهیه قیصدیق ،
اوج موم یاقدق ،
سیرینه باقدق!

دییه باغریشیرلر ، اللرییی یومروق یایارق اوکا قارشى دورورلردی . میصطیق هیچ قیزمازدی . کولردی . بزده بعضی بویتلری باغراق تکرارلار ، اُکلنیردک .

...

بو ایکی مینی مینی بیت بئم خیالمه بیله تأثیر ایتشدی . رؤیامده برچوق عارسز قیزلرک اونى بویوک برمهاجر آراباسنه صقیشدیرارق و اطرافنه اوج موم یاقارق سیرینه باقدقلرینی کوروردم . نیچین میصطیق اویله اوصولو طوروردی . نیچون بزدن فیلا یوب بوقیزلره برقاچ توقاد آتماز ، صقیشدینی فاطران قوقولی آرابادن قورتولمازدی . . . همزدن قوتلی اوایدی . سانکه آدی کبی هر طرفی یوارلاقدی ؛ باشی ، قزللری ، باجقلری ، و جردی . . . حتی اللری . . . بوتون چوجوقلری کوره شده یه تردی . . . و یازین هر جمعه صباحی بویوک بر دسته سوکوددالی کتیرردی . بودالردن کندیمز آتله یایار ، جرید اوینار ، یاریشه چیقاردق . یاریشدهده همیزی کچردی . اونى هیچ بریمز طوتامازدق . ایشته یینه بویله بر

— ۱۶۹ —

کنج قلملر

جمعه کونی میصطیق سوکود دالریله کادی . بن اک اوزونتی کندیمه آیردم . اوبرلرینی
چو جو قلملر داغیتدم . بر جاتی ایله بودالارک اوجنی کسهر ، قابو قلملرندن ایکی قولاق بر بورون
جیقارتیر ، طبق بر آت باشنه بکزمه تیردک . و بونی اک کوزهل بن یاپاردم .

...

کندی آتمی یاپوردم . میصطیق و دیگر چو جو قلملر صره لرینی بکلورلردی . ناصل
اولدی ، فرقه وارمادم ، سوکودک قابونچی بردن یارلدی . و آراسندن قایان چاقی صول
الیمک شهادت پارماغنی کسیدی . صولو و قیرمزنی برقان آقغه باشلادی . اوساعتده عقلمه بر
شی کلدی : آندا ایچمک . . . پارماغنمک آجیننی اونو تدم ، میصطیقغه :

— هایدی ، دیدم ، حاضر الم کسیدی . قان قارده شی اولام . سن ده کس . . .

تردد ایتدی . سیاه کوزلرینی بره دیکه رک بو یوک و بو وارلاق باشنی صالادی :

— اولورعی یا . . . آندا ایچون قون کسمک لازم . . .

— جانم نه ضرری وار ؟ دیه اصرار ایتدم ، قان دکلی ؟ هپسی بر . ها قولدن ، ها

پارماقدن . . . هایدی ، هایدی . . .

راضی اولدی . امدن آلدینی چاقی ایله قولنی ، حتی براز درینجه ، کسیدی . قانی او قدر
قویو ایدی که آقاپور ، برداملا حالنده قاباریبور و بو یویوردی . پارماغنمک قانیله قاریشد .
ردق . اولان بن امدم . بو ، طوزلی و صیجاق برشی ایدی . صو کرا اوده بنم پارماغنی
آمدی .

...

بیلیمورم آرادن نه قادر زمان کچدی . بلکه آلتی آی . . . بلکه بریل . . .
میصطیقغه قان قارده شی اولدینمزی عادتا اونو تدم . بنه برابر اوینایور ، مکتبدن اوه
برابر دونویوردق . برکون هوا بک صیجاقدی . بو یوک خوجا بزنی یاریم آزاد ایتدی .
طبقی بر شنه کونی کی . . . میصطیقغه سوغاغک توزلری ایچنده یاواش یاواش یورویوردق .
بن فسمک آتته مندیلی قویتمدم . تریمی سیله مدیکم ایچین یوزوم صیر صیقلام ایدی . بو یوک
و کنیش بر بولدن کچوردق . کمالرده بیقلمش بر دیوارک تمللری واروی . بر دنبره قارشیدن
ایری وقارا برکویک چیقدی . قوشارق کلپوردی . آرقاسندن ، بر قاق آدم ، قالین صوبالره
قووالیوردلردی . بز : « قاجیکز ، قاجیکز ، ایصراجق . . . دیه باغیر دیلر . قورقدق .
شاشردق . اویله قالدق . اولان بن براز کندیمی طویلا یارق : « آمان ، قاجالم . . . دیدم ،
اما کوزلری آتن کی پارلایان کویک بز . یتمشمدی . او وقت میصطیق : « سن آرقامه
ساقلان . . . دیه هاغیردی ، واوگمه کجایی . کویک اونک اوزرینه هجوم ایتدی . ایلیکین خیزله

— ۱۷۰ —

Turkish Studies

کنج قلملر

بر لرینه چار دیلر . سو کر اطبقی کورمه شیر کبی بوغاز بوغازمه کلدیلر . کوپک ده آ یاغه قالمشدی .

و بر آرز بویه صاواشدقدن سو کرا ایکیسی ده یره یووارلاندیلر . میصطیق کوجوک فسی و ماوی یه مه نیسی دوشدی . بو محاربه بکا پک اوزون کلدی . تیرییوردم . صوبالی عمو جالر یتشدیلر . کوپکه اودونلرینک بوتون قوتیله بر قاچ دانه ایندیردیلر . میصطیق قورتولدی . زواللینک قوللرندن و بورندن قان آقوردی . کوپک ، قوروغنی با جا قلیرینک آراسنه صقیشدیرمش ، آغزی یرده ، درت ناله ، قاچدی . میصطیق : « برشی یوق ... آجیمیور ... براز چیزیلدی ... دییوردی . اوینه کوتوردیلر . بنده همان اویمزه قوشدم . و آنتمه باشمزه کانی آکلادیم . آیل آنا بی یره یاتیردی . اوزون اوزادی قاصیقلمه ، قورقودا مارلریمه باصدی . و اوله بردا او قویارق یوزیمه ثوفله دی که صار مساق قوقوسدن آقصردم . ایرتسی کونی میصطیق مکتبه کلمشدی . داها ایرتسی کون ینه کلدی ... آنتمه حاجی بودا قده کیدوب میصطیقی کورمه مزی سه یلدم . « خاستا ایمش یاوروم ، دیدی ، انشالله آبی اولونجه ینه اوینار سکز ، شیمدی راحتسزلق ایتمک عیدر . « اوندن سو کرا بن هر صاح میصطیقی آبی له شمش بولاجم اومودیله مکتبه کیتدم .

فقط هیبات ... او هیچ کلدی ... کوپک قودوزمش . با قدرمق ایچین میصطیقی باندرمایه کوتوردیلر . اورادن استانبوله کوندرمه جکلردی .
ونهایت بر کون ایشندک که میصطیق ٹولمش ...

أرکن قالدیغم آچیق و بولودسز صباحلر ، هر کس کی بکاده ، چوجوقلغنی خاطر .
لا تیر . یادمده ازلی و مور بر فجر مملکتی کبی قالان دوغدیغم یری کوزومک او کته کتیرمک ایسترم . و دایما ، فرقده اولمایارق ، صول ائلمک شهادت پارماغنه باقارم . برنجی بوغومک اوستده حالا بیاض چیزکی شکلنده دوران بو کوجوک یارا ایزی بنجه پک مقدسدر . آندی ایچین ٹولن ، حیاتی محو ایدن قهرمان قان قارده شمک صیجا ق دودا قیرینی تکرار پارماغنم اوجنده دویار ، بی قورتارمق ایچین او کندیسندن بو یوک قودورمش ، ایری وقاراجوبان کوپکیله نچه له شن آرسلان و بهادر خیالی کورورم .

وقومیتمزدن ، حدسی (intuitif) تورکلکدن اوزا قلاشدقجه دها متعفن در بنلکلرینه یووارلاندیغمز قرانلق اوچورومک ؛ بو اخلاقسزلق و بوزوقلق ، وفاسزلق و خودکاملق ، عادیلک و مسکینلک - یهنمنک دینده مایوس و صارتلاشمش ، قیورانیرکن صاف و نوردن ماضی غائب اولمش بر جنتت حقیقتدن اوزاق بر سرانی حالنده قارشیمده آچیلیر ... بی متدلی و مسعود ایدر . ساعتلرجه میصطیق خاطر سیله ، بومعزز و نجیب ماتمک آسکیوب اونوتولدقجه دها زیاده قیمتی آرتان طاتلی و محزون آجیسيله متلذذ اولورم ...

KAYNAKÇA

- AKSOY, Doç. Dr. Berrin, "Kültür Odaklı Çeviri ve Çevirmen", *Türk Dili*, S. 583, Temmuz 2000, s. 51-57
- BAKER, Mona, "Translation Studies", *Routledge Encyclopedia of Translation Studies*, Routledge Press, London-New York 1998, s. 277-280
- BENJAMİN, Walter, "The Task of the Translator", *Theories of Translation*, The University of Chicago Press, Chicago and London 1992, p. 71-82
- DEMİRCİOĞLU, Cemal, *From Discourse to Practice: "Translation" (Terceme) and Related Practices of Text Production in the Late Ottoman Literary Tradition*, Yayınlanmamış Doktora Tezi, Boğaziçi Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul 2005
- DUYMAZ, Recep, "Ömer Seyfettin'in Estetiği: Estetik Süje/Sanatkar", *I. Düünden Bugüne Ömer Seyfettin Sempozyumu Bildiriler Kitabı*, Gönen Belediyesi Kültür Yayınları, Gönen 2007, s. 39-51
- _____, "Ömer Seyfettin'in Gönen Hikâyeleri", *"Ben Gönen'de Doğdum": Ömer Seyfettin ve Eserleri Sempozyum Bildirileri*, Gönen Belediyesi Kültür Yayınları, Gönen 1997, s. 41-60
- ENGİNÜN, İnci, "Ömer Seyfettin", *"Ben Gönen'de Doğdum": Ömer Seyfettin ve Eserleri Sempozyum Bildirileri*, Gönen Belediyesi Yayınları, Gönen 1997, s. 27-34
- GÖKYAY, Orhan Şaik, hazırlayan, *Dedem Kurkudun Kitabı: Kitab-ı Dedem Korkut âlâ Lisan-ı Taife-i Oğuzan*, Kabalıcı Yayınevi, İstanbul 2007
- GÖREN, Nazmi, haz., "Önsöz", *And*, Bilgik Yayınları, İstanbul 1990, s. 4
- GÖZLER, H. Fethi, *Ömer Seyfettin: [Hayatı - Edebî Kişiliği - Düşünceleri - Eserlerinin Karakteri ve Eserlerinden Örnekler]*, Çağdaş Yayınevi, İstanbul 1976
- KIRHALLI, Şenay, "Ömer Seyfeddin ve Hikâyeleri", *Seçme Hikâyeler I*, b. 2, Millî Eğitim Basımevi, İstanbul 1974, s. I-XIX
- KOZ, Sabri, "Öykücü: Ömer Seyfettin", *Türkçe Reçete: Seçme Öyküler*, Yapı Kredi Yayınları, İstanbul 2010, s. 7-8
- LAMBERT, José, Hendrik van Gorp, "On Describing Translations", *The Manipulation of Literature: Studies in Literary Translations*, Croom Helm Publications, London and Sydney 1985, p. 42-53
- NORD, Christiane, *Translating as a Purposeful Activity*, St. Jerome Publications, Manchester 1997
- Ömer Seyfeddin, "And", *Genç Kalemler*, S. 19, Selanik Nisan 1328 (1912), s. 166-171
- _____, *Seçme Hikâyeler I*, b. 2, Millî Eğitim Basımevi, İstanbul 1974
- Ömer Seyfettin, *And*, Bilim ve Kültür Yayınları, Ankara 1993
- _____, *And*, sadeleştiren, yayına hazırlayan: Celâl Eren, Cemre Yayıncılık, İstanbul 1994
- _____, *And*, derleyen: Zafer Yurt, b. 2, Nurdan Yayınları, İstanbul 1995
- _____, *And*, dizgi ve düzenleme: Miyase Kılavuz, yayın koordinatörü: Kenan Yıldırım, Ünsal Yayınları, Ankara 1998
- _____, *And*, dizi editörü: Mehmet Doğru, b. 6, Damla Yayınları, İstanbul 2009

Turkish Studies

International Periodical For the Languages, Literature and History of Turkish or Turkic
Volume 8/4 Spring 2013

- _____, *And*, Kocaoluk Basım ve Yayınevi, İstanbul 2000
- _____, *And*, Uzun Yayınları, Trabzon 1988
- _____, *And*, yayına hazırlayan: Esra Gökşen, Erdem Yayınları, İstanbul 1998
- _____, *And*, yayına hazırlayan: Celâl Eren, Cemre Yayıncılık, İstanbul 1991
- _____, *And*, yayına hazırlayan: M. Erdem, Erdem Yayınları, İstanbul 1990
- _____, *And*, yayına hazırlayanlar: Şevket Cansu ve Nazmi Gören, Bilgilik Yayınları, İstanbul 1990
- _____, *Ant*, hazırlayan: Olcay Göçmen, b. 2, Oda Yayınları, İstanbul 1991
- _____, *Ant*, metin düzenleme: Nilüfer Veliecioğlu, Nilüfer Yayıncılık, Ankara 2007
- _____, “Ant”, *Ömer Seyfettin: [Hayatı - Edebî Kişiliği - Düşünceleri - Eserlerinin Karakteri ve Eserlerinden Örnekler]*, hazırlayan: H. Fethi Gözler, Çağdaş Yayınevi, İstanbul 1976
- _____, *Ant: (Öyküler)*, hazırlayan: Münevver Cengiz, Yuva Yayınları, İstanbul 1996
- _____, “Ant”, *Türk Dili*, S. 286, Temmuz 1975, s. 236-241
- _____, “Ant”, *Türk Dili*, S. 400, Nisan 1985, s. 218-223
- _____, *Bütün Eserleri: Makaleler 1*, hazırlayan: Hülya Argunşah, Dergah Yayınları, İstanbul 2001a
- _____, *Bütün Eserleri: Makaleler 2, Tercümeler*, hazırlayan: Hülya Argunşah, Dergah Yayınları, İstanbul 2001b
- _____, *Bütün Eserleri -1-*, yayına hazırlayan: Neslihan Kılıç, Üç Harf Yayınları, İstanbul 2005
- _____, *Bütün Eserleri 8*, Bilgi Yayınları, Ankara 1999
- _____, *Bütün Hikâyeleri*, hazırlayan: Nâzım Hikmet Polat, Yapı Kredi Yayınları, İstanbul 2011
- _____, *İlk Namaz*, b. 7, Timaş Yayınları, İstanbul 2011
- _____, *İlk Namaz*, redakte: Bahattin Yıldız, düzelti: Ömer Akgün, Özgün Yayıncılık, İstanbul 1997
- _____, *Ömer Seyfettin: Hayatı - Sanatı Eserleri*, yayına hazırlayan: Mehmet Nuri Yardım, Boğaziçi Yayınları, İstanbul 1997
- _____, *Ömer Seyfettin'den Hikâyeler*, b. 2, Fide Yayınları, İstanbul 2008
- _____, *Ömer Seyfettin'den Öyküler*, çocuklara ve gençlere uygulayan: Satı Erişen, düzelti: Faruk Kırkan, İnkılâp Kitabevi, İstanbul 1998
- _____, *Ömer Seyfettin'den Seçme Hikâyeler*, hazırlayan: Sedat Akçakoyunluoğlu, Sakarya Valiliği Kültür Yayınları, Sakarya 2006
- _____, *Seçme Öyküler*, düzenleyen ve hazırlayan: Suat Batur, Altın Kitaplar Yayın Evi, İstanbul 2005
- _____, *Tüm Hikayelerden Seçmeler*, günümüz Türkçesine uyarlayan: M. Levent Yener, İlya İzmir Yayınevi, c. 1, İstanbul 2005

- _____, *Türkçe Reçete: Seçme Öyküler*, hazırlayan: M. Sabri Koz, Yapı Kredi Yayınları, İstanbul 2010
- ÖZER, Kemal, *Turistik Gönen ve Ömer Seyfettin*, Gürses Basımevi, Bandırma 1962
- PARLATIR, İsmail, *Osmanlı Türkçesi Sözlüğü*, b. 2, Yargı Yayınevi, Ankara 2009
- POLAT, Nâzım Hikmet, haz., *Ömer Seyfettin: Bütün Hikâyeleri*, Yapı Kredi Yayınları, İstanbul 2011
- REDHOUSE, Sir James, *A Turkish and English Lexicon*, Lebanon Library Press, Beirut 1987
- Resimli Ansiklopedik Büyük Sözlük, "Kütük", c. 2, Arkın Kitabevi, İstanbul 1982, s. 1415
- Resimli Ansiklopedik Büyük Sözlük, "Tomruk", c. 3, Arkın Kitabevi, İstanbul 1982, s. 2074
- SCHÄFFNER, Christina, "Skopos Theory", *Routledge Encyclopedia of Translation Studies*, Routledge Press, London-New York 1998, p. 235-238
- ŞİMŞEK, Ahmet Seyfettin, *And ve Yemin*, Öztürk Basımevi, İstanbul 1983
- TİRALİ, Naim H., "Türk Edebiyatında Hikâye", *Yenilikler*, S. 1, Şubat 1946, s. 10-11
- Türk Dil Kurumu, *Yeni Tarama Sözlüğü*, düzenleyen: Cem Dilçin, Türk Dil Kurumu Yayınları, Ankara 1983, s. 53-54
- YARDIM, Mehmet Nuri, *Ömer Seyfettin: Hayatı - Sanatı Eserleri*, Boğaziçi Yayınları, İstanbul 1997
- YENER, Cemil, "Ömer Seyfettin'in Öykücülüğüne Toplu Bir Bakış", *Türk Dili*, S. 286, 1 Temmuz 1975, s. 44-53
- YÜCEBAŞ, Hilmi, *Ömer Seyfettin: Hayatı - Hatıraları - Şiirleri*, Ahmet Halit Yaşaroğlu Kâğıtçılık ve Kitapçılık T.L.Ş., İstanbul 1960
- ZÜLFİKAR, Hamza, "Ömer Seyfettin'i Anarken Günümüz Türkçesi Üzerine Bazı Düşünceler", *Ben Gönen'de Doğdum": Ömer Seyfettin ve Eserleri Sempozyum Bildirileri*, Gönen Belediyesi Yayınları, Gönen 1997, s. 35-39